

FORVALTNINGSREVISJON

Saksbehandling

Nordland fylkeskommune

Forord

På grunnlag av bestilling fra kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune har KomRev NORD gjennomført forvaltningsrevisjon rettet mot temaet saksbehandling. Kontrollutvalgets plikt til å påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, følger av lov om kommuner og fylkeskommuner § 23-2 bokstav c. Ifølge kommuneloven § 23-3 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Krav til revisors uavhengighet følger av kommuneloven § 24-4 og av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16, 17, 18 og 19. Før igangsetting av forvaltningsrevisjonen har revisjonen vurdert egen uavhengighet overfor Nordland fylkeskommune. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Vi takker Nordland fylkeskommune for samarbeidet i forbindelse med forvaltningsrevisjonen.

Bodø/Tromsø, 20.12.2021.

Margrete Mjølhus Kleiven
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Mailen Evjen
Prosjektleder, forvaltningsrevisor

SAMMENDRAG

KomRev NORD har på oppdrag av fra kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune gjennomført en forvaltningsrevisjon rettet mot saksbehandling.

Forvaltningsrevisjonen tar utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. Sikrer fylkesrådet at saker til politisk behandling i fylkestinget er forsvarlig utredet?
2. Har fylkesrådet iverksatt politiske vedtak fra fylkestinget som forutsatt?
3. Sikrer fylkesrådet at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelse av vedtaket?
4. I hvilken grad har Nordland fylkeskommune et system som er egnet til å ivareta arkivplikten knyttet til saksbehandling av politiske vedtak?
5. Hvilke rutiner er det for fordeling mellom fylkesrådet og fylkesordfører av saker som fremmes for fylkestinget?

For å besvare problemstillingene har revisor brukt dokumentanalyse og intervju som metode. For å besvare problemstilling 1 har vi undersøkt fylkeskommunens skriftliggjorte systemer og rutiner for politisk saksbehandling. For å besvare denne problemstillingen har vi også undersøkt informasjonen som er gitt til fylkestinget i fremlegg til et utvalg av fylkestingets saker. For å besvare problemstilling 2 og 3 har vi undersøkt fylkesrådets oppfølging av et utvalg av vedtakspunkter i saker som fylkestinget har truffet vedtak i. Fremleggene og vedtakene er valgt ut blant saker som fylkestinget behandlet i årene 2018 og 2019. Vi valgte ut for undersøkelse fremlegg i 17 saker i årene 2018 og 2019. For problemstillingen om iverksettelse har vi undersøkt oppfølgingen av 19 vedtak fra de to nevnte årene. Vedtakene som vi har valgt å undersøke oppfølgingen av, er vedtak hvor politikerne gjennom vedtaket har bedt fylkesrådet om å iverksette et tiltak eller utføre en bestemt handling, og at tiltakene som fylkesrådet skal gjennomføre er konkret angitte, eventuelt med tidsfrist for gjennomføring. Fylkestinget treffer vedtak i mange ulike saker, og vårt utvalg består av vedtak som det er mulig for revisor å undersøke og vurdere iverksettelsen av.

Revisors konklusjon på **problemstilling 1** er at Nordland fylkeskommune i de undersøkte sakene sikrer at saker til politisk behandling i fylkestinget er forsvarlig utredet. Det fins retningslinjer for saksbehandling og rutiner for saker til politisk behandling, der det er gitt beskrivelser for både saksgangen og innholdet i et saksfremlegg til politisk behandling. I tillegg er det rutiner for kvalitetssikring i saksbehandlerprosessen, slik at det er flere som vurderer og godkjenner saksfremlegget før det går til endelig politisk behandling.

Revisor har utledet revisjonskriterier om hva en sak bør inneholde informasjon om for å være forsvarlig utredet. Nordland fylkeskommune har i sine egne rutiner en mal for saksfremlegg som inneholder tilsvarende punkter som det vi har utledet som revisjonskriterier om innholds krav. Av de 17 undersøkte saksfremleggene har alle sakene den etterspurte informasjonen.

På **problemstilling 2** har revisor konkludert med at fylkesrådet for de undersøkte sakene har i stor grad iverksatt politiske vedtak fra fylkestinget som forutsatt. Det kommer frem i en skriftlig rutine at det er saksbehandlers ansvar å følge opp det enkelte vedtak. I tillegg er 11 av 19 undersøkte vedtak iverksatt i henhold til ordlyden i vedtaket. Fire av 19 vedtak har vi vurdert som delvis iverksatt, og fire av 19 vedtak har vi vurdert at ikke er iverksatt. Det står i rutinen *Politisk saksbehandling- kortversjon av saksgang* at saksbehandler er ansvarlig for

iverksettelse av det aktuelle vedtak de mottar informasjon om gjennom saksbehandlersystemet WebSak.

Revisors konklusjon på **problemstilling 3** er at fylkesrådet for de undersøkte sakene i noen grad sikrer at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelse av vedtaket. Bakgrunnen for konklusjonen er at Nordland fylkeskommune ikke har skriftlige rutiner som omhandler rapportering tilbake til fylkestinget. Vår undersøkelse viser at det er fast praksis for å årlig rapportere om status for gjennomføringen av samtlige vedtak som fylkestinget har vedtatt. Den faste rapporteringen er basert på noen få setninger. Det betyr at vedtak som har mange punkter og som er komplekse ikke nødvendigvis blir redegjort i detalj eller i en slik form at det inngår informasjon om hva som er gjennomført opp mot vedtakets punkter. Revisor har med henvisning til kommuneloven lagt til grunn at det må rapporteres til fylkestinget om det er faktiske eller rettslige forhold som gjør at vedtaket ikke iverksettes som forutsatt. Revisor har funnet vedtak som ikke har blitt iverksatt. Revisor har vurdert det slik at av de undersøkte vedtakene er det fem vedtak som burde ha blitt rapportert om særskilt utenom den faste rapporteringen. Ett vedtak har det blitt rapportert om iverksettelsen av til fylkestinget utenom fast rapportering, mens fire vedtak ikke har blitt rapportert særskilt om til fylkestinget til tross for at de ikke har blitt iverksatt som forutsatt.

Revisors konklusjon på **problemstilling 4** er at Nordland fylkeskommune har et system som er egnet til å ivareta arkivplikten knyttet til saksbehandling av politiske vedtak. Bakgrunnen for konklusjonen er at Nordland fylkeskommune har en arkivplan som gir informasjon om organisatorisk forankring og ansvar- og oppgavedeling.

Rutiner og retningslinjer for arkivarbeidet er omfattende, og revisor har kun undersøkt deler av dette. Det som er fremtredende, er at det er saksbehandlers ansvar å sikre at all dokumentasjon som tilhører en sak blir registrert i WebSak. Derfor er det viktig at det fins rutiner og retningslinjer for saksbehandlere, slik at all relevant informasjon som tilhører en sak blir registrert korrekt. Revisor vurderer det slik at Nordland fylkeskommune har rutiner og retningslinjer som ivaretar dette.

Problemstilling 5 omhandler fordelingen mellom fylkesrådet og fylkesordfører av saker som fremmes for fylkestinget. Under denne problemstillingen beskriver vi med utgangspunkt i fylkeskommunens reglementer blant annet hvilke områder fylkesordfører er delegert myndighet på fra fylkestinget. Vi har fått beskrevet at det sjelden er tvil om det er fylkesordfører eller fylkesrådet som skal fremme en sak til fylkestinget. Fylkesordfører har på de tre første fylkestingsmøtene i 2021 fremmet til sammen 16 saker.

I uttalelse til rapporten er det redegjort for at fylkesrådet merker seg punktene til forbedring og vil se på hvordan en kan oppnå bedre oppfølging av fylkestingets vedtak og rapportering tilbake til fylkestinget på gjennomføringen. På bakgrunn av revisors funn, vurderinger og konklusjoner anbefaler vi at Nordland fylkeskommune videreutvikler sine rutiner for å påse at det rapporteres til fylkestinget om forhold som har faktisk eller rettslig betydning for iverksettelse av vedtaket.

Sammendrag	3
1 Bakgrunn og bestilling	7
2 Problemstillinger og revisjonskriterier	9
2.1 Problemstillinger.....	9
2.2 Revisjonskriterier.....	9
2.3 Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 1.....	10
2.4 Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 2.....	12
2.5 Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 3.....	12
2.6 Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 4.....	13
3 Metode, datamateriale og avgrensning	15
3.1 Metode og datamateriale.....	15
3.2 Gyldighet og pålitelighet.....	17
3.3 Avgrensninger.....	17
4 Systemer og retningslinjer	19
4.1 Systemer og retningslinjer	19
4.1.1 System som sikrer at lovbestemte og interne krav blir etterlevd i forberedelse av saker som skal legges frem for fylkestinget.....	19
4.1.2 Kvalitetssikring- og godkjenning i saksbehandlerprosessen	22
4.2 Undersøkte saksfremlegg.....	22
4.2.1 Endring av kulturkortordningen i Nordland.....	23
4.2.2 Søknad for folkehelsearbeid i kommunene.....	24
4.2.3 Nordlandsmodellen – Strategi for økt gjennomføring 2018-2022.....	25
4.2.4 Privat forslag fra Richard Dagsvik, Frp og Bjørn Larsen, Frp – Strakstiltak for bedre trafiksikkerhet og stabil fremkommelighet alternativt til FV12.....	27
4.2.5 Overføring av ansvar for kjøp av innenlandske flyruter til nye folkevalgte regioner.....	28
4.2.6 Handlingsplan for universell utforming i Nordland fylkeskommune 2018-2021	30
4.2.7 Opplæring innenfor kriminalomsorgen i Nordland 2018-2021	31
4.2.8 Eiermelding – For eierskap i ulike virksomheter pr. 31. desember 2017	32
4.2.9 Endringer i tilbudsstrukturen for videregående opplæring i Nordland, skoleåret 2019-2020..	34
4.2.10 By- og regionsenterpolitikk – rapportering handlingsplan 2018	35
4.2.11 Innføring av bompengavgift for nullutslippskjøretøy	37
4.2.12 Karrieresentrene i Nordland – erfaringer, strategier og videre arbeid	38
4.2.13 Rønvikjordene – næringsarealer – avtale med Bodø kommune	40
4.2.14 Eierskap for båt og ferje.....	41
4.2.15 Opplæring for fremtiden – Nettskolen i Nordland.....	42
4.2.16 Innbyggerforslag - Erklær klimakrise NÅ! Nordland.....	44
4.2.17 Digitaliseringsstrategi for Nordland fylkeskommune 2020-2023.....	45
4.3 Oppsummering, vurderinger og konklusjon problemstilling 1	47
5 Iverksettelse av vedtak og rapportering	49

5.1	Innledning	49
5.2	Undersøkte saker fra fylkestinget	50
5.2.1	Endring av kulturkortordningen i Nordland.....	50
5.2.2	Søknad program for folkehelsearbeid	51
5.2.3	Strategi og utviklingsmål for utdanning og opplæring i Nordland	52
5.2.4	Privat forslag – Strakstiltak for bedre trafikksikkerhet og stabil fremkommelighet alternativt til FV 12	53
5.2.5	Tilflytting og rekruttering – Nordland fylke	54
5.2.6	Overføring av ansvar for kjøp av innenlandske flyruter til nye folkevalgte regioner	56
5.2.7	Handlingsplan for universell utforming	57
5.2.8	Opplæring innenfor kriminalomsorgen.....	58
5.2.9	Eiermelding - for eierskap i ulike virksomheter pr. 31. desember 2017	59
5.2.10	Endringer i tilbudsstrukturen ved videregående skoler – skoleåret 2019-2020	60
5.2.11	Sak By-regionsenterpolitikk – rapportering handlingsprogram 2018.....	62
5.2.12	Eierskapskontroll – Vigo IKS	63
5.2.13	Innføring og bompengavgift for nullkjøretøy	65
5.2.14	Karrieresenteret i Nordland – erfaringer, strategier og videre arbeid	66
5.2.15	Rønvikjordene – næringsarealer – avtale med Bodø kommune	68
5.2.16	Eierskap for båt og ferger.....	68
5.2.17	Nettskolen i Nordland – Organisering, drift og den videre utviklingen av nettskolen i Nordland	69
5.2.18	Innbyggerforslag – Erklær klimakrise NÅ.....	71
5.2.19	Digitaliseringsstrategi for Nordland fylkeskommune 2020-2023.....	72
5.3	Oppsummering og konklusjon problemstilling 2 og 3	73
6	Arkivplan.....	76
7	Fordeling av saker	80
8	Oppsummering og konklusjoner.....	83
9	Uttalelse	85
10	Anbefaling	90
11	Referanser	91

1 BAKGRUNN OG BESTILLING

Saksbehandling er prioritert som forvaltningsrevisjonsprosjekt nummer 2 i Nordland fylkeskommunes plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2023. Fylkeskommunens kontrollutvalg vedtok i møte 7.12.2020, i sak 57/20, å bestille en forvaltningsrevisjon om nevnte tema. Kontrollutvalget vedtok KomRev NORDs prosjektskisse i møte 25.1.2021, i sak 5/21. Formålet med forvaltningsrevisjonen er å få kunnskap om hvordan og hvorvidt fylkesrådet ivaretar saksbehandlingsreglene til folkevalgte organer og at vedtak som er truffet blir iverksatt. Målet har også vært å kartlegge i hvilken grad Nordland fylkeskommune har et saksbehandlersystem som sikrer gode rutiner for kvalitetssikring og ajourføring i sak-/arkivsystemet.

Nordland fylkeskommune

Nordland fylkeskommune er organisert i en parlamentarisk styringsmodell. Det betyr at fylkeskommunen har tre politiske beslutningsnivå: Fylkestinget, fylkesrådet og den enkelte fylkesråd. Det er fylkestinget som bestemmer omfanget av delegeringen av myndighet og ansvar til fylkesrådet. Fylkestinget består av 45 representanter og har fem møter i året. Det er fylkestinget som velger fylkesrådet, som utgjør fylkeskommunens utøvende politiske ledelse.

Fylkesrådet har seks medlemmer og i dette systemet er det fylkesrådet som ivaretar den daglige ledelse av fylkeskommunen. Fylkesrådet har det daglige ansvaret for drift av all virksomhet i fylkeskommunen. Fylkesrådets ansvar er å utøve politikk. Den politisk ledelse vil ha behov for faglig ledelse å støtte seg til, som har kunnskap og har en oversikt over fagfeltet, etaten, institusjonene, faglig nettverk mv. Det forutsettes derfor at de enkelte etater skal ha en faglig/administrativ leder.

Fylkesordføreren i Nordland har primært interne oppgaver og skal tilrettelegge fylkestingets møter, fordele saker til de ulike komiteene, være møteleder, samt ivareta de folkevalgtes arbeidsvilkår. Fylkesordføreren er fylkeskommunens rettslige representant. Fylkesordføreren har også ansvar for å ta initiativ og lede forhandlinger mellom partiene i fylkestinget når nytt fylkesråd skal dannes¹.

Fylkesadministrasjonen blir sekretariat for, og får fylkesrådet som sin overordnede ledelse. Fylkesrådet blir ansvarlig for fylkesadministrasjonens handlinger og disposisjoner, og det betyr at rådet kan få mistillit mot seg på grunn av feil som er begått i administrasjonen. Fylkesrådet har en klar og utvetydig informasjonsplikt ovenfor fylkestinget².

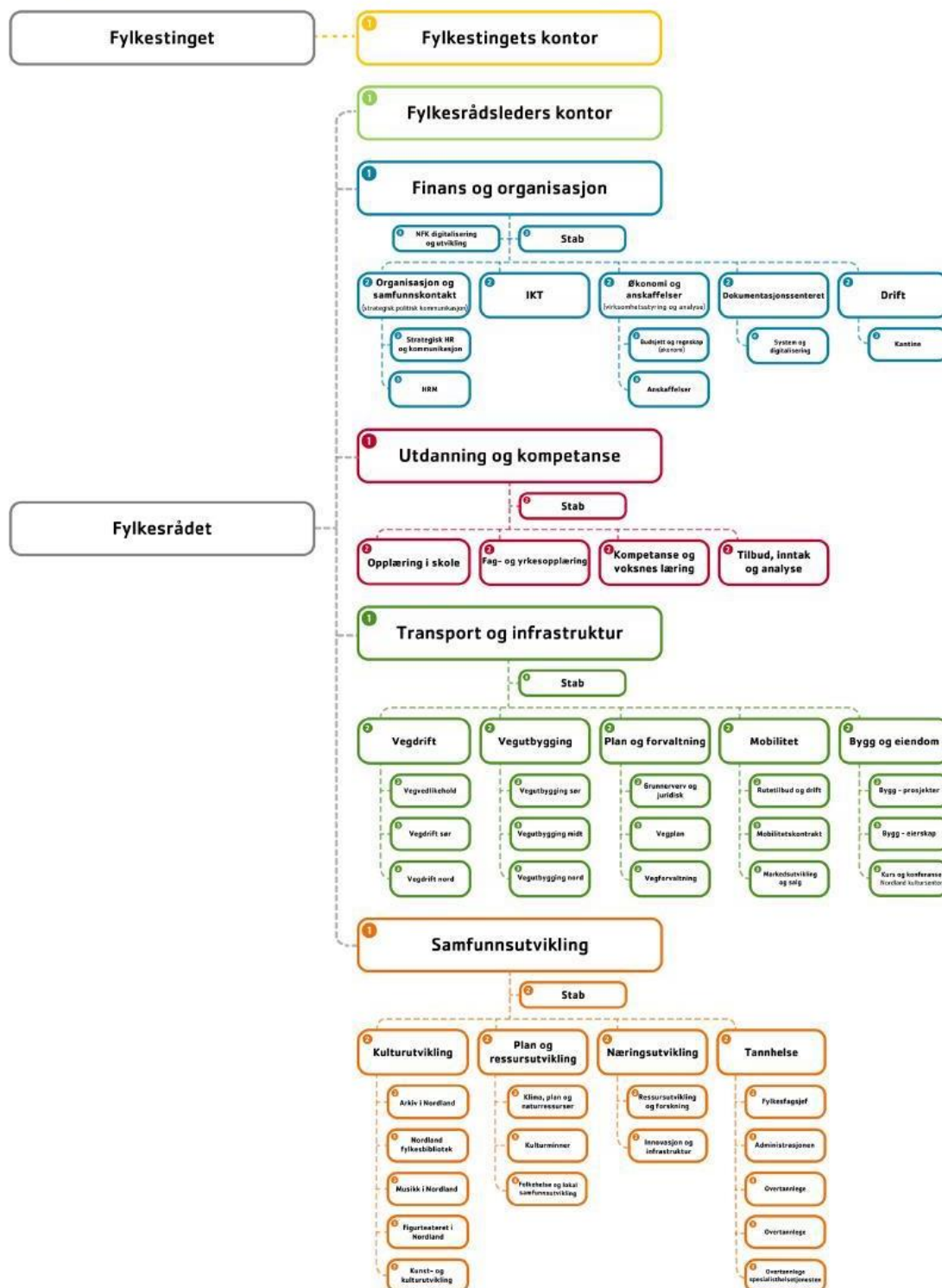
Administrasjonen i Nordland fylkeskommune er organisert sektorvis, slik at de fylkeskommunale oppgavene fordeles på fem sektorer, og de ledes administrativt av etatsjef. Etatssjefen er underordnet fylkesrådet og den eller de fylkesråder som på rådets vegne er tildelt lederansvar for sektoren. Se figur på side 7.

Administrasjonens oppgave er å iverksette fylkesrådets beslutninger. Administrasjonen forbereder saker både til fylkesrådet og fylkestinget, men det er fylkesråden (eller fylkesrådet som kollegium) som legger frem sakene og som står ansvarlig for dem.

¹ Hentet fra hjemmesiden til nfk.no

² Vedtak 95/99 parlamentarisk modell for Nordland fylkeskommune.

Organisasjonskart

Figur 1 Organisasjonskart over Nordland fylkeskommune. Hentet fra www.nfk.no.

2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER

2.1 Problemstillinger

Med bakgrunn i kontrollutvalgets bestilling har vi utledet følgende problemstillinger:

1. *Sikrer fylkesrådet at saker til politisk behandling i fylkestinget er forsvarlig utredet?*
2. *Har fylkesrådet iverksatt politiske vedtak fra fylkestinget som forutsatt?*
3. *Sikrer fylkesrådet at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelse av vedtaket?*
4. *I hvilken grad har Nordland fylkeskommune et system som er egnet til å ivareta arkivplikten knyttet til saksbehandling av politisk vedtak?*
5. *Hvilke rutiner er det for fordeling mellom fylkesrådet og fylkesordfører av saker som fremmes for fylkestinget?*

2.2 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som fylkeskommunens praksis på det reviderte området skal vurderes opp mot. Revisjonskriterier utledes fra autoritative eller anerkjente kilder innenfor det aktuelle området, og utledes med utgangspunkt i kontrollutvalgets vedtatte problemstillinger. De relevante kildene for utledning av revisjonskriterier i denne forvaltningsrevisjonen er:

- Lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (gammel kommunelov)
- Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (ny kommunelov)
- Lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv (arkivlova)
- Lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova)
- Forskrift 15. desember 2017 nr. 2105 om forskrift om offentlege arkiv
- Forskrift 19. desember 2017 nr. 2286 om utfyllende tekniske og arkivfaglige bestemmelser om behandling av offentlige arkiver (riksarkivarens forskrift)
- Ot.prp. nr. 42. (1991-92) Om lov om kommuner og fylkeskommuner
- Prop. 46 L (2017-2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner
- Kommunesektorens organisasjons veileder for internkontroll, *Orden i eget hus. Kommunedirektørens internkontroll 2020.*
- Kommunesektorens organisasjons veileder, *Rådmannens internkontroll 2013*

Den nye kommuneloven av 2018 trådte i kraft da fylkestinget konstituerte seg høsten 2019. Det inngår i denne forvaltningsrevisjonen undersøkelser av saksfremlegg og oppfølgingen av vedtak truffet da den gamle kommuneloven fortsatt gjaldt. Begge lovene er derfor brukt som kilder for utledning av revisjonskriterier.

2.3 Utleddning av revisjonskriterier for problemstilling 1

I kommuneloven § 13-1 er kommunedirektørens ansvar for saksutredningene til folkevalgte organer. Bestemmelsen gjelder for fylkesrådet, jf. kommuneloven § 10-2. Kommuneloven § 13-1 lyder:

Kommunedirektøren skal påse at saker som legges frem for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.

Kommunelovens bestemmelse om internkontroll er også relevant. Selv om fylkesrådet skal påse at saker som legges frem for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, er det i praksis ikke slik at fylkesrådet selv utreder alle saker. Fylkesrådet har i midlertidig ansvaret for dette, og er også ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen i fylkeskommunen følger av kommuneloven § 25-1:

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasse virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontrollen etter denne bestemmelsen skal kommunedirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

Som det fremgår av bestemmelsen skal internkontroll sikre at lover og forskrifter følges og kommunedirektøren skal ha nødvendige rutiner og prosedyrer. Det stilles ikke nærmere krav til innhold og omfang av internkontroll, utover at internkontrollen skal være *systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold*. KS omtaler i veilederen *Orden i eget hus. Kommunedirektørens internkontroll fra 2020* følgende hensikter med internkontrollen:

- Kvalitet og effektivitet i tjenesteytingen
- Helhetlig styring og riktig utvikling
- Godt omdømme og legitimitet
- Etterlevelse av lover og regler

Rutiner og prosedyrer for forsvarlig saksutredninger vil være en del av sektorovergripende internkontroll. Det kan fremlegges saker for politisk behandling fra alle deler av organisasjonen. Selv om innholdet i det enkelte saksfremlegg naturlig nok varierer, er det elementer som vil være felles. Nordland fylkeskommune har i sine egne retningslinjer utformet punkter som et saksfremlegg skal inneholde:

- a) Sakens tittel
- b) Sammendrag – et kort sammendrag av saken og innholdet i vedtaket
- c) Bakgrunn

- d) Problemstilling
- e) Vurderinger
- f) Konsekvenser
- g) Vedtakskompetanse (kun i fylkesrådssaker)
- h) Innstilling til vedtak
- i) Underskrift
- j) Vedlegg

På denne bakgrunn utleder vi følgende revisjonskriterium:

- **Nordland fylkeskommune bør ha et system som er egnet til å sikre at lovbestemte og interne krav blir etterlevd i forberedelse av saker som skal legges fram for fylkestinget.**

Problemstilling 1 omhandler også om saker som har vært fremlagt for behandling i fylkestinget har vært forsvarlig utredet. Utledningen av revisjonskriteriet krever en nærmere redegjørelse for begrepet forsvarlig utredet i den gamle kommuneloven § 20 nr. 2. Det fremkommer også i den nye kommuneloven § 13-1, med en presisering om at utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe et vedtak: *Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak³».*

Ordet forsvarlig er en rettslig standard, som vil si at det ikke er mulig å gi begrepet et bestemt innhold. En naturlig forståelse av begrepet forsvarlig er at utredningen skal være grundig og inneholde faktiske og relevante opplysninger om den aktuelle saken. Hva som er en forsvarlig utredning, vil avhenge av sakens omfang og kompleksitet. Hensynet til effektivitet tilsier at ikke alle opplysninger og detaljer som kan være relevante for en sak, må være med.

Det fremkommer i forarbeidene til kommuneloven at bestemmelsen er videreført, men med en noe nærmere presisering enn den gamle kommuneloven⁴. Bestemmelsen presiserer nå at utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak. Utredningen skal derfor inneholde relevant og nødvendig informasjon om sakens faktum. I tillegg skal det juridiske grunnlaget være utredet i nødvendig og tilstrekkelig grad. Hvor omfattende denne utredningsplikten er, vil bero på en konkret vurdering av den aktuelle saks omfang, kompleksitet, tidsaspekt og så videre.

Revisor skal konkludere på hvorvidt saksfremlegg til politisk behandling fremstår som forsvarlige saksutredninger, og med det mener vi om revisor leser av saksutredningene opplever å bli opplyst av saken. Det er utenfor mandatet til revisjonen i denne forvaltningsrevisjonen å vurdere hvorvidt opplysningene i de enkelte utredningene er korrekte eller skulle ha vært mer eller mindre utfyllende. I lys av formålet med bestemmelsen, som er å sikre at politikerne treffer vedtak på et forsvarlig grunnlag, er det grunnlag for å tolke ordlyden «forsvarlig utredet» dit hen at det må kunne stilles enkelte minimumskrav til utredningene.

Som redegjort for ovenfor, har Nordland fylkeskommune i egne retningslinjer fastsatt hvilke punkter saksutredninger skal bestå av. Disse er i stor grad sammenfallende med hva revisor utleder som minimumskrav til hva en saksutredning bør bestå av for å fremstå forsvarlig.

³ Ifølge kommuneloven § 10-2 første ledd gjelder bestemmelser om kommunedirektøren på tilsvarende måte for fylkesrådet hvis ikke annet er bestemt i lov.

⁴ Prop. 46 L (2017-2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

På bakgrunn av overnevnte utleder vi som revisjonskriterier at et saksfremlegg som skal til politisk behandling bør inneholde følgende:

- **Nødvendige opplysninger om relevante regler,**
- **Økonomiske konsekvenser,**
- **Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser og**
- **Fremdrift/tidsperspektiv for gjennomføring.**
- **Oppdatert faktainformasjon og**
- **Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger.**

Vi presiserer at det vil bero på den konkrete saken om det er relevant med opplysninger om alle disse forhold.

2.4 Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 2

For denne problemstillingen er det nødvendig å avklare hva som menes med «*vedtak blir iverksatt*» i kommuneloven § 23 nr. 2⁵. Revisor legger til grunn at det innebærer at fylkesrådet må sørge for det som står i politikernes vedtak blir gjort/utført i henhold til ordlyden i vedtaket.

Vi har undersøkt vedtak som innebærer at fylkesrådet må iverksette et bestemt tiltak, prosjekt, handling eller lignende. I de tilfeller vedtaket angir at administrasjonen skal gi politikerne informasjon om/utrede et bestemt tema, innebærer iverksettelsen at administrasjonen gir tilbakemelding til politikerne. Der det er gitt en frist, må tiltaket være utført innen fristen for å være iverksatt som bestemt av politikerne.

Ut fra dette har vi utledet følgende revisjonskriterium:

- **Fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak**

2.5 Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 3

For å svare ut denne problemstillingen skal vi avklare hva som menes med at om fylkesrådet sikrer at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelsen av vedtaket. Det er også her den gamle kommuneloven § 23. nr. 2 som er relevant kilde for utledning av revisjonskriterium. *Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt.* I den nye kommuneloven fremkommer det i § 13-1 fjerde ledd, en presisering: *Hvis kommunedirektøren/fylkesråd blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettelsen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på det.* Dette er nytt sammenlignet med tidligere gjeldende kommunelov. I forarbeidene til kommuneloven er det understreket at ikke enhver ny opplysning som kommunedirektøren/fylkesrådet blir oppmerksom på, utløser denne plikten. Det må være opplysninger som har sentral betydning for gjennomføringen av vedtaket.

For å sikre at dette blir rapportert tilbake til politikerne bør fylkeskommunen ha ***rutiner og retningslinjer som omtaler rapportering.*** I KS sin veileder om rådmannens internkontroll 2013 punkt 10.2.3 *rutiner som sikrer iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak*, er det listet opp flere punkter for å sikre at dette blir ivaretatt: klargjøring av ansvar/hierarki. Etablerte prosedyrer for utkvittering, ansvar for rapporter, eks fra saksbehandlersystem, gjennomgang

⁵ Undersøkelsen gjelder vedtak som ble truffet da kommuneloven av 1992 gjaldt. Fylkesrådets plikt til å iverksette vedtak står nå i kommuneloven § 13-1 fjerde ledd: «Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold».

og oppfølging, rutiner for behandling i ledergruppe/rådmannsnivå, form og hyppighet på rapportering til ulike folkevalgte organ.

På bakgrunn av dette utleder revisjonen følgende revisjonskriterier:

- **Fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen av politiske vedtak**
- **Dersom det politiske vedtaket ikke iverksettes som forutsatt bør administrasjonen rapportere om dette**

2.6 Utleddning av revisjonskriterier for problemstilling 4

I arkivlova § 6 fremgår det at «*Offentlege organ pliktar å ha arkiv, og desse skal vere ordna og innretta slik at dokumenta er tryggja som informasjonskjeldar for samtid og ettertid*». Fylkeskommunen er definert som et offentlig organ jf. arkivlova § 2, og i arkivforskriften § 1 blir det stilt krav om at fylkeskommunen som offentlig organ skal ha arkiv. Arkivforskriften § 4 stiller krav om at fylkeskommunen til enhver tid skal ha en arkivplan som viser hva arkivet omfatter og hvordan det er organisert. Bestemmelsen stiller krav til at arkivplanen skal være oppdatert og vise hva slags instruksjer, regler, planer mv. som gjelder for arkivarbeidet. I riksarkivarens forskrift § 1-1 stilles det nærmere krav til hva en arkivplan skal inneholde.

Etter arkivforskriften § 9 har fylkeskommunen plikt til å føre en eller flere journaler som gir systematiske opplysninger og registrerer inn- og utgående dokument, dersom dokumentet oppfyller følgende kriterier:

- Dokumentet blir regna om et saksdokument for fylkeskommunen etter offentleglova § 4
- Dokumentet er eller blir gjenstand for saksbehandling
- Dokumentet har verdi som dokumentasjon

Fylkeskommunen er pliktig til å arkivere dokument som blir til som en del av virksomheten til fylkeskommunen som er gjenstand for saksbehandling eller har verdi som dokumentasjon. I arkivlova § 2 bokstav a, er et dokument definert som «*ei logisk avgrensa informasjonsmengd som er lagra på eit medium for senare lesing, lyding, framsyning eller overføring*». Definisjonen innebærer at et dokument i arkivlovens forstand er all informasjon som er lagret på hvilket som helst medium og alle typer elektronisk media. Av § 11 i arkivforskrifta fremgår det at fylkeskommunen som bruker elektronisk journalføring og arkivering av journalføringspliktig dokument etter arkivforskrifta § 9, skal benytte et arkivsystem som følger kravene fastsatt i Norsk arkivstandard (Noark⁶). Standarden er en norsk standard for elektronisk dokumentasjonsforvaltning som er utviklet og vedlikeholdt av Riksarkivaren⁷.

På Arkivverkets hjemmeside⁸ fremkommer det informasjon om journalføringsplikten og opplysninger om blant annet journalføring av spesielle dokumenter som eksempelvis SMS-melding og meldinger på sosiale medium. Arkivverket opplyser om at en tekstmelding eller chatmelding kan være et saksdokument for organet som både har verdi som dokumentasjon og underlagt saksbehandling, og da gjelder journalføringsplikten. I de tilfellene der dokumentet

⁶ NOARK er en norsk standard for elektronisk dokumentforvaltning. Standarden er utviklet og den blir vedlikeholdt av Riksarkivaren. Løsninger for journalføring og arkivering av saksdokumenter i offentlige virksomheter skal følge Noark og arkivforskriften. Hentet fra arkivverket.no

⁷ <https://www.arkivverket.no/forvaltning-og-utvikling/noark-standarden>

⁸ Arkivverkets samfunnsoppdrag er å bidra til en effektiv dokumentasjonsforvaltning og å sikre, bevare og tilgjengeliggjøre et bredt og allsidig utvalg av samfunnets arkiver. De er øverste arkivmyndighet og har ansvaret for faglige standarder og retningslinjer, tilsyn og veiledning med offentlig arkivarbeid. Arkivverket skal iverksette overordnet nasjonal politikk på arkivfeltet, samt bidra til utvikling og styrking av arkivsektoren. Hentet fra arkivverkets hjemmeside.

bare oppfyller det ene vilkåret, altså enten har verdi som dokumentasjon eller er underlagt saksbehandling, skal det arkiveres, men trenger ikke å bli journalført. Videre opplyses det om sosiale medium at en fellesbetegnelse på alle nettsteder der brukere selv skaper innholdet eller er aktivt med i kommenteringen av innholdet. Mange kommuner og statlige virksomheter har opprettet profiler på sosiale medium i tillegg til ordinære offisielle nettstedene sine. Arkivverket informerer om at denne kommunikasjonen mellom innbyggere og offentlige virksomheter skal alltid vurderes med hensyn til arkivering og journalføring.

På denne bakgrunnen utleder vi følgende revisjonskriterier:

- **Nordland fylkeskommune skal ha en arkivplan som gir informasjon om**
 - Organisatorisk forankring, ansvar, - og oppgavedeling
- **Nordland fylkeskommune bør ha etablert rutiner og retningslinjer for arkivarbeidet, herunder:**
 - Rutiner for journalføring og arkivering av inngående- og utgående saksdokument

3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENSING

3.1 Metode og datamateriale

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til gjeldende standard for forvaltningsrevisjon⁹.

Nordland fylkeskommune ble orientert om oppstart av forvaltningsrevisjon i brev datert 28.01.2021. Oppstartsmøte ble gjennomført på fylkeshuset 10.02.2021 med kontaktperson som var spesialrådgiver, sammen med leder for dokumentasjonssentret og rådgiver i politisk sekretariat. Datainnsamlingen har blitt gjennomført i perioden februar – september 2021. Revisor har benyttet dokumentanalyse og intervju som metode i denne forvaltningsrevisjonen.

Problemstilling 1, 2 og 3

For å besvare problemstillingene 1, 2 og 3 har revisor gått igjennom sakene som fylkestinget har behandlet og truffet vedtak i, i perioden 2018 og 2019. Vi valgte ut ti saker fra 2018 og ni saker fra 2019 for undersøkelse av saksutredningene til og fylkesrådets oppfølging av.

Utvalgsriteriet for undersøkelse av vedtaksoppfølging var at politikerne gjennom vedtaket hadde bedt fylkesrådet om å iverksette et tiltak eller utføre en bestemt handling, og at tiltakene som fylkesrådet skal gjennomføre er konkret angitte, eventuelt med tidsfrist for gjennomføring. Det kan være ulike årsaker til at et vedtak ikke blir iverksatt, og i rapporten gjengir vi eventuelle forklaringer administrasjonen har på dette området. Revisjonen kan i midlertidig ikke overprøve hensiktsmessigheten av fylkestingsvedtakene eller administrasjonens fortolkning av vedtakets ordlyd.

Vi har undersøkt utredningene som lå til grunn for fylkesrådets vedtak i de utvalgte sakene fra 2018 og 2019. Dette for å undersøke om sakene er forsvarlig utredet. Revisjonen kan ikke overprøve om de faktiske opplysningene fylkesrådet/administrasjonen gir til politikerne er riktige. Ved hjelp av de utledede revisjonskriteriene kan revisjonen i midlertidig svare på hvorvidt den enkelte saksutredning fremstår som en forsvarlig saksutredning.

I datainnsamlingen har revisjonen benyttet metodene dokumentanalyse og intervju. Revisor har intervjuet en rådgiver i politisk sekretariat og leder på dokumentasjonssentret. I tillegg har vi sendt spørsmål på e-post som er besvart skriftlig. Dokumentene som er analysert er hentet inn fra nettsiden til Nordland fylkeskommune, samt har vi fått tilsendt dokumenter fra administrasjonen.

I tabell 1 nedenfor er oversikt over sakene som vi har undersøkt fremleggene til og fylkesrådets oppfølging og iverksettelse av.

⁹ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon fastsatt av NKRFs styre 12.08.2020 og gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk for forvaltningsrevisjoner med oppstartsbrev sendt etter 30.09.2020.

Tabell 1 Oversikt over undersøkte saker når det gjelder iverksettelse av vedtak og rapportering. Vi har undersøkt saksfremleggene til 17 av de 19 fylkestingsakene

Nr.	Sak	Tittel
1.	016/2018	Endring av kulturkortordningen i Nordland
2.	018/2018	Søknad program for folkehelsearbeid i kommunene
3.	022/2018	Strategi og utviklingsmål for utdanning og opplæring i Nordland
4.	044/2018 071/2018	Privat forslag-Strakstiltak for bedre trafikkikkerhet og stabil fremkommelighet alternativt til FV 12 Vurdering av privat forslag om strakstiltak Bustadlia (Revisor har vurdert dette saksfremlegget, da det er basert på sak 044/2018 og det er det siste saksfremlegget som fylkesrådet har forberedt til fylkestinget))
5.	054/2018	Tilflytting og rekruttering-Nordland fylke
6.	057/2018	Overføring av ansvar for kjøp av innenlandske flyruter til nye folkevalgte regioner
7.	080/2018	Handlingsplan for universell utforming
8.	120/2018	Opplæring innenfor kriminalomsorgen
9.	153/2018	Eiermelding- for eierskap i ulike virksomheter pr. 31 desember 2017
10.	170/2018	Endringer i tilbudsstrukturen ved videregående skoler- skoleåret 2019-2020
11.	009/2019	By-regionssenterpolitikk- rapportering handlingsprogram 2018
12.	019/2019	Eierskapskontroll-VIGO IKS (kontrollutvalget) kun iverksetting
13.	025/2019	Innføring av bompengavgift for nullslipskjøretøy
14.	028/2019	Karrieresenteret i Nordland- erfaringer, strategier og videre arbeid
15.	029/2019	Rønvikjordene- næringsarealer- avtale med Bodø kommune
16.	039/2019	Eierskap for båt og ferge
17.	065/2019	Nettskolen i Nordland- Organisering, drift og den videre utviklingen av nettskolen i Nordland
18.	167/2019 048/2020	Innbyggerforslag – Erklær klimakrise NÅ Oversendelse av vedtak i fylkestinget: FT-sak 167/2019 Innbyggerforslag – Erklær klimakrise NÅ! Nordland (Revisor har vurdert dette saksfremlegget, da det er basert på sak 167/2019 og det siste her som fylkesrådet har forberedt til fylkestinget)
19.	185/2019	Digitaliseringsstrategi for Nordland fylkeskommune 2020-2023

Problemstilling 4

For å besvare denne problemstillingen har revisor brukt intervju som metode, hentet informasjon fra arkivplan.no¹⁰, samt fått tilsendt etterspurt dokumentasjon fra fylkeskommunen.

Problemstilling 5

For besvarelse av denne problemstillingen har revisor brukt intervju og dokumentanalyse. I tillegg har revisor sendt e-post med spørsmål til fylkesordfører. Under denne problemstillingen gjengir vi informasjonen fra fylkesordfører om hvordan fordelingen av saker er mellom fylkesordfører og fylkesrådet er. I tillegg gjengir vi informasjon fra intervju av rådgiver i politisk sekretariat. Revisor beskriver de dokumentene og retningslinjer fylkeskommunen har på området som omhandler fylkesordførers mandat. Revisor gjør ingen vurderinger under denne problemstillingen, da den er beskrivende og det ikke er utledet revisjonskriterier som fakta skal vurderes opp mot.

¹⁰ Arkivplan.no er et webbasert verktøy for utarbeidelse av elektronisk arkivplan. Arkivlova med forskrifter ligger til grunn for rutinene/retningslinjene. Arkivplanen skal bidra til at kunder ivaretar arkivansvaret etter arkivlova § 6. hentet fra hjemmesiden arkivplan.no.

3.2 Gyldighet og pålitelighet

Med gyldige data menes at dataene som samles inn i undersøkelsen, skal utgjøre et relevant og tilstrekkelig grunnlag for å vurdere den reviderte virksomheten opp imot revisjonskriteriene og konkludere på problemstillingene. Revisor vurderer at det datamaterialet som er presentert som «revisors funn» i rapporten, oppfyller dette gyldighetskravet.

Med pålitelige data menes at dataene skal være mest mulig nøyaktige. Revisor har vurdert eventuelle feilkilder i det innsamlede datamaterialet. Vi har sammenlignet de ulike typene data med hverandre for å avdekke eventuelle motsetninger i opplysninger som fremkommer i dem. I tillegg har vi fremlagt datamaterialet for fylkeskommunen. Revisor har innarbeidet korrigerende og supplerende opplysninger fra fylkeskommunen i rapporten.

Revisor har i denne forvaltningsrevisjonen gått igjennom alle saker som er blitt behandlet i perioden 2018-2019. Grunnen til at revisjonen valgte å undersøke vedtak fra 2018-2019, er at det kan ta en viss tid før vedtak blir iverksatt. Revisor har valgt ut et antall vedtak, der fylkesrådet har blitt pålagt av fylkestinget å gjennomføre en bestemt handling/tiltak. Revisor har brukt det samme utvalget for å undersøke om saksfremlegget er forsvarlig utredet før politisk behandling. Revisor har intervjuet rådgiver for politisk sekretariat da denne stillingen innehar mye informasjon om prosessen av politiske saker fra administrasjonen starter å arbeide med dem og frem til politisk behandling i fylkestinget. På denne bakgrunnen mener vi at datamaterialet som er presentert som revisors funn i rapporten under *problemstilling 1,2 og 3*, utgjør et relevant og tilstrekkelig grunnlag for revisors vurderinger og konklusjoner.

I *problemstilling 4* har revisor undersøkt om Nordland fylkeskommune har et system som er egnet til å ivareta arkivplikten. Offentlige organer har plikt til å arkivere alle dokumenter som blir til som ledd i organets virksomhet, dersom de har verdi som dokumentasjon eller er gjenstand for saksbehandling. Vi ser på rutiner som kan være knyttet til saksbehandling av politiske vedtak. For å belyse denne problemstillingen har revisor blant annet intervjuet leder på dokumentasjonssentret, da denne stillingen har delegert ansvar for arkivtjenesten. Revisor har også analysert dokumenter og innhentet informasjon fra hjemmesiden til Nordland fylkeskommune. Revisor har også innhentet informasjon fra arkivplan.no. som er et webbasert verktøy for utarbeidelse av en elektronisk arkivplan. Revisor har ikke sett på alle rutineene som omhandler arkiv, men de rutineene som er knyttet opp til politiske saker.

Påliteligheten og gyldigheten i det presenterte datamaterialet er også på et overordnet nivå sikret gjennom KomRev NORDs interne kvalitetssikringssystem. På denne bakgrunnen mener revisor at datamaterialet er relevant og tilstrekkelig for å gjøre vurderinger og konkludere på problemstilling 4.

Revisor har i *problemsstilling 5* brukt informasjon som fylkesordføreren har gitt revisor skriftlig, samt opplysninger som rådgiver på politisk sekretariat har gitt revisor gjennom intervju. I tillegg har revisor brukt informasjon fra relevante dokumenter som omhandler reglementer for fylkesordføreren's mandat. Revisor vil ikke gjøre vurderinger eller konkludere på denne problemstillingen, men revisor mener at innhentet informasjon vil belyse problemstillingen på en god måte.

3.3 Avgrensninger

Når det gjelder problemstilling 2, har revisor undersøkt saksfremlegg til fylkestinget. Vi har ikke sett på saksfremlegg til andre politiske organer enn fylkestinget. I problemstilling 4 har undersøkelsen rettet seg mot fylkeskommunens skriftliggjorte systemer. Vi har ikke undersøkt

hvorvidt det har vært arkivpliktig materialet som ikke har blitt journalført og arkivert i tråd med gjeldende regler.

4 SYSTEMER OG RETNINGSLINJER

Sikrer fylkesrådet at saker til politisk behandling i fylkestinget er forsvarlig utredet?

Revisjonskriterier

- Nordland fylkeskommune bør ha et system som er egnet til å sikre at lovbestemte og interne krav blir etterlevd i forberedelse av saker som skal legges fram for fylkestinget
- Et saksfremlegg bør inneholde følgende:
 - Nødvendige opplysninger om relevante regler
 - Økonomiske konsekvenser
 - Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser
 - Fremdrift/tidsperspektiv
 - Oppdatert faktainformasjon
 - Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

4.1 Systemer og retningslinjer

4.1.1 System som sikrer at lovbestemte og interne krav blir etterlevd i forberedelse av saker som skal legges frem for fylkestinget

Revisor har etterspurt og mottatt dokumentene:

- Retningslinjer for saksbehandling i Nordland fylkeskommune
- Rutiner for politisk behandling i Nordland fylkeskommune
- Delegasjonsreglementet for Nordland fylkeskommune.

I retningslinjer for saksbehandling er det beskrevet at dokumentet tar for seg de viktigste saksbehandlerrutinene i fylkeskommunen og at det vil fremgå spesielt rutiner i forbindelse med saker som skal fremmes for fylkestinget og fylkesrådet. Formålet med dette er følgende:

- *Å sikre at alle dokumenter som produseres i Nfk holder tilfredsstillende kvalitet, og at alle ansatte har et bevisst forhold til de krav som stilles til de ulike dokumenttypene.*
- *Å sikre at rutinene for saksbehandling til fylkesråd og fylkesting er kjent for alle som skal delta i produksjon av sakene*

Retningslinjene for saksbehandling er delt inn i 15 kapitler, hvorav ett av dem inneholder saksbehandlingsregler for saker til politisk behandling. Saksgangen i produksjonen av saksfremlegget er beskrevet og består av følgende:

- a) *Notat og etablering av fylkestingsaken i WebSak*
- b) *Utforming av saksfremlegg*
- c) *Intern kommentarrunde*
- d) *Til fylkesrådet og fylkestinget*
- e) *Justering av saken etter at den er drøftet i fylkesrådet*
- f) *Oppfølging etter fylkestingets samling*

Kapittel fem omhandler utforming av saksfremlegg til fylkesting og fylkesråd.

Hovedstrukturen i sakene skal normalt være slik:

- a) *Sakens tittel*
- b) *Sammendrag – et kort sammendrag av saken og innholdet i vedtaket*
- c) *Bakgrunn*
- d) *Problemstilling*
- e) *Vurderinger*
- f) *Konsekvenser*
- g) *Vedtakskompetanse (kun i fylkesrådssaker)*
- h) *Innstilling til vedtak*
- i) *Underskrift*
- j) *Vedlegg*

Videre er det beskrevet i dokumentet mer utfyllende under hvert punkt nevnt ovenfor som saksfremlegget skal bestå av. Revisor gjengir de punktene som er vesentlige for denne undersøkelsen.

c) Bakgrunn

Det presiseres her at saken skal vise til om den har blitt behandlet før i fylkesrådet eller fylkestinget og vise til hvilke vedtak som har blitt truffet tidligere. Det kan variere hvor omfattende bakgrunnsinformasjonen vil være, da det er sakens kompleksitet som er avgjørende.

d) Problemstilling

Under problemstilling skal det redegjøres for hvorfor saken er aktuell og eventuelle begrensninger i saken. I tillegg står det at det skal gis en oversikt over de sentrale problemstillingene i saken og vise til eventuelle alternative løsninger som kan være mulige. Det står videre at det ikke skal gis noen vurderinger her, og det skal gis en objektiv framstilling av sakens fakta.

e) Vurderinger

Dette punktet er utdypet i retningslinjene både som *drøfting og fylkesrådets (eller fylkesrådets) vurderinger*. Dokumentet viser til at det skal foretas en faglig drøfting av de ulike problemstillingene i saken. De ulike løsningsalternativene skal vurderes ut fra hensyn som samfunnsnytt, økonomi, miljø etc. Ut fra dette skal det trekkes en konklusjon. Når det gjelder fylkesrådets (eller fylkesrådets) vurderinger, står det at fylkesrådets politikk skal fremkomme tydelig i dette kapitlet. Det er opp til fylkesrådet om de vil følge den administrative anbefalingen eller velge en annen løsning. Det står videre at saksbehandlerens oppgave blir å skrive «*med påholden penn*», å formulere det budskapet fylkesrådet ønsker.

g) Konsekvenser

Her fremkommer det hvilke konsekvenser de foreslåtte løsningsalternativene får for Nordland fylkeskommune. Herunder hvilke økonomiske og administrative konsekvenser saken har for Nordland fylkeskommune. I tillegg skal det vurderes konsekvenser vedrørende likestilling, miljø/klima, påvirkning på folkehelse, universell utforming, bygningsmessige forhold, samfunnsansvar ved anskaffelser og eventuelt andre forhold som kan være relevante.

Det er laget en mal for saksfremlegg til fylkestinget. Ifølge denne skal det fylles inn informasjon under følgende tema/overskrifter:

Saksnummer- utvalg/komite – Dato

Fylkesting-sak

- Link til rutine for utforming av saker til fylkesting og fylkesråd.
- Sammendrag
- Bakgrunn
- Problemsstilling
- Drøfting
- Medvirkning – På hvilken måte medvirkning er ivarettatt i saksforberedende arbeid
- Fylkesrådets vurdering
- Konsekvenser for Nordland fylkeskommune – Økonomiske og personellmessige konsekvenser. Det fremkommer også følgende under punktet: Det skal alltid redegjøres for hvilke økonomiske konsekvenser saken har for Nordland fylkeskommune på kort og på lang sikt, jf. vedtatt økonomiplan for 2018-2021. Det skal framgå hvilke personellmessige konsekvenser saken har og om saken vil bidra til å nå målene i økonomiplanen.
- Fylkesrådets innstilling til vedtak

Den skal signeres av fylkesrådsleder og fylkesrådet som har fremmet saken.

Ifølge den interne rutinen skal saken sendes på kommentarrunde til ulike avdelinger, dette fremkommer i malen til saksfremlegget og er ment som veiledning/huskeliste til saksbehandler. Hvis det kommer kommentar fra avdelingene i saken, vil disse inngå i det endelige saksfremlegget.

Rutiner for politisk saksbehandling i Nordland fylkeskommune inneholder en mer detaljert beskrivelse enn retningslinjene. Det er fordelt over 21 punkter som omhandler blant annet:

- Saksflyt i politisk saksbehandling
- Rådsnotat
 - Hva er et rådsnotat
 - Hvordan melde et rådsnotat opp til politisk behandling
 - Hvordan sende et rådsnotat på kommentarrunde
- Beslutningsdokument
 - Hva er et beslutningsdokument
 - Hvordan skrive et beslutningsdokument
- Fylkesrådssak/fylkestingssak
 - Hvordan opprette et saksfremlegg
 - Hvordan melde en sak opp til utvalg
- Fylkesrådssak/fylkestingssak/beslutningsdokument/rådsnotat
 - til godkjenning hos ansvarlig fylkesråd
 - Sendes til kommentarrunde

Rutinebeskrivelsene inneholder mer enn det som revisor har fremhevet her. Sakene som revisor undersøker, er kun fylkestingssaker.

4.1.2 Kvalitetssikring- og godkjenning i saksbehandlerprosessen

WebSak er et fullelektronisk system som er bygd opp etter NOARK-standarden¹¹. Systemet brukes av alle saksbehandlere i Nordland fylkeskommune. I dette systemet registrerer arkivet det som mottas av inngående post, eksempelvis brev, SMS, e-post etc. Saksbehandlere produserer utgående brev, interne brev og notater i WebSak¹².

I dokumentet *rutiner for politisk saksbehandling*, er det beskrevet i detalj hvordan de ulike øvelsene skal gjøres i praksis. Det er 20 punkter som beskriver de ulike fasene i prosessen fra punkt 1 der saksbehandler får en sak og oppretter journalpost i WebSak med sakens foreløpige tittel og melder fra til riktig utvalg og hvem som er ansvarlig for gjennomføring av dem. I punkt 3 og 4 er direktøren involvert i samarbeid med saksbehandler. I punkt 7 er fylkesråden og godkjenner saken eller ikke godkjenner saken. Direktøren er igjen involvert i punkt 9, som omhandler svar på kommentarrundene fra avdelingene. I punkt 11 skal saksbehandler diskutere med etatsjef om kommentarene/innspillene til saken gjør at innholdet må endres. Etatsjef må vurdere om ansvarlig fylkesråd skal involveres. I punkt 15 godkjenner ansvarlig fylkesråd, eventuelt ikke godkjenner og sender saken tilbake til saksbehandler. Fra punkt 17 overtar fylkesrådets kontor saken når de følgende kriteriene som er oppramset i rutinene er fulgt. I punkt 19 og 20 får saksbehandler tilbakemelding i WebSak gjennom en oppgave når et vedtak er fattet – med beskjed om å følge opp vedtaket.

I beskrivelsen av *saksflyt i politisk saksbehandling* og *rutiner av behandling av politiske saker i Fokus – kortversjon* er det beskrevet hvordan kvalitetssikringen skal foregå og hvem som skal godkjenne saken. Dette er en kortversjon av den nevnte saksbehandlerrutinen.

Revisors vurdering

Revisors vurdering er at revisjonskriteriet om at Nordland fylkeskommune bør ha et system som er egnet til å sikre lovbestemte og interne krav blir etterlevd i forberedelse av saker som skal legges frem for fylkestinget er **oppfylt**. Bakgrunnen for vurderingen er at Nordland fylkeskommune har skriftlige retningslinjer for saksbehandling og rutiner for politisk saksbehandling. I disse inngår det blant annet krav om hva en sak må inneholde informasjon om. Vi legger også vekt på at det er rutiner for kvalitetssikring i saksbehandlerprosessen, slik at det er flere som er vurderer og godkjenner saksfremlegget før det går til endelig politisk behandling.

4.2 Undersøkte saksfremlegg

Saksfremlegg og dets innhold

I det følgende er opplysningene fra hvert av de saksfremleggene som revisjonen har undersøkt for å gjøre vurderinger av om saker er forsvarlig utredet.

Grunnet forskjeller i sakenes kompleksitet er det også ulik forventning til fremstilling av saksfremleggene. Dette gjør at fremstillingen av faktadelen her er forskjellig fra sak til sak. Teksten som er i kursiv, er direkte sitat fra saksfremlegget.

¹¹ NOARK er en norsk standard for elektronisk dokumentforvaltning. Standarden er utviklet og den blir vedlikeholdt av Riksarkivaren. Løsninger for journalføring og arkivering av saksdokumenter i offentlige virksomheter skal følge Noark og arkivforskriften. Hentet fra arkivverket.no

¹² Hentet fra arkivplan.no

I de blå boksene i neste kapittel fremkommer det hvilke saker vi har undersøkt, samt Fylkesrådets innstilling til de ulike sakene. Det er det som står i innstillingen som vi forventer at saksfremleggene skal inneholde opplysninger og vurderinger knyttet til.

4.2.1 Endring av kulturkortordningen i Nordland

Sak 016/2018 Endring av kulturkortordningen i Nordland

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. *Fylkestinget understreker at det er viktig å bidra til at ungdom er aktive, og at det bør stimuleres til ung deltakelse i kulturaktiviteter i Nordland.*
2. *Fylkestinget legger ned dagens ordning med kulturkort, og innfører en ordning med ungdomsrabatt.*
3. *Fylkestinget understreker at fylkeskommunale tilskudd til kulturaktiviteter skal gis under forutsetning at det gis rabatt ved ev salg av billetter til aktiviteter som kan være relevante/aktuelle for unge.*
4. *Tilskudd til kulturtransport kan inngå i tilskuddsordninger til unge, der fylkesrådet finner dette formålstjenlig.*
5. *Fylkestinget oppfordrer Ungdommens fylkesråd til å være pådrivere i en bred prosess for å øke ung kultur deltakelse i Nordland. Eventuelle nye tiltak som løftes fram må prioriteres innenfor de allerede eksisterende økonomiske rammer.*

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Under punktet *bakgrunn* i saksfremlegget har de vist til at kulturkortet i Nordland ble opprettet som forsøk i 2008 og at den ble permanent fra 2011, jf. FT-sak 164/11. I tillegg er det informasjon om at Kulturdepartementet opprettet en nasjonal forsøksordning med kulturkort i ti fylker. I stortingsproposisjon nr. 1 2008-2009 heter det at formålet med ordningen er å gjøre det rimeligere for ungdom å ta del i ulike kunst og kulturtilbud.

2. Økonomiske konsekvenser

Det står omtalt i saksfremlegget under punktet *konsekvenser for Nordland fylkeskommune* at saken ikke har noen økonomiske konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Og at eventuelle endringer forutsettes løst innenfor eksisterende budsjettammer.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Under *vurderingene* i saksfremlegget står det hvordan fylkesrådet har tenkt gjennomføre ungdomsrabatt, ved å innarbeide ungdomsrabatt i sine avtaler med lokale arrangører, og at det vil bli satt som et krav om ungdomsrabatt som forutsetning for å motta fylkeskommunale tilskudd til virksomheter eller arrangementer/tiltak som er aktuelle for ungdom. Kommunene vil bli oppfordret til å gjøre det samme. I tillegg fremkommer det at det kan vurderes å gi tilskudd til transport til kulturarrangementer for unge, og vurdere eventuelle andre tiltak som bidrar til å realisere intensjonene i Ungdomspolitisk plattform.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Det står i vedtaket at kulturkort skal legges ned og ungdomsrabatt skal innføres. Det er ikke nevnt tidsperspektiv i andre deler av saksfremlegget.

5. Oppdatert faktainformasjon

Faktainformasjon kommer frem under punktet *problemstilling* i saksfremlegget.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Det er skille mellom punktene *problemstilling* som beskriver de faktiske forhold og *vurderingene* som er gjort i saksfremlegget.

For øvrig er fylkestingets vedtak i denne saken tilsvarende som fylkesrådets innstilling som ble beskrevet innledningsvis i kursiv under revisors funn.

Revisors vurderinger

Revisor vurderer det dithen at saksfremlegget inneholder opplysninger om både relevante regler og om praktisk gjennomførbarhet. Økonomiske konsekvenser er omtalt i saksfremlegget og revisor ser ikke opplysninger som gir grunn til å tro at disse ikke er oppdaterte. Det er i saksutredningen laget et skille mellom saksopplysninger og vurderinger. Revisor kan ikke se at det er omtalt opplysninger om administrative konsekvenser, men vurderer det dithen at det i denne saken ikke er relevant. Det inngår ikke informasjon om tidsperspektivet for gjennomførelsen av tiltaket i saksfremlegget og vi legger til grunn at det er umiddelbart og dermed ikke kan kreves mer uttrykkelig informasjon om det. På bakgrunn av dette vurderer revisor at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold er **oppfylt**.

4.2.2 Søknad for folkehelsearbeid i kommunene

Sak 018/2018 Søknad for folkehelsearbeid i kommunene

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. Nordland fylkesting mener program for folkehelsearbeid i kommunene 2017-2027 er en unik mulighet for å forsterke folkehelsearbeidet i Nordland og bidra til at psykisk helse blir en større del av det totale folkehelsearbeidet.
2. Nordland fylkesting støtter en søknad fra Nordland Fylkeskommune på disse midlene, og mener en søknad gjeldende 5 år vil være nødvendig. Søknaden vil gjelde 2018-2023, og det søkes om en bevilgning på 7,5 millioner per år.
3. Nordland fylkesting foreslår at 5-7 kommuner blir med i prosjektet fra 2018, og at de resterende kommunene rulleres inn i løpet av 5-årsperioden.
4. Nordland fylkesting er opptatt av å videreutvikle et allerede godt etablert samarbeid om folkehelsearbeid med kommunene for økt fokus på å fremme psykisk hverdags helse, livskvalitet og rusforebyggende tiltak.

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Under punktet *bakgrunn* kommer det frem at kommunesektoren ved KS og staten ved Helse- og omsorgsdepartementet har gått sammen om å etablere Program for folkehelsearbeid i kommunene. Programmet er en 10-årig satsing (2017-2027) for å utvikle kommunens arbeid med å fremme befolkningens helse og livskvalitet.

2. Økonomiske konsekvenser

Under punktet *konsekvenser for Nordland fylkeskommune* står det at det ikke vil få økonomiske konsekvenser for fylket, utover eksisterende budsjett.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Under samme punkt *konsekvenser for Nordland fylkeskommune* opplyses det om at oppfølging av programmet koordineres av eksisterende personellressurser ved seksjon folkehelse.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Det fremkommer informasjon under punktet *problemstilling* at i 2018 vil 5-7 kommuner i Nordland komme med i prosjektet etter søknad. De resterende kommunene vil rulleres inn i løpet av 5-års periode.

5. Oppdatert faktainformasjon

Faktainformasjon blir det opplyst om under punktene *sammendrag*, *bakgrunn* og *problemstilling*.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Det er et skille mellom faktainformasjon (se punktet ovenfor) og punktet som omhandler *vurderinger*.

Fylkesrådets innstilling ble enstemmig vedtatt i fylkestinget.

Revisors vurderinger

I saksfremlegget finner revisor opplysninger om relevante regler og informasjon om praktisk gjennomførbarhet. Vurderingene vedrørende økonomiske konsekvenser er omtalt i saksfremlegget og revisor oppfatter at opplysningene i faktadelen er oppdaterte. Det er i saksutredningen laget et skille mellom saksopplysninger og vurderinger. Det inngår informasjon om tidsperspektivet for gjennomførelsen av tiltaket i saksfremlegget. På denne bakgrunnen vurderer revisor revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **opplyst**.

4.2.3 Nordlandsmodellen – Strategi for økt gjennomføring 2018-2022

Sak 022/2018 Nordlandsmodellen – Strategi for økt gjennomføring 2018-2022

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. Fylkestinget har en visjon om at alle som påbegynner videregående opplæring i Nordland skal fullføre, og slutter seg til utviklingsmålene og den fremlagte strategien for økt gjennomføring.
2. Fylkestinget vil at Nordland skal ha et utdannings- og opplæringstilbud som bidrar til utviklingen av nordlandssamfunnet og den enkelte innbygger.
3. Nordland fylkeskommune skal innføre en læreplassgaranti. Fylkestinget ber fylkesrådet å legge frem en egen sak om læreplassgaranti innen utgangen av 2018.

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Det opplyses om under punktet *bakgrunn* at fylkestinget vedtok i juni 2017 (helhetlig melding, sak 022/17), at det skulle legges frem en strategi for økt gjennomføring og nye utviklingsmål for sektoren. Strategien for økt gjennomføring på videregående skole heter Nordlandsmodellen.

2. Økonomiske konsekvenser

Det er et eget punkt som omhandler *konsekvenser for Nordland fylkeskommune*, det opplyses her at det foreligger ingen økonomiske eller personellmessige konsekvenser for Nordland

fylkeskommune på kort eller på lang sikt utover det som fremgår av rammene for utdanningssektoren i vedtatt økonomiplan for 2018-2021.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Administrative konsekvenser er omtalt i punktet over. Gjennomføringen omhandler å lage en strategi med utviklingsmål, som det fremkommer i saksfremlegget. Utviklingsmålene er som følger:

- 1) Øke andelen elever som fullfører og består videregående opplæring, samt andelen med ordinær progresjon
- 2) Tilpasse videregående opplæring bedre til arbeidslivets behov
- 3) Øke andelen elever som får læreplass, og som oppnår fag-/svennebrev på normert tid
- 4) Målrrette bruken av alternative opplæringsløp som fører til at flere oppnår kompetansebevis
- 5) Sikre alle elever og lærlinger et godt læringsmiljø
- 6) Øke bruken av digitale hjelpemidler og nettbasert opplæring

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Under punktet *vurderinger* fremkommer det at fylkesrådet ønsker en nordlandsmodell som skal fokusere på et målrettet arbeid sammen med arbeidslivet for å skaffe flere læreplasser, og et utdanningstilbud som svarer til arbeidslivets behov. Videre står det at dette kan lykkes ved å legge til rette for et godt læringsmiljø. Og elever som ikke kan delta i vanlig opplæringsløp, må tilbys alternativt opplæringsløp. Deretter følger en liste av utviklingsmål, som er innenfor denne strategien.

5. Oppdatert faktainformasjon

Det er beskrevet fakta under punktet *bakgrunn*.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Det er skille mellom punktet som omhandler faktainformasjon (se ovenfor) og punktet med *vurderinger*.

Fylkesrådets innstilling ble enstemmig vedtatt i fylkestinget.

Revisors vurderinger

Etter revisors vurdering inneholder saksfremlegget de nødvendige opplysninger om relevante regler og informasjon om praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser. Vurderingen vedrørende økonomiske konsekvenser er omtalt i saksfremlegget og revisor opplever at opplysningene i faktadelen er oppdaterte. Det er i saksutredningen laget et skille mellom saksopplysninger og vurderinger. Det inngår også informasjon om tidsperspektivet for gjennomførelsen av tiltaket i saksfremlegget. På denne bakgrunnen vurderer revisor revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **oppfylt**.

4.2.4 Privat forslag fra Richard Dagsvik, Frp og Bjørn Larsen, Frp – Strakstiltak for bedre trafiksikkerhet og stabil fremkommelighet alternativt til FV12

Sak 044/2018 Privat forslag fra Richard Dagsvik, Frp og Bjørn Larsen, Frp - Strakstiltak for bedre trafiksikkerhet og stabil fremkommelighet alternativt til FV12

Følgende innstilling til fylkestinget fra fylkesordfører:

Saken sendes fylkesrådet som forbereder en sak til neste fylkestingssamling der det private forslaget blir vurdert.

Sak 071/2018 Vurdering av privat forslag om strakstiltak Bustneslia

Fylkesrådets innstilling til fylkestinget:

- 1. Fylkestinget vedtar at det ikke iverksettes ytterligere avbøtende tiltak gjennom direktetur mellom Lovund og Levang*
- 2. Fylkesrådet bes iverksette avbøtende tiltak ved etablering av info/stop-punkter, tidligere vedtatt gjennom FT-sak 021-2018*

Revisors funn

Revisor undersøker her saksfremlegget til sak 071/2018. Det vil si at vi undersøker hvilke opplysninger fylkestinget la fram for vedtak i tråd med innstillingen om ikke å iverksette avbøtende tiltak. Fylkestinget ba om vurdering av det private forslaget.

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Under punket *sammendrag* vises det til privat forslag fra Frp v/Richard Dagsvik vedrørende *Strakstiltak for bedre trafiksikkerhet og stabil fremkommelighet alternativt til FV12*.

2. Økonomiske konsekvenser

Under punktet *konsekvenser* for Nordland fylkeskommune står det at saken ikke vil gi noen andre konsekvenser for fylkeskommunen ut over de konsekvenser som følger av beskrevne FT-vedtak. I saksfremlegget er følgende fylkestingsvedtak nevnt:

FT-sak 143/2017 Fremtidig ferje- og hurtigbåttilbud i Nordland – gjennom dette vedtaket ble det lagt opp til å redusere antall ferjer fra 3 til 2. Redusert kapasitet i området ut fra stramme økonomiske rammer gir mindre rom for å øke produksjonen som beskrevet.

FT-sak 021/2018 Forprosjekt fv. 12 Bustneslia – valg av alternativ – gjennom dette vedtaket ble det vedtatt å iverksette avbøtende tiltak for å bedre situasjonen gjennom Bustneslia. Nytt tiltak er at det skal etableres info/stopp-punkter på begge sider av Bustneslia med lysregulering og elektronisk informasjon-/varseltavler. Tiltaket forventes å gi bedret fremkommelighet. Se også punkt 3.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Under punktet *bakgrunn* fremkommer det informasjon om at forslagsstillerne foreslår at det gjennomføres strakstiltak ved minst en av ferjeavgangene fra Lovund (på hverdager) mot Stokkvågen omdirigeres til Levang i vinterhalvåret, i tidsrommet fra 15. oktober til 15. april. Under punktet *vurderinger* står det at omdirigering av ferjeavgang fra Lovund mot Stokkvågen til Levangen vil medføre økt produksjon på sambandet, og dermed økte kostnader. I tillegg må også øvrige fergetrafikk og infrastruktur i området været tilpasset en slik endring.

Det er også begrenset med kaialternativer i området, og en eventuell endring av liggekai vil medføre økte kostnader. Det fremkommer også at forslaget innebærer økt seilingsdistanse og

vil ikke være optimalt mht. kapasitetsutnyttelse og økonomi, samt at effekten ville være liten i forhold til det totale transportbehovet inn fra øyene i området.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Under punktet *bakgrunn* fremkommer det at ruteendringene bør være gjeldende i vinterhalvåret, i tidsrommet 15. oktober – 15 april.

5. Oppdatert faktainformasjon

Det fremkommer faktainformasjon under punktet *bakgrunn* i saksfremlegget.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Saken skiller på den delen som er *bakgrunn* (fakta) og punktet *vurderinger*.

Fylkesrådets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Revisors vurderinger

Gjennomgang av saksfremlegget viser at det inneholder opplysninger om bakgrunnen til saksfremlegget ved at dette var et privat forslag. Informasjon om økonomiske konsekvenser er omhandlet ved å vise til at tiltaket vil gi økte økonomiske kostnader, uten at det er tallfestet. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser er omtalt i vurderingen i saken. Faktadelen i saksfremlegget oppleves av revisor å være oppdaterte. Det er også et skille mellom saksopplysninger og vurderinger. På bakgrunn av ovenstående vurderer revisor det dithen at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **oppfylt**.

4.2.5 Overføring av ansvar for kjøp av innenlandske flyruter til nye folkevalgte regioner

Sak 057/2018 Overføring av ansvar for kjøp av innenlandske flyruter til nye folkevalgte regioner

Fylkesrådets innstilling til fylkestinget:

1. Fylkestinget gir fullmakt til fylkesrådet om å gå i dialog med Samferdselsdepartementet om overtakelse av gjeldende kontrakter for kjøp av innenlandske flyruter (FOT-ruter).
2. Fylkestinget gir fullmakt til fylkesrådet om å vurdere konsekvenser av å inngå nye avtaler for kjøp av innenlandske flyruter før regionreformen trer i kraft 1. januar 2020.
3. Fylkestinget ber fylkesrådet om å gå i dialog med Avinor om å få avgiftsreduksjoner, herunder startavgift.
4. Overføring av ansvar for kjøp av innenlandske flyruter til folkevalgte regioner. Fylkestinget forutsetter at det blir gitt nødvendige orienteringer om utviklingen i saken og at saken forventes sluttbehandles i fylkestinget når forhandlingene er avsluttet.
5. Fylkestinget forventer at fylkeskommunen sikres tilstrekkelig og forutsigbare økonomiske rammer for å ivareta oppgaven og ansvaret for kjøp av innenlandske flyruter.

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Det opplyses om under punktet *bakgrunn*, at Stortinget behandlet i juni 2017 «Prop. 84 S (2016-2017) Ny inndeling av regionalt folkevalgt nivå» I proposisjonen foreslår

samferdselsdepartementet at ordningen med kjøp av innenlandske flyruter blir overført til fylkeskommunene.

2. Økonomiske konsekvenser

Under punktet *problemstilling*, er det et underpunkt som omhandler *økonomi*. Her opplyses det om at fylkesråden mener at tilskudd til kjøp av regionale flyruter overføres som frie midler slik at regionene selv kan foreta prioriteringer mellom flyruter og andre samferdsel- og fylkeskommunale tiltak. Videre står det at for å sikre at fylkeskommunen får en reell finansiering fra staten, foreslås det et endelig rammetilskudd fra staten fastsettes etter avsluttet anbudskonkurranse i 2022.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Det fremkommer under punkt *konsekvenser for Nordland fylkeskommune*, at oppgaven vil gi behov for økte ressurser for å gjennomføre innkjøp av flyruter og ivareta ruteplanlegging og kontraktsoppfølging. Videre står det at for å ivareta denne oppgaven på en god måte, må de økonomiske og administrative ressursene medfølge.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Under *problemstilling* er det et underpunkt som omhandler *dialog med samferdselsdepartementet og videre prosess*. Her fremkommer det at gjeldende kontrakter for regionale flyruter i Nord-Norge utløper 31. mars 2022 og regionreformen trer i kraft 1.1.2020. Videre står det at fylkesråden mener at Nordland fylkeskommune bør overta avtaleansvaret for de gjeldende kontraktene før regionale flyruter trer i kraft. Dette fordi det er nødvendig å vurdere om det i forkant av regionreformen også bør inngås nye kontrakter, for å sikre god konkurranse og rutedrift etter 1. april 2022 uten opphold.

5. Oppdatert faktainformasjon

Det er opplyst i underpunktet *Prop. 84 (2016-2017) Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå* faktainformasjon vedrørende saken.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Det er skille mellom faktiske opplysninger som fremkommer under punktet *problemsstilling* og *vurderinger* i saksfremlegget.

Fylkesrådets innstilling ble vedtatt i fylkestinget.

Revisors vurderinger

Saksfremlegget redegjør for relevante regler, samt informasjon om vurderingene vedrørende økonomiske konsekvenser. Det er omtalt i saksfremlegget om praktisk gjennomførbarhet og administrative konsekvenser. Det vises til at det er behov for økte ressurser for å ivareta denne nye oppgaven i Nordland fylkeskommune. Videre gis det i saksfremlegget informasjon om fremdrift/tidsperspektivet. Revisor oppfatter at opplysningene i faktadelen er oppdaterte og det er laget et skille mellom saksopplysninger og vurderinger i saksfremlegget. På bakgrunn av overnevnte er revisors vurdering at fylkesrådet har **oppfylt** revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold.

4.2.6 Handlingsplan for universell utforming i Nordland fylkeskommune 2018-2021

Sak 080/2018 Handlingsplan for universell utforming I Nordland fylkeskommune 2018-2021

Fylkesrådets innstilling til fylkestinget:

1. Fylkestinget godkjenner framlagt handlingsplan for universell utforming i Nordland fylkeskommune 2018-2021.
2. Handlingsplanen iverksettes fra og med 01.07.2018.
3. Universell utforming skal vektlegges i fylkeskommunens plan- og veiledningsarbeid.
4. Det skal utarbeides årligmelding med rapportering til fylkestinget om gjennomføring av handlingsplanen.

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Det fremkommer under punktet *problemstilling* i saksfremlegget at Nordland fylkeskommune har ansvar for universell utforming innenfor egne tjenesteområder jf. §§ 17 til 19 i likestillings- og diskrimineringsloven.

2. Økonomiske konsekvenser

I saksfremlegget er det et eget punkt som omhandler *økonomiske konsekvenser* her kommer det frem opplysninger om at etatene har egne budsjetter for sin virksomhet. Det står videre i saksfremlegget at i tråd med sektoransvarsprinsippet skal kostnadene med gjennomføring av handlingsplanen dekkes innenfor budsjettet til de ulike etatene i fylkeskommunen.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Under punktet *bakgrunnsinformasjon* fremkommer det at denne saken ikke har personellmessige konsekvenser utover etatens deltakelse i uu-teamet¹³ og den kapasiteten som brukes til gjennomføringen av tiltakene i planen.

Det fremgår også av saksfremlegget at fylkeskommunen har sju sektorer eller etater. Sektoransvarsprinsippet er grunnleggende for gjennomføringen av tiltakene i handlingsplanen. Etatene har ansvar for kompetansebygging, brukermedvirkning og gjennomføring av universell utforming på sine ansvarsområder.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Det fremkommer i *innstilling til vedtak* fra fylkesrådet og i FT vedtaket at handlingsplanen iverksettes fra og med 01.07.2018.

5. Oppdatert faktainformasjon

6. Faktainformasjonen kommer frem under punktet *problemstilling* i saksfremlegget.

7. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Det er et eget punkt *problemstilling* og et eget punkt som omhandler *vurderinger*.

Fylkesrådets innstilling ble enstemmig vedtatt i fylkestinget.

¹³ Tverretatlig team for universell utforming.

Revisors vurderinger

Etter revisors vurdering inneholder saksfremlegget de nødvendige opplysninger om relevante regler, samt informasjon om de økonomiske vurderingene i saken. Videre gis det informasjon om praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser. Informasjon om fremdrift/tidsperspektivet er fremmet tydelig i innstillingen til vedtaket. Revisor opplever at saksopplysningene i faktadelen er oppdaterte. Det er i saksfremlegget et skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger. På bakgrunn av overnevnt vurderer revisor at revisjonskriteriet om saksfremleggets og dets innhold som **oppfylt**.

4.2.7 Opplæring innenfor kriminalomsorgen i Nordland 2018-2021

Sak 120/2018 Opplæring innenfor kriminalomsorgen i Nordland 2018-2021

Fylkesrådets innstilling til fylkestinget:

1. Fylkestinget vedtar med dette fylkesplan for opplæring innen kriminalomsorgen i Nordland 2018-2021.
2. Fylkestinget ber fylkesrådet arbeide for en bedre finansieringsordning for tilskudd til opplæring innen kriminalomsorgen.

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Under punktet *bakgrunn* henvises det til stortingsproposisjon nr. 1 1996-87 «Fylkeskommunene er bedt om i samarbeid med blant annet fengselsledelse og andre samarbeidspartnere å lage en samlet plan for opplæring i hvert fylke» Videre står det at fylkeskommunens ansvar for gjennomføring av opplæring innenfor kriminalomsorgen er hjemlet i opplæringsloven § 13-3.

2. Økonomiske konsekvenser

Det opplyses under punktet *konsekvenser for Nordland fylkeskommune* at denne saken omhandler plan for opplæring i kriminalomsorgen i Nordland, og ikke omfatter vedtak om endringer som har økonomiske konsekvenser.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Under punktet *problemstilling* opplyses det om følgende:

Plan for opplæring innenfor kriminalomsorgen i Nordland skisserer følgende fire satsingsområder:

- Rådgivning og veiledning – øke deltakelsen i opplæring
- Andelen som får dokumentasjon av opplæring på videregående skoles nivå skal minst doubles, og ligge over landsgjennomsnittet
- Økt antall deltakere på videregående nivå skal få elev- eller deltakerstatus
- Yrkesrettet opplæring

Videre står det at innenfor hvert satsingsområde er det laget målbeskrivelser og konkrete tiltak for å nå målene.

Det fremkommer under punktet *vurderinger* i saksfremlegget at samarbeid mellom kriminalomsorgen og opplæringssektoren er avgjørende for å få til en god opplæring.

Fylkesplanen for opplæring og den årlige resultatvurderingen vil være et viktig bidrag. Det står videre at tverrfaglig og tverretatlig samarbeid bør styrkes. Og samarbeidet med NAV vil være viktig med tanke på tiltaksplan for opplæring og arbeid etter løslatelse.

Det opplyses også under nevnte punkt at fylkesrådet ser det som viktig at måloppnåelsen evalueres årlig, og at det settes inn nødvendige korrigerings tiltak ved manglende måloppnåelse. Videre står det at fylkeskommunen, som skoleeier, skal ha ansvaret for å kalle inn til årlige evalueringsmøter og nødvendig etterarbeid.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Det fremgår under punktet *problemstilling* at planen foreslås gjeldende fra 2018 til 2021.

5. Oppdatert faktainformasjon

Under punktet *bakgrunn* opplyses det om fakta i saken.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Det er skille mellom faktiske opplysninger under punktet *bakgrunn* og *vurderinger*

Fylkesrådets innstilling ble enstemmig vedtatt i fylkestinget.

Revisors vurderinger

I saksfremlegget finner vi informasjon om relevante regler og vurdering vedrørende økonomiske konsekvenser. Det fremgår også informasjon om praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser i saksfremlegget. Det er opplysninger om at planen foreslås gjeldende fra 2018-2019, dermed er fremdrift/tidsperspektivet ivaretatt i saksfremlegget. Revisor opplever at faktainformasjon er oppdatert og det er et skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger. På denne bakgrunnen vurderer revisor at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **oppfylt**.

4.2.8 Eiermelding – For eierskap i ulike virksomheter pr. 31. desember 2017

Sak 153/2018 Eiermelding - For eierskap i ulike virksomheter pr. 31. desember 2017

Fylkesrådets innstilling til fylkestinget:

Det skal gjennomføres en evaluering av fylkeskommunens portefølje av eierposter med siktemål å vurdere om de strategiske premissene for eierskapet samsvarer med dagens nærings- og samfunnsmessige utfordringer.

Fylkestinget tar «Eiermelding - For eierskap i ulike virksomheter pr. 31. desember 2017» til orientering.

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Det opplyses under punktet *sammendrag* at i sak 011/2015 vedtok fylkestinget de grunnleggende strategiene og prinsippene for eierskap. Eiermeldingen viser til hvilke premisser forvaltningen av eierskap håndteres gjennom deltakelse på eiermøter og på generalforsamlinger.

2. Økonomiske konsekvenser

Det opplyses under punktet *konsekvenser for Nordland fylkeskommune* at utviklingen i fylkeskommunens eierskap tilsier ingen miljømessige eller likestillingsmessige konsekvenser for fylkeskommunen. Det står videre at det må settes av administrative og økonomiske ressurser til oppfølging av forvaltning av fylkeskommunens eierskap. Og i tillegg står det at det tidvis vil være behov for ekstern kompetanse knyttet til strategisk analyse og til finansielle- og juridiske spørsmål.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Se punkt 2.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Det kommer frem under punktet *vurderinger* i saksfremlegget at det arbeides med å revidere strategier og premisser for eierskap, og at det tas sikte på å legge frem sak i 2019.

5. Oppdatert faktainformasjon

Faktainformasjon er under punktet *bakgrunn* i saksfremlegget.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Det er skille mellom faktadelen som er under *bakgrunn* og punktet *vurderinger*.

Fylkesrådets innstilling ble enstemmig vedtatt i fylkestinget.

Revisors vurderinger

Saksfremlegget inneholder bakgrunnen for saken og det fremkommer informasjon om tidligere fylkestingsak. Økonomiske konsekvenser er omtalt, videre opplyses det om i saksfremlegget at det må avsettes administrative ressurser til oppfølging av forvaltning av fylkeskommunens eierskap. Informasjon om fremdrift/tidsperspektiv fremkommer i form at det står at det arbeides med å revidere strategier og premisser for eierskap, og det tas sikte på å legge frem ny sak i 2019. Revisor opplever at opplysningene i saksfremlegget er relevante og det er skilnad mellom faktagrunnlaget og vurderingene som er gjort i saken. På denne bakgrunnen vurderer revisor at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **oppfylt**.

4.2.9 Endringer i tilbudsstrukturen for videregående opplæring i Nordland, skoleåret 2019-2020

Sak 170/2018 Endringer i tilbudsstrukturen for videregående opplæring i Nordland skoleåret 2019-2020

Fylkesrådets innstilling til fylkestinget:

1. Fylkestinget vedtar å etablere følgende nye tilbud:

- a) Vg0 innføringsklasser skoleåret 2019–2020 på Sandnessjøen, Mosjøen, Polarsirkelen, Bodø, Fauske, Narvik, Sortland, Hadsel, Aust-Lofoten og Vest-Lofoten videregående skoler
- b) Vg2 klima-, energi- og miljøteknikk ved Hadsel videregående skole fra 3. skoleåret 2019–2020
- c) Vg2 blomsterdekoratør ved Bodin videregående skole fra skoleåret 2019–2020
- d) Vg1 helse- og oppvekstfag med helsearbeiderfag og studiekompetanse, treårig ved Bodø videregående skole fra skoleåret 2019–2020 med påfølgende oppretting av Vg2 i 2020–2021 og Vg3 i 2021–2022
- e) Vg3 landbruk ved Sortland videregående skole fra skoleåret 2019–2020

2. Fylkestinget vedtar å legge ned følgende tilbud:

- a) Vg1 studiespesialisering med musikk ved Narvik videregående skole fra skoleåret 2019–2020 med nedlegging av Vg2 og Vg3 de påfølgende åra. Musikk kan tilbys som valgfritt programfag ved skolen.
- b) Vg2 byggteknikk ved Sortland videregående skole fra skoleåret 2019–2020
- c) Vg2 klima-, energi- og miljøteknikk ved Fauske videregående skole fra skoleåret 2019–2020
- d) Vg2 blomsterdekoratør ved Saltdal videregående skole fra skoleåret 2019–2020
- e) Vg2 design og tekstil ved Bodin videregående skole fra skoleåret 2019–2020 under forutsetning av at Vg2 blomsterdekoratør opprettes

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Under punktet *bakgrunn* opplyses det om at saken baserer seg på følgende grunnlag og kriterier:

- Fylkesrådets politiske plattform
- Fylkestingsak 70/2014: Strukturplansak – strategier for fremtidige struktur i videregående opplæring
- Fylkestingsak 128/2016: Satsingsområder og fremtidig utdanningsprofil ved de videregående skoler i Nordland
- Fylkestingsak 22/2017: Helhetlig melding om videregående opplæring i Nordland
- Fylkestingsak 179/2017: Økonomiplan 2018-2021 og budsjett 2018
- Fylkestingsak 103/2018: Perspektivmelding 2019-2022
- Fylkestingsak 133/ 2018: Det studieforberedte Nordland

2. Økonomiske konsekvenser

Det er et eget punkt for *konsekvenser for Nordland fylkeskommune*. Det første underpunktet omhandler *økonomiske konsekvenser*. Her står det at saken vurderes å gi små økonomiske

konsekvenser. Det står videre at når tilbud flyttes fra en skole til en annen, følger pedagogiske ressurser med og gir ingen økonomisk effekt på driftsbudsjettet. Imidlertid opplyses det om at det vil medføre noe tilpasning av lokaler og utstyr. Underpunktet som omhandler *personalmessige konsekvenser* opplyses det om at nedlegging av tilbud vil få personalmessige konsekvenser. I tillegg vil det bli en endring av kompetansebehov. Videre står det at personalmessige konsekvenser vil bli håndtert og vil bli fulgt opp etter vedtatte fylkeskommunale retningslinjer. Det siste underpunktet *bygningmessige konsekvenser* opplyses det om at endringen i tilbudsstrukturen vil medføre driftsmessige innsparinger med tanke på arealbruk. Det står videre at det likevel i noen tilfeller må påregnes ombygging og tilpasning av areal der tilbud flyttes. Dette vil kunne håndteres innenfor de økonomiske rammene som disponeres i dag. Utstyr som må investeres i, vil bli gjort på en slik måte at man ivaretar fremtidige planer. Og det forutsettes at noe utstyr kan flyttes.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Se punkt 2.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Under punktene *endringer i yrkesfagstrukturen på Vg1 fra skoleåret 2020-2021 og endringer i yrkesfagstrukturen på Vg2 fra skoleåret 2021-2022* fremkommer det informasjon som omhandler forslag om hvilke studieretninger som foreslås nedlagt og hvilke som foreslås opprettet.

5. Oppdatert faktainformasjon

Under punktet *problemstilling* er faktainformasjon om saken og under punktet *vurderinger og anbefalinger* fremkommer vurderingene i saken.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Se punkt 6.

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt i fylkestinget.

Revisors vurderinger

Revisor finner opplysninger om relevante regler, herunder fylkestingsvedtak som er relevant for bakgrunnen for saksfremlegget og de økonomiske konsekvensene er omtalt. Revisor opplever at opplysningene i faktadelen i saksfremlegget er oppdaterte og det er et skille mellom faktadelen i saksfremlegget og vurderingene som er gjort i saken. Det er informasjon om de personalmessige konsekvensene og det fremkommer opplysninger om tidsperspektiv. På denne bakgrunnen vurderer revisor at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **oppfylt**.

4.2.10 By- og regionsenterpolitikk – rapportering handlingsplan 2018

Sak 009/2019 By- og regionsenterpolitikk – rapportering handlingsprogram 2018

Fylkesrådets innstilling til vedtak i fylkestinget:

- 1. Fylkestinget tar rapportering av handlingsprogrammet for Regional plan for by- og regionsenterpolitikk 2018 til orientering.*
- 2. Handlingsprogrammet rulleres i løpet av 2019. Nytt handlingsprogram fremmes i første fylkesting 2020, sammen med rapportering for 2019.*

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Det opplyses under punktet *bakgrunn*, at den regionale planen for by- og regionsenterpolitikk ble vedtatt 5. desember 2016 i FT-sak 153/2016. Videre står det at den regionale planen gjelder for perioden 2017-2025 og i henhold til plan og bygningsloven skal handlingsprogrammer til regionale planer vurderes rullert årlig.

2. Økonomiske konsekvenser

Under punktet *økonomiske og personellmessige konsekvenser* for Nordland fylkeskommune opplyses det om at det er ingen økonomiske konsekvenser for Nordland fylkeskommune utover bruk av midler vedtatt i økonomiplan for 2019-2022. Videre står det at i arbeidet vektlegges utvikling av kompakte, innovative og bærekraftige byer, og de skal ha positiv innvirkning på klimavennlighet, universell utforming og bedre folkehelse.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Se punkt 2.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Det fremkommer under punktet Fylkesrådets vurdering at det viktigste arbeidet med byutvikling skjer lokalt. Videre står det at flere av kommunene har fått støtte til å løfte arbeidet med byutvikling og at det er ønskelig at bykommunene gis ekstra mulighet til å løfte utviklingsarbeidet, utarbeide godt forankret planverktøy og legge grunnlag for langsiktig utvikling av byen som regionsenter. Det tilføyes blant annet at arbeidet med felles kompetanseutvikling og erfaringsutveksling skal videreføres og i 2019 vil det rettes mer oppmerksomhet på vekstkraft/innovasjon og byens regionsenterfunksjon.

5. Oppdatert faktainformasjon

Under punktet *problemstilling* fremkommer det faktainformasjon og under *fylkesrådets vurderinger* fremkommer sakens vurderinger.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Se punkt 5.

Fylkesrådets innstilling ble enstemmig vedtatt i fylkestinget.

Revisors vurderinger

Det inngår informasjon om bakgrunnen for saksfremlegget i form av at det henvises til fylkestingets vedtak, i tillegg henvises det til plan- og bygningsloven uten at det er gjengitt hvilke paragrafer det gjelder. Revisor mener det kunne med fordel ha vært opplyst om de eventuelle paragrafer det gjaldt, uten at revisor vurderer dette som avgjørende for å få oppfylt revisjonskriteriet. Videre er det omtale av økonomiske og personellmessige konsekvenser. Fremdrift/tidsperspektiv er nevnt og det er et skille mellom faktagrunnlaget i saksfremlegget og vurderingene som er gjort. Revisor opplever at faktagrunnlaget er oppdatert. På denne bakgrunnen vurderer revisor at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **oppfylt**.

4.2.11 Innføring av bompengavgift for nullutslippskjøretøy

Sak 025/2019 Innføring av bompengavgift for nullutslippskjøretøy

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. Det innføres bompenger for nullutslippskjøretøy i takstgruppe 1 i eksisterende prosjekter. Taksten settes til 50% av ordinær takst fratrukket brikkerabatt. Ordningen betinger bruk av brikke og gyldig brikkeavtale.
2. Det innføres ikke bompenger for nullutslippskjøretøy i takstgruppe 2.
3. De nye takstene trer i kraft fra januar 2020.

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Under punktet *bakgrunn* henvises det til Innst. 2 S (2016-2017) om nasjonalbudsjettet 2017 og forslag til statsbudsjett for 2017 og følgende vedtak: «*Utvide fordelene for elbiler gjennom følgende tiltak: c) Det etableres en nasjonal bindende regel om at nullutslippskjøretøy ikke skal betale mer enn maksimalt 50 pst. Av takstene for konvensjonelle kjøretøy*». Videre henvises det til Prop. 87 S (2017-2018) *nokre saker om luftfart, veg, særskilte transporttiltak, kyst og post og telekommunikasjoner*, som ble behandlet i stortinget som Innst. 380 S (2017-2018). Det opplyses om at det fremkommer her at de takstene i nye bompengeprojekter i utgangspunktet skal være 50 % av takst etter brikkerabatt for takstgruppe 1, og 0 % for takstgruppe 2, dersom det ikke er fattet lokalpolitiske vedtak om noe annet.

2. Økonomiske konsekvenser

Det opplyses under punktet *konsekvenser* for Nordland fylkeskommune at en økning i andel passeringer med nullutslippskjøretøy påvirker inntjeningen i bompengeselskapene negativt. Og at en innføring av 50 % betaling for nullutslippskjøretøy vil medvirke til å redusere dette inntektstapet. Det opplyses videre at dette vil sikre en robust økonomi i bompengeselskapet og som igjen minsker risikoen for at garantiansvaret kommer til anvendelse. Ut over dette har ikke saken kjente konsekvenser for Nordland fylkeskommune opplyses det om.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Se punkt 2.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

I *fylkesrådets innstilling til vedtak* opplyses det om at de nye takstene trer i kraft fra januar 2020.

5. Oppdatert faktainformasjon

Under punktet *problemstilling* kommer faktainformasjon frem og under *fylkesrådets vurderinger* fremkommer vurderingene.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Se punkt 5.

Fylkesrådets innstilling til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Revisors vurderinger

Saksfremlegget inneholder nødvendige opplysninger om relevante regler og de økonomiske konsekvensene er omtalt. Administrative konsekvenser er omtalt i form av at det ikke er kjente konsekvenser på det området. Når det gjelder fremdrift/tidsperspektiv, opplyses det at takstene trer i kraft fra januar 2020. Revisor oppfatter at faktainformasjon er oppdatert og det er skilnad mellom faktagrunnlaget og vurderingene som er gjort i saksfremlegget. På denne bakgrunn vurderer revisor at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **oppfylt**.

4.2.12 Karrieresentrene i Nordland – erfaringer, strategier og videre arbeid

Sak 028/2019 Karrieresentrene i Nordland – erfaringer, strategier og videre arbeid

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

- 1. Karriere Nordland omorganiseres i tre regionale karrieresenter. Faglig ledelse legges til utdanningsavdelingen og personalledelse legges til rektorer ved tre videregående skoler, - en skole i hver region. Det utarbeides handlingsplan for gjennomføring av omstillingen og tillitsvalgte og de berørte parter involveres.*
- 2. Karriere Nordland skal gjennom omorganiseringen sikre et mest mulig likt tilbud til voksne uavhengig av bosted*
- 3. Fylkestinget ber fylkesrådet jobbe videre med å sikre medfinansiering fra kommuner og Nav. Aktiviteten må tilpasses i forhold til medfinansiering fra samarbeidsparter*
- 4. Fylkestinget ber om at karrieresentrenes rolle som ressurs for rådgivingstjenesten i skolene følges opp og avklares. Dette skal sees i sammenheng med det pågående arbeidet med elev- og lærlingtjeneste i videregående skole*
- 5. Fylkestinget anser Karriere Nordland som et viktig redskap ved omstilling i arbeidslivet, og bør involveres der fylkeskommunen er part i omstillingsprosesser*
- 6. Fylkestinget mener det er viktig at Karriere Nordland er aktiv bidragsyter i det nasjonale arbeidet på karriereveiledningsfeltet. Dette gjelder både i utvikling av nasjonale digitale e- veiledningstjenester og andre satsinger*
- 7. På bakgrunn av Stortingsmelding nr. 6 (2018-2019) Oppgaver til nye regioner, og arbeidet med kompetansepolitisk strategi for Nordland vurderes det hvordan karrieresentrene skal bidra i utvikling og realisering av regionale kompetanseplaner og hvilken rolle sentrene skal ha i organiseringen av dette arbeidet. Partnerskap for karriereveiledning samordnes i arbeidet med kompetansepolitisk strategi*
- 8. Fylkestinget ber om at det i den årlige rapporteringen fra Karriere Nordland til fylkestinget redegjøres for oppfølging av denne saken*

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

I saksfremlegget henvises det til ulike fylkestingsvedtak under punktet *bakgrunn*. Herunder: Det opplyses om at saken er en oppfølging av FT-sak 064/2018 *Regionalt kompetansearbeid i Nordland*, vedtak punkt 3: Det legges frem en egen sak for fylkestinget om organiseringen av karriereveiledningen i Nordland.

Videre står det at saken er en oppfølging av vedtatt økonomiplan 2019-2022, FT-sak 173/2018, kapittel 8,2 punkt 10.

Det henvises også til følgende fylkestingssaker og stortingsmelding:

- FT-sak 126/07 *Karriereveiledning i Nordland-mål og strategier for videre arbeid.*
- FT-sak 152/16 *Sammenslåing av karrieresenter og studieverksted.*
- FT-sak 094/2018 *Mulighet og mestring- handlingsplan videregående opplæring for voksen 2018-2021* er også henvist til i saksfremlegget.
- FT-sak 109/2017 *Gründerstrategi for Nordland*
- FR-sak 134/08 Regionale karrieresentre i Nordland
- Stortingsmelding nr. 6 (2018-2019) *Oppgaver til nye regioner:*

«Departementet viser til karriereveiledning allerede foregår regionalt på fylkeskommunale karrieresentre i partnerskap mellom fylkeskommunen og Arbeids- og velferdsetatens fylkesledd. Departementet mener derfor at karriereveiledning kan inngå som et virkemiddel i arbeidet med kompetanseutvikling i fylkeskommunene. For ytterligere å styrke det regionale arbeidet med karriereveiledning vil kunnskapsdepartementet vurdere om karriereveiledning skal være en lovfestet oppgave for fylkeskommunene».

2. Økonomiske konsekvenser

Det fremkommer under et eget punkt om *økonomi* en redegjørelse om de økonomiske aspektene i denne saken. Det henvises til FR-sak 134/08 der det var forutsatt at fylkeskommunen skal ha hovedansvar for karrieresentrene og bidra med minimum 5 % av basisfinansieringen. Det skulle i tillegg være et spleiselag mellom fylkeskommunen, NAV og kommunene.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Under punktet *drøfting* opplyses det om at ut fra erfaring og utvikling av fagfeltet, herunder bruk av ny teknologi og endrede økonomiske forutsetninger foreslås det ny organisering av karrieresentrene. Det foreslås at dagens ni karrieresentre omorganiseres til tre regionale karrieresentre som følger skolens inntaksområder (Nordfylket, Salten, Helgeland). Videre opplyses det om at utdanningsavdelingen har ansvar for faglig ledelse for karrieresentrene og koordinering av karriereveiledningen som helhet. Men ved å tilknytte leder og personalet ved karrieresentrene tett til de videregående skoler, vil man kunne styrke den regionale koblingen og ville da se arbeidet i sammenheng med karriereveiledning i skolen. Videre anbefales det at de regionale lederne ansettes ved videregående skole i regionen.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

I *fylkesrådets innstilling til vedtak* punkt 1. ligger forslaget om omorganisering i tre regionale karrieresenter. Og de ber om at det utarbeides en handlingsplan for gjennomføring av omstillingen og tillitsvalgte og de berørte parter involveres. Videre står det i punkt 8. at fylkestinget ber om at den årlige rapporteringen fra Karriere i Nordland til fylkestinget redegjøres for oppfølging av denne saken.

5. Oppdatert faktainformasjon

Under punktet *bakgrunn* fremkommer faktainformasjon og under *fylkesrådets vurdering* kommer vurderingene i saken frem.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Se punkt 5.

Revisors vurderinger

Saksfremlegget inneholder informasjon om relevante regler i form av ulike fylkestingsvedtak og fylkesrådsvedtak som er blitt gjort. Det fremkommer informasjon om økonomiske konsekvenser og praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser. Det er nevnt at fylkestinget ber om at den årlige rapporteringen fra Karriere i Nordland redegjør for oppfølging i saken, slik at fremdrift/tidsperspektiv er ivarettatt i saksfremlegget. Revisor opplever at faktagrunnlaget er oppdatert og det er et skille mellom faktagrunnlag og vurderingene som er gjort i saksfremlegget. Revisor vurderer det dithen av revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold er **oppfylt**.

Fylkesrådets innstilling ble enstemmig vedtatt i fylkestinget.

4.2.13 Rønvikjordene – næringsarealer – avtale med Bodø kommune

Sak 029/2019 Rønvikjordene – næringsarealer – avtale med Bodø kommune

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. Fylkestinget godkjenner vedlagte fremforhandlede avtale mellom Bodø kommune og Nordland fylkeskommune om Rønvikjordene.
2. Fylkesrådet bes igangsette arbeid med område regulering av nye N1 og oppfølging av avtalen når avtalen er godkjent av begge parter.

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Det henvises til vedtak i Bodø bystyre 14. juni 2018 vedrørende Rønvikjordene under punktet *bakgrunn*. Det fremkommer ikke saksnummer til denne saken i saksfremlegget. Videre henvises det til referat fra møte 31.10.2018 der Bodø kommune og fylkeskommunen forhandlet om tilbakeføring av N1 til LNFR. Det står at konklusjonen fra møtet er følgende: «Bodø kommune v/byplan og NFK V/eiendom utarbeider et forslag til kart for N1 som viser 75 dekar til næringsformål og resten til LNFR. Avgrensningene av det nye N1 bør sikre atkomst både fra vest og øst i området. Det utarbeides en avtale mellom partene om N1 og sikring av nytt fjøs samt langsiktige avtaler om drift av gården. Det fremmes en sak for bystyret i Bodø om endring av kommuneplanens arealdel i samsvar med dette møtet i februar 2019»

2. Økonomiske konsekvenser

Under punktet konsekvenser for Nordland fylkeskommune fremkommer økonomiske og personellmessige konsekvenser. Det opplyses om at på kort sikt må det brukes planleggingsmidler til å kartlegge driftsbygningen på Bodin gård og til områdeplanlegging av N1. Dette dekkes av avsatte midler i 2019 og behovet for planmidler vil bli vurdert i budsjett for 2020. Det opplyses videre at kostnadene til planlegging forutsettes å dekkes inn ved fremtidig salg av næringsarealer. Det står videre at investeringene i Bodin gård dekkes av inntekter salg av næringsseiendom og vil ikke belaste den fylkeskommunale økonomi. Men avtalen innebærer at man binder opp bruken av noen av salgsinntektene til investering ved Bodin gård. Avslutningsvis står det at avklaring av arealbruk knyttet til landbruk og næring vil gi et godt utgangspunkt for videre utvikling på begge områder.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Se punkt 2.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Under punktet *problemstilling* opplyses det om at fylkestinget må ta stilling til om den fremforhandlede avtalen kan godkjennes. Videre står det at hovedpunktene i avtalen er følgende: *Langsiktig løsning med hensyn til arealdisponering på Rønvikjordene herunder avklaring av næringsareal på fylkeskommunens eiendom. Og investeringer i driftsbygning Bodin Gård for å legge til rette for å sikre en langsiktig drift der finansieringen dekkes ved frigjort midler ved salg av næringsarealer.*

I fylkestingets vedtak står det under punkt 2 at fylkesrådet bes igangsette arbeid med områderegulering av nye N1 og oppfølging av avtalen når avtalen er godkjent av begge parter.

5. Oppdatert faktainformasjon

Faktainformasjon fremkommer under punktet *bakgrunn*. Fylkesrådets vurdering er under eget punkt.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Se punkt 5.

Fylkesrådets innstilling vedtatt i fylkestinget.

Revisors vurderinger

Saksfremlegget inneholder informasjon om bakgrunnen for saken i form av at henvisninger til tidligere vedtak i Bodø kommune som har betydning for saken. Det fremkommer ikke hvilket vedtak det gjelder, og revisor mener det bør være en relevant informasjon i denne saken, men det påvirker ikke den samlede vurderingen av saksfremlegget. Det opplyses om økonomiske og personellmessige konsekvenser i saksfremlegget. Tidsperspektivet er nevnt i fylkestingets vedtak og revisor oppfatter at faktagrunnlaget er oppdatert. Det er skille mellom faktagrunnlaget i saken og vurderingene som er gjort i saksfremlegget. På denne bakgrunnen vurderer revisor at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **oppfylt**.

4.2.14 Eierskap for båt og ferje

Sak 039/2019 Eierskap for båt og ferje

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Fylkestinget tar saken til orientering og ber fylkesrådet legge frem sak med anbefalinger for fylkestinget våren 2019.

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Det henvises til tidligere FT- vedtak 93/2018 *Utredning av selskap for eierskap av hurtigbåter og ferje, samt vurderinger av mulige fremtidig innkjøpsform av kollektivtjenester i Nordland*. Det fremkommer under punktet *problemstilling*, at det er punkt 2 i nevnte vedtak som dette saksfremlegget omhandler: *Utredning organisasjonsform og økonomi for et nytt selskap herunder:*

- Behov for maritim kompetanse i selskapet
- Moms og skattemessige forhold
- Lån, eventuelt garanti, risiko og lånebetingelser

- Muligheten for å organisere låneopptakene som selvfinansierende i et eget kapittel i budsjett/økonomiplan. Dette for å ha god kontroll over gjeldsgrad på ordinært låneopptak som er selvfinansierende
- Forslag til vedtekter

2. Økonomiske konsekvenser

Det fremkommer under punktet konsekvenser for Nordland fylkeskommune at de økonomiske og personellmessige konsekvensene er foreslått videre utredet og at de vil bli belyst i neste omgang, når sak med konklusjoner og anbefalinger ligger.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Se punkt 3.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Innstillingen til vedtak fra fylkesrådet opplyses det om at saken tas til orientering og ber om at saken med anbefalinger legges frem for fylkestinget vår 2019

5. Oppdatert faktainformasjon

Under punktet *drøfting* er det underpunkter A- D. Under punkt A, fremkommer det redegjørelse av dagens eierskap til båt og ferjer. Og under punkt B er de to ulike organisasjonsformene gjort rede for, herunder Fylkeskommunalt foretak (KF), Aksjeselskap.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Det er et eget punkt med *fylkesrådets vurdering*.

Fylkesrådets innstilling ble vedtatt i fylkestinget.

Revisors vurderinger

Revisors vurdering er at saksfremlegget inneholder opplysninger og relevante regler, da det henvises til tidligere fylkestingsvedtak. Det fremkommer informasjon om de økonomiske og personellmessige konsekvensene i form av at dette skal utredes videre og bli belyst i neste omgang, når sak med konklusjoner og anbefalinger ligger. Revisor opplever at faktagrunnlaget i saken er oppdaterte og det er skilnad mellom faktadelen og vurderingene som er gjort i saken. Revisor vurderer det dithen at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold for **oppfylt**.

4.2.15 Opplæring for fremtiden – Nettskolen i Nordland

Sak 065/2019 Opplæring for fremtiden – Nettskolen i Nordland

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. Fylkestinget tar innholdet i saken til orientering
2. Fylkestinget vedtar at Nettskolen i Nordland organiseres som en permanent enhet under utdanningsavdelingen i fylkeskommunen, og at tilbudet styrkes.
3. Fylkestinget ber fylkesrådet på egnet måte legge fram for fylkestinget en beskrivelse av ytterligere innhold, videre utvikling og drift av Nettskolen i Nordland.

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Deler av saken består i orientering til fylkestinget. Den andre delen består i ny organisering og styring av tilbud innen opplæring. Under punktet *bakgrunn* fremkommer det at Nettskolen i Nordland (NIN) ble etablert etter vedtak i fylkestingsak 129/12 «*Eablering av nettskolen i Nordland*». Det står videre at organisering, drift og videre utvikling av nettskolen ble vedtatt i FT-sak 62/13 «*Organisering, drift og videre utvikling av Nettskolen i Nordland*» Fylkestingsak 62/13 vedtok at skolen skulle organiseres som en virksomhet tilknyttet utdanningsavdelingen, og at det i en periode skulle vurderes behov for alternativ organisering. Det opplyses også om under dette punktet at FT-sak 152/16 vedtok fylkestinget å slå sammen karrieresenteret og studieverkstedet som er underlagt NIN.

Det kommer frem under punktet *Generelt om tilbud til voksne i Nordland*, at tilbudene for voksne når det gjelder videregående opplæring er fyldig beskrevet i FT-sak 94/2018 «*Mulighet og mestring-Handlingsplan videregående opplæring for voksne 2018-2021*».

Under punktet *Resultater i NIN* henvises det til FT-sak 26/2019 «*Tilstandsrapport for videregående opplæring i Nordland 2018*». Det opplyses om at i rapporteringen er resultatene for deltakerne i NIN også sammenlignet med snittresultatene for ungdomsskoleelevene i den aktuelle rapportperioden. Det fremkommer også henvisninger til opplæringsloven § 4 A-3 og forskrift til opplæringsloven § 6-48 ved ledig kapasitet tas det inn søkere uten rett og voksne som har blitt tatt inn uten rett, har rett til å fullføre tilbudet. Det henvises også til forskriften § 6-49 som gjelder inntaksrekkefølgen.

Det henvises til under punktet *problemstilling* at forventet antall voksne som søker videregående opplæring vil komme til å øke, i FT sak 177/2018 «*Lokalinntaks- og formidling forskrift*» vedtok fylkestinget at voksne over 25 år fra og med skoleåret 2019/2020 ikke vil bli tatt inn i ordinære ungdomsrett tilbud etter opplæringsloven § 3-1, men skal søke opplæringstilbud tilrettelagt for voksne slik de har krav på etter opplæringsloven § 4-3. Det henvises også til Liedutvalgets rapport (NOU 2018:13) som viser gode eksempler på hva det betyr at videregående opplæring er tilpasset voksne.

2. Økonomiske konsekvenser

Under punktet konsekvenser står det at både de økonomiske og personalmessige konsekvenser framkommer av saksfremlegget. Økt finansiering bør vurderes i forbindelse med kommende tertialrapport i juni, samt i neste års budsjett står det videre. Det opplyses også at nye utviklingstiltak som fremkommer i saken må kostnadsberegnes og finansieres før igangsetting. Omprioritering innen utdanningssektoren må vurderes. Og saken har ingen administrative, miljømessige eller likestillingsmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune utover det som er beskrevet i saken.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Se punkt 2

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Fylkesrådets innstilling til vedtak punkt 1 er at saken er til orientering. Punkt 2 at fylkestinget vedtar at NIN organiseres permanent under utdanningsavdelingen og at tilbudet styrkes, og punkt 3 at fylkesrådet på en egnet måte legger frem til fylkestinget en beskrivelse av ytterligere innhold på videre drift av NIN.

5. Oppdatert faktainformasjon

Faktainformasjon fremkommer under følgende punkter: *Bakgrunn, Generelt om tilbud til voksne i Nordland, Nettskolen i Nordland – et godt tilbud for voksne i videregående opplæring, deltakere i NIN og resultater i NIN.*

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Det er et eget punkt som omhandler fylkesrådets vurdering.

Fylkesrådets innstilling til vedtak ble enstemmig vedtatt i fylkestinget.

Revisors vurderinger

Saksfremlegget inneholder opplysninger om relevante regler, da det henvises til tidligere fylkestingsvedtak som er relevant for saken. De økonomiske og personellmessige konsekvensene er vurdert i saksfremlegget. Revisor opplever at faktagrunnlaget er oppdatert og det er skille mellom faktadelen og vurderingene i saksfremlegget. Tidsperspektivet er ikke relevant å vurdere i denne saken. På bakgrunnen av dette vurderer revisor at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **oppfylt**.

4.2.16 Innbyggerforslag - Erklær klimakrise NÅ! Nordland

Sak 167/2019 Innbyggerforslag – Erklær klimakrise NÅ! Nordland

Fylkesordførers innstilling til vedtak:

Saken oversendes fylkesrådet, og ber om at innbyggerforslaget tas med i arbeidet med oppfølging av interpellasjon vedtatt i juni 2019 fra Bent Bakkan, MDG – Nordland erkjenner klima og miljøkrise.

Sak: interpellasjon med svar – Fylkestinget 17.06.2019 – Bent Bakkan, MDG – Nordland erkjenner klima og miljøkrise. Fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse Ase Refsnes svarte

Sak 048/2020 Oversendelse av vedtak i fylkestinget: FT-sak 167/2019 Innbyggerforslag – Erklær klimakrise NÅ! Nordland

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Fylkesrådet er positiv til å ta med innbyggerforslaget i arbeidet med å følge opp interpellasjonen vedtatt juni 2019 fra Bent Bakkan, MDG – Nordland erkjenner klima- og miljøkrise.

Klimakrisen har høy prioritet i fylkesrådets arbeid og det haster for fylkesrådet å få på plass et grønt skifte. Fylkesrådet vil derfor oppfordre regjeringen om å lytte til krav også fra engasjerte innbyggere i Nordland. Slike signaler bør hensyntas for å bygge en helhetlig klima- og miljøpolitikk.

Fylkesrådet vil gjennom revisjon av arealpolitiske retningslinjer utarbeide strategier og tiltak for å hindre tap av naturmangfold inkludert artsmangfold.

Revisors funn

Revisor undersøker her fremlegget i sak 048/2020, da dette er fylkesrådet som har forberedt på bakgrunn av sak 167/2019 som er et innbyggerforslag og interpellasjon med svar – fylkestinget 17.06.2019.

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Det fremkommer under punktet *bakgrunn*, at bakgrunnen til denne saken er FT-sak 167/2019 hvor det ble vedtatt å oversende saken til fylkesrådet og be om at innbyggerforslaget tas med i arbeidet med oppfølging av interpellasjon vedtatt i juni 2019 fra Bent Bakkan, MDG – Nordland erkjenner klima- og miljøkrise. Videre opplyses det under samme punkt at ved en

inkurie har saken ikke blitt behandlet før fylkestingets samling i desember og at Fylkesrådet må i denne saken foreslå hvordan oversendelsesforslaget skal behandles.

2. Økonomiske konsekvenser

Under punktet *konsekvenser* står det at det har ingen økonomiske eller personalmessige konsekvenser. Konsekvenser av arbeidet med regional klimaplan, klimabudsjett, planstrategi og regional arealpolitikk er belyst i tidligere saker.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Det fremkommer under punktet Fylkesrådets vurdering at fylkesrådet vil gjennom revisjon av arealpolitiske retningslinjer utarbeide strategier og tiltak for å hindre tap av naturmangfold inkludert artsmangfold. I tillegg vil arbeidet med å redusere klimagassutslipp og marin forsøpling være viktig fremover for å hindre klimaendringer og forurensning som også er store trusler mot artsmangfoldet i Nordland natur.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Se punkt 3. Under punktet *fylkesrådets vurdering* står det at klimakrisen har høy prioritet i fylkesrådets arbeid og det haster for fylkesrådet å få på plass et grønt skifte. Fylkesrådet vil arbeide for at Nordland sine klimautslipp reduseres med 30 % innen 2022 og 60 % innen 2030 sammenlignet med 1990-nivå. Fylkeskommunens strategiske planer er et viktig verktøy for å oppnå dette målet.

5. Oppdatert faktainformasjon

Oppdatert faktainformasjon fremkommer under punktet *problemstilling*.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Saksfremlegget inneholder et eget punkt kalt drøfting. Her inngår fylkesrådets drøftelse og vurderingene til fylkesrådet er under punktet fylkesrådets vurdering. Vi ser altså at det skilles mellom faktabeskrivelser og vurderinger.

Revisors vurderinger

Saksfremlegget inneholder opplysninger om relevante regler, her i form av bakgrunnen til saken som er et innbyggerforslag. Økonomiske konsekvenser er omtalt i saksfremlegget og om praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser blir det omtalt hvordan denne saken kan gjennomføres. Det fremkommer under punktet fremdrift/tidsperspektiv hvordan en ønskelig fremdrift vil være. Det er skille mellom faktadel og vurderinger i saksfremlegget. Revisor oppfatter at faktagrunnlaget er oppdatert. På denne bakgrunnen vurderer revisor at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **oppfylt**.

4.2.17 Digitaliseringsstrategi for Nordland fylkeskommune 2020-2023

Sak 185/2019 Digitaliseringsstrategi for Nordland fylkeskommune 2020-2023

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. Fylkestinget godkjenner fylkesrådets forslag til digitaliseringsstrategi for Nordland fylkeskommune.
2. Fylkestinget ber fylkesrådet iverksette digitaliseringsstrategien og etablere en helhetlig og samordnet styring av fylkeskommunens digitaliseringsarbeid.

Revisors funn

1. Nødvendige opplysninger om relevante regler

Under punktet bakgrunn henvises det til fylkeskommunens samfunnsoppdrag å benytte digitale løsninger for en effektiv organisering av fylkeskommunens virksomhet. Videre opplyses det om at digitaliseringsstrategien bygger på IKT-strategi for Nordland fylkeskommune 2017-2020, samt nasjonale føringer i følgende:

- Overordnede IT-arkitekturprinsipper for offentlig sektor
- Nasjonale Sikkerhetsmyndighets grunnprinsipper for IKT- sikkerhet
- KS digitaliseringsstrategi for kommuner og fylkeskommuner 2017-2020
- En digital offentlig sektor – digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025

2. Økonomiske konsekvenser

Det fremkommer under punktet konsekvenser for Nordland fylkeskommune, at digitalisering krever langsiktig innsats og at det vil ta tid å utvikle kultur for innovasjon og digitalisering. Videre står det at det må avsettes dedikerte ressurser i form av personale og økonomiske midler til digitaliseringsarbeidet. Den digitale kompetansen må økes hos ledere og medarbeidere og vektlegges ved rekruttering. Det opplyses også om at digitaliseringstiltak medfører utgifter til planlegging, utvikling, investering, implementering og drift. Digitaliseringsarbeidet foreslås finansiert i økonomiplan og årlige budsjetter, samt med avsatte omstillingsmidler. I tillegg trengs det midler til fornyelse av fylkeskommunens IT- infrastruktur. Det er mulig å søke ekstern finansiering av prosjekter, står det videre. Det forventes av digitaliseringen skal ha en kostnadsreducerende effekt og på sikt kunne gi betydelige gevinster. Økonomiske gevinster vil først og fremst komme av redusert bemanningsbehov. Når det gjelder andre konsekvenser, opplyses det under samme punkt at digitalisering og digital transformasjon innebærer nye måter å utføre oppgavene på ved hjelp av ny teknologi. Nye digitale løsninger kan gi positive konsekvenser innen mange ulike tjenestemråder for både klima/miljø, folkehelse, bygningsmessig drift, universell utforming og inkludering.

3. Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser

Se punkt 2. Utover den informasjonen som presentert under pkt. 2 ovenfor, inngår det i fremlegget informasjon om at for å sikre oppfølging av digitaliseringsstrategien foreslås det å prioritere fellestiltak på et overordnet nivå i handlingsplanen for 2020. Det står videre at det viktigste er i første omgang å etablere organisering og styringsmodell for arbeidet som gir en helhetlig og tverretattlig styring og prioritering. I tillegg er det viktig å iverksette tiltak for kompetanseheving, bygging av felles kultur, felles verktøy og andre tiltak på tvers av organisasjonen som trengs for å styrke digitaliseringsarbeidet og legge grunnlaget for senere gevinstuttak.

4. Fremdrift/tidsperspektiv

Se punkt 3.

5. Oppdatert faktainformasjon

Det fremkommer faktainformasjon under punktene *problemstilling* og *drøfting*.

6. Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger

Det er et eget punkt *Fylkesrådets vurdering*.

Fylkesrådets innstilling til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Revisors vurderinger

Revisor vurderer at saksfremlegget inneholder nødvendige opplysninger om relevante regler, da det henvises til samfunnsoppdraget til fylkeskommunen. De økonomiske konsekvensene er vurdert i saken. Det er omtalt de administrative konsekvensene og tidsperspektivet i saken på et overordnet nivå, i form av at det foreslås å prioritere fellestiltak på et overordnet nivå i handlingsplanen 2020. Revisor opplever at faktagrunnlaget er oppdatert og det er skille mellom faktadelen i saken og vurderingene som er gjort. Revisor vurderer det dithen at revisjonskriteriet om saksfremlegget og dets innhold som **oppfylt**.

4.3 Oppsummering, vurderinger og konklusjon problemstilling 1

Under problemstilling 1 har revisor undersøkt Nordland fylkeskommunes systemer for å sikre at utredningene til politiske saker er forsvarlige. Vi har undersøkt om systemet fylkeskommunen har er egnet til å sikre at lovbestemte og interne krav blir etterlevd i forberedelse av saker som legges frem for fylkestinget. *Lovkravet* til saksutredninger er at de skal være «forsvarlige». Det vil bero på den konkrete saken hva som relevante og nødvendige opplysninger for å innfri kravet til å være forsvarlig. I gjeldende kommunelov § 13-1 tredje ledd er det presisert at plikten innebærer å påse at utredningen gir et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak. Revisor har med bakgrunn i gammel og ny kommunelov utledet revisjonskriterier for hva et saksfremlegg bør inneholde informasjon om for å være forsvarlig. Nordland fylkeskommune har i sine egne saksbehandlingsrutiner og mal for saksfremlegg bestemt hva utredninger til politiske saker skal inneholde informasjon om. Fylkeskommunen har altså *interne krav* til saksutredningene som forelegges fylkestinget. De interne kravene er sammenfallende med hva revisor har utledet som revisjonskriterier for hva en saksutredning bør inneholde informasjon om for å utgjøre en forsvarlig utredet sak til politisk behandling.

Basert på vår gjennomgang av fylkeskommunens skriftliggjorte rutiner og maler på området for politisk saksbehandling har vi vurdert at Nordland fylkeskommune har **oppfylt** revisjonskriteriet om å ha et system som er egnet til å sikre lovbestemte og interne krav blir etterlevd i forberedelse av saker som skal legges frem for fylkestinget. I vurderingen vektla vi at fylkeskommunen selv har definert hva saksutredningene skal inneholde informasjon om, det er rutiner for kvalitetssikring og det er flere som vurderer og godkjenner saksfremlegg før politisk behandling.

Vi har gjennomgått 17 saksutredninger framlagt for fylkestinget. For samtlige 17 er saksutredningen skrevet i den malen som fylkeskommunen har laget for sine saksfremlegg til fylkestinget. I alle de undersøkte saksfremleggene er det fylt inn informasjon i malen og vi fant derfor at det er gitt informasjon til fylkestinget om:

- Relevante regler,
- Økonomiske konsekvenser,
- Praktisk gjennomførbarhet/administrative konsekvenser og
- Fremdrift/tidsperspektiv for gjennomføring.
- Oppdatert faktainformasjon og
- Skille mellom faktiske opplysninger og vurderinger.

Tabell 2 nedenfor inneholder oversikt over saksfremleggene vi har undersøkt og vår vurdering opp mot det utledete revisjonskriteriet.

Tabell 2 Samlet oversikt over undersøkte saksfremlegg og resultat av gjennomgåelsen

Nr.	Sak	Tittel	
1.	016/2018	Endring av kulturkortordningen i Nordland	Oppfylt
2.	018/2018	Søknad program for folkehelsearbeid i kommunene	Oppfylt
3.	022/2018	Strategi og utviklingsmål for utdanning og opplæring i Nordland	Oppfylt
4.	044/2018	Privat forslag-Strakstiltak for bedre trafiksikkerhet og stabil fremkommelighet alternativt til FV 12 (kun iverksetting)	Oppfylt
	071/2018	Vurdering av privat forslag om strakstiltak Bustadlia	
5.	057/2018	Overføring av ansvar for kjøp av innenlandske flyruter til nye folkevalgte regioner	Oppfylt
6.	080/2018	Handlingsplan for universell utforming	Oppfylt
7.	120/2018	Opplæring innenfor kriminalomsorgen	Oppfylt
8.	153/2018	Eiermelding- for eierskap i ulike virksomheter pr. 31 desember 2017	Oppfylt
9.	170/2018	Endringer i tilbudsstrukturen ved videregående skoler- skoleåret 2019-2020	Oppfylt
10	009/2019	By-regionsenterpolitikk- rapportering handlingsprogram 2018	Oppfylt
11	025/2019	Innføring av bompenggeavgift for nullslipskjøretøy	Oppfylt
12	028/2019	Karrieresenteret i Nordland- erfaringer, strategier og videre arbeid	Oppfylt
13	029/2019	Rønvikjordene- næringsarealer- avtale med Bodø kommune	Oppfylt
14	039/2019	Eierskap for båt og ferge	Oppfylt
15	065/2019	Nettskolen i Nordland- Organisering, drift og den videre utviklingen av nettskolen i Nordland	Oppfylt
16	167/2019	Innbyggerforslag – Erklær klimakrise NÅ (kun iverksetting)	Oppfylt
	048/2020	Oversendelse av vedtak i fylkestinget: FT-sak 167-2019 Innbyggerforslag- Erklær klimakrise NÅ! Nordland	
17	185/2019	Digitaliseringsstrategi for Nordland fylkeskommune 2020-2023	Oppfylt

Vi presiserer at vi ikke har undersøkt hvorvidt det faktisk er riktige opplysninger i hver av de undersøkte saksfremleggene eller hvorvidt det kan finnes opplysninger av relevans som er utelatt fra saksfremlegg i noen av sakene.

Våre undersøkelser under problemstilling 1 viser at Nordland fylkeskommune har etablert et system og det er en praksis for å sikre forsvarlige saksutredninger.

Revisors konklusjon på problemstilling 1 er at fylkesrådet sikrer at saker til politisk behandling i fylkestinget er forsvarlig utredet.

5 IVERKSETTELSE AV VEDTAK OG RAPPORTERING

Har fylkesrådet iverksatt vedtak fra fylkestinget som forutsatt?

Sikrer fylkesrådet at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelsen av vedtaket?

Revisjonskriterier

- Fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak
- Fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen av politiske vedtak
- Dersom det politiske vedtaket ikke iverksettes som forutsatt bør administrasjonen rapportere om dette

5.1 Innledning

I dette kapitlet belyser og vurderer vi om fylkesrådet har iverksatt vedtak i henhold til ordlyden i vedtaket. Vi har undersøkt oppfølgingen av enkelte punkter i 19 av fylkestingets vedtak fordelt på årene 2018 og 2019.

Når det gjelder skriftlige rutiner på området, henviser administrasjonen til dokumentet *Politisk saksbehandling- kortversjon av saksgang*. I punkt 19. og 20 står det at saksbehandler får tilbakemelding i WebSak gjennom en oppgave når et vedtak er fattet- med beskjed om å følge opp vedtaket. Dette gjelder vedtak både fra fylkestinget og fylkesrådet. Videre står det at saksbehandler følger opp vedtaket og når det gjelder høringssvar til departementet/direktorat skal saksbehandler sende inn svaret innen fristen. Det fins ikke skriftlige beskrivelser av hvordan det rapporteres tilbake til fylkestinget om de ulike vedtakene, ifølge opplysninger revisor har mottatt.

Hvert vedtak blir i det følgende presentert i egen tekstboks og deretter gjengir vi informasjonen vi har innhentet ved skriftlig henvendelse om fylkesrådets iverksettelse av vedtak. For de fleste vedtakene gjelder våre undersøkelser deler av vedtaket/konkrete punkter i vedtaket. Vi har uthevet de delene av vedtaket som vi har undersøkt oppfølgingen av.

Det er også gjengitt informasjon om rapportering om gjennomføringen av vedtaket. Som vedlegg til årsregnskap og årsberetning til fylkestinget på juni-møtene, er det en oversikt over status for gjennomføringen av alle vedtak som fylkestinget har vedtatt for året før. Vi har i det følgende gjengitt informasjon fra denne rapporteringen. Revisor har kun undersøkt årene 2018 og 2019.

Revisor vurderer under hvert vedtak om fylkesrådet har gjennomført tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets sak og om fylkesrådet har rapportert om status for gjennomføringen. For noen av de undersøkte vedtakene har det vært relevant å undersøke hvorvidt fylkesrådet har rapportert til fylkestinget om iverksettelse. Noen av sakene er derfor vurdert opp mot revisjonskriteriet om tilbakerapportering dersom vedtaket ikke iverksettes som forutsatt. I kapittel 5.3 *Oppsummering* er det en samlet oversikt over vurderingene som er gjort per vedtak.

5.2 Undersøkte saker fra fylkestinget

5.2.1 Endring av kulturkortordningen i Nordland

Sak 016/2018 Endring av kulturkortordningen i Nordland

1. Fylkestinget understreker at det er viktig å bidra til at ungdom er aktive, og at det bør stimuleres til ung deltakelse i kulturaktiviteter i Nordland.
- 2. Fylkestinget legger ned dagens ordning med kulturkort, og innfører en ordning med ungdomsrabatt.**
3. Fylkestinget understreker at fylkeskommunale tilskudd til kulturaktiviteter skal gis under forutsetning at det gis rabatt ved ev salg av billetter til aktiviteter som kan være relevante/aktuelle for unge.
4. Tilskudd til kulturtransport kan inngå i tilskuddsordninger til unge, der fylkesrådet finner dette formålstjenlig.
5. Fylkestinget oppfordrer Ungdommens fylkesråd til å være pådrivere i en bred prosess for å øke ung kulturdeltakelse i Nordland. Eventuelle nye tiltak som løftes fram

Revisors funn

Iverksettelse av vedtaket

Fra den skriftlige henvendelsen til fylkeskommunen har revisor fått informasjon om at vedtaket ble iverksatt i 2019, og at både nettsiden, samt stillingsressursen knyttet til denne tjenesten har blitt tatt ned. Revisor har mottatt dokumentasjon i form av et eksempel på følgebrev som har blitt sendt ut til kommunene for å informere om vedtaket som ble gjort i fylkestinget. Brevet er datert 06.03.2018 og her opplyses det om at kulturkortordningen oppheves med virkning fra 1. mars. Videre opplyses det i følgebrevet at Nordland fylkeskommune vil stille krav om ungdomsrabatt som forutsetning for å motta fylkeskommunale tilskudd til virksomheter eller arrangementer/tiltak som er aktuelle for ungdom og at fylkeskommunene oppfordrer kommunene til å gjøre det samme. Revisor har også mottatt mal for tilsagnsbrev innenfor kulturområdet i Nordland fylkeskommune: *Tilsagn om tilskudd – kulturprosjekt og arrangement*. Her fremgår det åtte punkter som er vilkår for å få tilskudd og i punkt seks fremgår det at ved arrangementer/tiltak som er aktuelle for ungdom skal det gis ungdomsrabatt. Det fremgår ikke i fylkestingets vedtak frist for iverksettelse eller plikt til rapportering tilbake til fylkestinget.

Rapportering

Det fremkommer i vedlegg til årsregnskap og årsberetning 2018 i sak 105/2019, at sak 016/2018 er effektivert, og ordinære tilskuddsordninger har fått kriterier for ungdomsperspektivet inn.

Revisors vurdering

Basert på ovennevnte funn er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak som **oppfylt**. Revisor vurderer også at revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomførelsen som **oppfylt**.

5.2.2 Søknad program for folkehelsearbeid

Sak 018/2018 Søknad program for folkehelsearbeid i kommunene

1. Nordland fylkesting mener program for folkehelsearbeid i kommunene 2017-2027 er en unik mulighet for å forsterke folkehelsearbeidet i Nordland og bidra til at psykisk helse blir en større del av det totale folkehelsearbeidet.

2. Nordland fylkesting støtter en søknad fra Nordland Fylkeskommune på disse midlene, og mener en søknad gjeldende 5 år vil være nødvendig. Søknaden vil gjelde 2018-2023, og det søkes om en bevilgning på 7,5 millioner per år.

3. Nordland fylkesting foreslår at 5-7 kommuner blir med i prosjektet fra 2018, og at de resterende kommunene rulleres inn i løpet av 5-årsperioden.

4. Nordland fylkesting er opptatt av å videreutvikle et allerede godt etablert samarbeid om folkehelsearbeid med kommunene for økt fokus på å fremme psykisk hverdagshelse, livskvalitet og rusforebyggende tiltak.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtaket

Revisor har fått informasjon gjennom den skriftlige henvendelsen at Nordland fylkeskommune søkte, men fikk ikke tildelt midler i det nasjonale folkehelseprogrammet for 2018. Fylkeskommunen henviser til sak 057/2019 *Søknad program for folkehelsearbeid i kommunene 2019* som ble vedtatt på fylkestinget. I dette saksfremlegget fremkommer det informasjon om at fylkesrådet vedtok i 2017 og 2018 (saksnummer 109/2017 og 018/2018) at Nordland fylkeskommune skulle søke midler, men etter søknad ble ikke Nordland fylkeskommune valgt ut som programfylke. I samme vedtak ble det bestemt å søke om å bli programfylke for 2019. Dette vedtaket er iverksatt ifølge fylkeskommunen. På hjemmesiden til fylkeskommunen er det informasjon om programmet, som har fått navnet *Kilder til livskvalitet*. Revisor har etterspurt og mottatt søknaden som ble sendt. I denne søknaden søkes det om tilskudd for perioden 2018-2022.

Rapportering

Det opplyses om i vedlegget til årsregnskap og årsberetning 2018 om sak 018/2018, at søknaden ble sendt til Helsedirektoratet. Nordland kom ikke med i 2018 og at fylkeskommunen skal søke på nytt i 2019.

Revisors vurdering

Revisor vurderer det dithen at vedtaket har blitt iverksatt, da fylkeskommunen søkte om midler til Helsedirektoratet i 2018, som vedtaket tilsier. På bakgrunn av dette vurderer revisor at revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak er **oppfylt**.

Fylkesrådet har rapportert til fylkestinget om status på fylkestingets vedtak gjennom den årlige status for oppfølging av politiske saker 2018. Revisor vurderer at revisjonskriteriet om fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen av vedtaket som **oppfylt**.

5.2.3 Strategi og utviklingsmål for utdanning og opplæring i Nordland

Sak 022/2018 Strategi og utviklingsmål for utdanning og opplæring i Nordland

1. Fylkestinget har en visjon om at alle som påbegynner videregående opplæring i Nordland skal fullføre, og slutter seg til utviklingsmålene og den fremlagte strategien for økt gjennomføring.
2. Fylkestinget vil at Nordland skal ha et utdannings- og opplæringstilbud som bidrar til utviklingen av nordlandssamfunnet og den enkelte innbygger.
- 3. Nordland fylkeskommune skal innføre en læreplassgaranti. Fylkestinget ber fylkesrådet å legge frem en egen sak om læreplassgaranti innen utgangen av 2018.**
4. Fylkestinget vil at Nordland fylke skal benytte seg av flere alternative læringsmodeller, som for eksempel Steigen modellen.
5. Fylkestinget vil undersøke muligheten for elevene skal kunne bli tilbydd anonym retting av prøver og skoletentamen.
6. Fylkestinget ber fylkesrådet inngå et tettere samarbeid med Nord Universitet for å utvikle opplegget rundt videreutdanning i Nordland.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtaket

I februar 2019 ble sak 027/2019 *Læreplassgaranti i Nordland* lagt frem som en egen sak som forespurt i fylkestingsvedtak 022/2018. Fylkeskommunen informerer revisor om at det ble tilsatt prosjektleder og nedsatt en styringsgruppe for prosjektet med innføringen av læreplassgarantien. Dette opplyses om i sak 125/2020 *Orientering fra fylkesrådet for utdanning og kompetanse Hild-Marit Olsen om arbeidet med læreplassgarantien*. Videre informeres det om at det er besluttet å organisere dette i et toårig prosjekt, og prosjektleder er ansatt. Prosjektet er finansiert av midler fra UDIR og gjennom vedtak fattet av fylkestinget.

Rapportering

Fylkesrådet har rapportert om gjennomføringen i vedlegget til årsregnskap og årsberetning 2018 om oppfølging av politiske saker. Her opplyses det om at vedtakspunktene er iverksatt gjennom konkrete handlinger eller nye politiske saker for eksempel fylkestingets vedtak om læreplassgaranti i februar 2019.

Revisors vurdering

Revisor vurderer det dithen på bakgrunn av ovenstående funn at revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak som **delvis oppfylt**. Bakgrunnen for det er at vedtaket er iverksatt, men ikke innenfor fastsatt frist.

Revisor vurderer at revisjonskriteriet der fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen som **opplylt**.

5.2.4 Privat forslag – Strakstiltak for bedre trafikksikkerhet og stabil fremkommelighet alternativt til FV 12

Sak 44/2018 Privat forslag – Strakstiltak for bedre trafikksikkerhet og stabil fremkommelighet alternativt til FV 12

Saken sendes fylkesrådet som forbereder en sak til neste fylkestingssamling der det private forslaget blir vurdert.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Sak 071/2018 *Vurdering av privat forslag om strakstiltak Bustneslia*, ble lagt frem for fylkestinget 16. april 2018. I saken inngår fylkesrådets vurderinger av det private forslaget.

Rapportering

Det opplyses om i den årlige tilbakemeldingen til fylkestinget oppfølging av politiske vedtak 2018, at vedtaket ble sendt fylkesråd for samferdsel for oppfølging av vedtak 07.03.2018. Det er ikke rapporteres konkret på gjennomføringen av iverksettelsen av vedtaket i denne rapporteringen. Vedtaket ble rapportert tilbake til fylkestinget i henhold til ordlyden i vedtaket ved neste fylkestingssamling.

Revisors vurderinger

Fylkesrådet skulle forberede saken til neste fylkestingssamling, der det private forslaget skulle vurderes. Revisors vurdering er at revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak som **oppfylt**.

Etter revisors vurdering er revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen **oppfylt**.

5.2.5 Tilflytting og rekruttering – Nordland fylke

Sak 054/2018 Tilflytting og rekruttering – Nordland fylke

1. Fylkestinget viser til sluttrapport fra Tilflyttingsprosjektet og sier seg godt fornøyd med det grunnlagsarbeidet som er gjort i Nordland med tanke på økt tilflytting og tilrettelegging for utdanning, kvalifisering, bolig og fritid for innvandrere.
2. Erfaringene fra Tilflyttingsprosjektet gir Nordland et godt utgangspunkt for å overta de oppgavene ekspertutvalget for regionreformen har foreslått i forhold til innvandring.
3. Fylkestinget mener at det fortsatt er behov for å ha fokus på befolkningsutviklingen i Nordland, herunder ungdomskullene.
- 4. Problemstillinger knyttet til rekruttering av arbeidskraft bør følges opp som et prioritert satsingsområde, herunder vikarutviklingen i arbeidslivet. Fylkesrådet bes om å fremme en egen sak til Fylkestinget om hvordan dette kan følges aktivt opp.**
5. Det nære samarbeidet med kommunene videreføres, bla. gjennom metodikken som nå utvikles sammen med 8 pilotkommuner. Erfaringene fra Tilflyttingsprosjektet følges videre opp av eksisterende samarbeidsorgan på regionalt nivå; bl.a. "Forum for kompetanse og arbeidsliv", Fagopplæringsnemnda og Folkehelsealliansen. Internt i NFK opprettes en tverretattlig saksbehandlergruppe.
6. Fylkestinget viser til kap.11 i rapporten og ber fylkesrådet prioritere videreføring av de foreslåtte tiltakene i forbindelse med budsjett og økonomiplanarbeidet.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Revisors undersøkelser av fylkesrådets oppfølging av vedtak i sak 54/18 gjelder vedtakets punkt 4. Dette omhandler rekruttering av arbeidskraft, herunder vikarutviklingen. Vedtaket angir at fylkesråden bes om å fremme en egen sak til fylkestinget om hvordan dette skal følges opp.

I sak 119/20 *Rapport pilotkommuneprosjekt- tilflytting og rekruttering fra utlandet – erfaringer og anbefalinger* fremkommer det ulike tiltak som har blitt iverksatt som følge av sak 54/18.

Det er sju kommuner som har hatt pilotprosjekt, herunder Narvik, Hadsel, Bodø, Flakstad, Rana, Herøy og Nesna. I saksfremlegget i ovennevnte sak 119/20 er følgende informasjon om hva kommunene har gjort og hatt fokus på:

- Narvik: Organisering av et eget tilflytterteam. Nettbaserte info/program for å kartlegge og finne fram i de frivillige organisasjonene.
- Hadsel: Helsenorsk, etablereropplæring, rekrutteringsstrategier – eie for leie.
- Bodø: Fagopplæring for innvandrere, rekrutteringsstrategier og regionalt rekrutteringssamarbeid.
- Flakstad: Fra sesongarbeider til Flakstadværing. Rekruttering i Lofoten.
- Rana: Kunnskapsgrunnlag for planlegging – hva hemmer og fremmer tilflytting? Etableringskurs for tilflyttere.
- Herøy: Frivillighetssentral, boligbygging, Bolystdager, tilrettelegge norskundervisning for arbeidsinnvandrere.
- Nesna: Rekruttering av flyktninger til landbruk, en helhetlig opplæringsmodell for arbeid/norskopplæring.

Revisor har fått opplyst fra fylkeskommunen om at det i tillegg ble bestilt en Fafo-rapport (Fafo-notat 2019:05) *Utleie/innleie av arbeidskraft i Nordland*.

Revisor har mottatt rapporten og i forordet opplyses det om at notatet er utarbeidet for Nordland fylkeskommune i forbindelse med fylkeskommunens tilflyttingsprosjekt. Formålet med notatet var å kartlegge hva ulike datakilder forteller om omfanget av inn- og utleie av arbeidskraft fra bemanningsbransjen i Nordland, samt redegjøre for bemanningsbransjens utvikling og gjeldende regelverk.

Revisor får opplyst av fylkeskommunen at denne rapporten ble presentert på en tilflytterkonferanse/pilotkommunesamling, men slik revisor forstår det har denne ikke blitt forelagt fylkestinget.

I tillegg henviser fylkeskommunen til følgende dokument *Kompetanse for et arbeidsliv i endring - Kompetansestrategien for Nordland 2020-2024*. Dokumentet inneholder fem satsingsområder. Satsingsområde 5 er å inkludere flere i arbeidslivet og hindre utenforskap.

Vi har videre fått opplyst i fylkesrådsleders uttalelse at sak 89/21 *Et bærekraftig Nordland – Planstrategi for samarbeid og grønn omstilling 2021-2024* og sak 154/21 *Program for samfunnsutvikling i det grønne skiftet* omhandler rekruttering på ulike måter.

Videre opplyste de i fylkesrådsleders uttalelse at fylkesrådet ikke har forstått at vedtakspunktet slik at fylkestinget ber om at det fremmes en egne sak om vikarutviklingen i arbeidslivet, men at utviklingen i vikarbruk inngår som en del av det videre arbeidet med tilflytting og rekruttering.

Rapportering

Fylkesrådet har rapportert tilbake til fylkestinget i den årlige oppfølging av politiske vedtak 2018. Her opplyses det om vedtaket at vedtakets punkt 3 følges opp med løpende tall/dokumentasjon og som grunnlag i ulike planer som utarbeides. Det fremkommer ingen eksplisitt informasjon om punkt 4 i vedtaket, som revisor undersøker her.

Revisors vurderinger

Vi har lagt til grunn at vikarutfordringer også skulle omtales, men fylkesrådsleder har skrevet i uttalelsen til denne rapporten at de ikke har hatt samme forståelse. Når det gjelder rekruttering av arbeidskraft som prioritert satsingsområde, er det i fremlegget i sak 119/2020 informasjon om pilotkommunene som har vært med i prosjekter knyttet til det tema. I tillegg er *kompetanse for et arbeidsliv i endring – kompetansestrategi for Nordland 2020-2024* et dokument der ett av satsingsområde er følgende: *inkludere flere i arbeidslivet og hindre utenforskap*.

Når det gjelder den delen av vedtaket som gjelder vikarutviklingen i arbeidslivet, er dette ivarettatt ved Fafo-notat 2019:05. Revisor kan ikke se at det har blitt rapportert tilbake til fylkestinget eksplisitt vedrørende vikarutfordringene. På denne bakgrunnen vurderer revisor at revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak som kun **delvis oppfylt**.

Når det gjelder rapportering fra fylkesrådet tilbake til fylkestinget på vedtaket, er dette gjort i oppfølging av politiske vedtak 2018 og i sak 119/20 *Rapport pilotkommuneprosjekt- tilflytting og rekruttering fra utlandet – erfaringer og anbefalinger*. Det revisor ikke finner, er eksplisitt

rapportering vedrørende, er vikarutfordringene. Revisor oppfatter at også opplysninger om det skulle inngå i tilbakemeldinger til fylkestinget. Revisors vurdering er som følge av dette at revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen **delvis oppfylt**.

5.2.6 Overføring av ansvar for kjøp av innenlandske flyruter til nye folkevalgte regioner

Sak 057/2018 Overføring av ansvar for kjøp av innenlandske flyruter til nye folkevalgte regioner

1. Fylkestinget gir fullmakt til fylkesrådet om å gå i dialog med Samferdselsdepartementet om overtakelse av gjeldende kontrakter for kjøp av innenlandske flyruter (FOT-ruter).
2. Fylkestinget gir fullmakt til fylkesrådet om å vurdere konsekvenser av å inngå nye avtaler for kjøp av innenlandske flyruter før regionreformen trer i kraft 1. januar 2020.
- 3. Fylkestinget ber fylkesrådet om å gå i dialog med Avinor om å få avgiftsreduksjoner, herunder startavgift.**
4. Overføring av ansvar for kjøp av innenlandske flyruter til folkevalgte regioner. Fylkestinget forutsetter at det blir gitt nødvendige orienteringer om utviklingen i saken og at saken forventes sluttbehandles i fylkestinget når forhandlingene er avsluttet.
5. Fylkestinget forventer at fylkeskommunen sikres tilstrekkelig og forutsigbare økonomiske rammer for å ivareta oppgaven og ansvaret for kjøp av innenlandske flyruter.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Fylkeskommunen informerer revisor om at Fylkesråd for samferdselsavdelingen og deltakere fra administrasjonen har vært i møte med Samferdselsdepartementet 27. august 2018. Revisor har mottatt dokumentet *anmodning om møte med samferdselsdepartementet*. Det fremgår i dokumentet at Nordland fylkeskommune viser til Prop. 84 S (2016-2017) *Ny inndeling av regionalt folkevalgt nivå* hvor Samferdselsdepartementet foreslår at ordningen med kjøp av innenlandske flyruter blir overført til fylkeskommunen innen 1. januar 2020. Videre opplyses det om at Nordland fylkeskommune ønsker å gå i dialog med Samferdselsdepartementet om overtakelse av gjeldende kontrakter for kjøp av innenlandske flyruter (FOT-ruter) noe tid før regionreformen trer i kraft.

Fylkestingsak 051/2019 *Høring- endring av luftfartsavgifter*, inneholder høringsforslaget til samferdselsdepartementet vedrørende endring av luftfartsavgifter. Her fremkommer det under fylkesrådets innstilling til vedtak punkt nummer 2, at fylkestinget støtter departementets forslag om å gjennomføre bunnfradraget i vekt ved beregning av statsavgiften. Fylkestinget ønsker at satsen settes til 6 tonn.

Revisor har også mottatt kvittering på innsendt høringssvar på Høring – endring av luftfartsavgifter – startavgift og innflygningskostnader

Rapportering

Det opplyses i rapportering *oppfølging av politiske vedtak 2018*, at det har vært avholdt separate møter med Samferdselsdepartementet og Widerøe for å se på mulighetene for å overta FOT-rutene tidlig. Prosessen følges opp av samferdselsavdelingen.

Revisors vurderinger

På bakgrunn av henvendelsen som fylkeskommunen har gjort til samferdselsdepartementet, vurderer revisor at vedtakets uthevede del er iverksatt. Dermed er revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak som **oppfylt**.

Når det gjelder rapporteringen tilbake til fylkestinget, vurderer revisor at revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal rapportere tilbake som **oppfylt**, da den årlige rapporteringen til fylkestinget gjengir status på gjennomføringen av vedtaket til fylkestinget.

5.2.7 Handlingsplan for universell utforming

Sak 080/2018 Handlingsplan for universell utforming

1. Fylkestinget godkjenner framlagt handlingsplan for universell utforming i Nordland fylkeskommune 2018-2021.
2. Handlingsplanen iverksettes fra og med 01.07.2018.
3. Universell utforming skal vektlegges i fylkeskommunens plan- og veiledningsarbeid.
- 4. Det skal utarbeides årlig melding med rapportering til fylkestinget om gjennomføring av handlingsplanen.**

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Revisor får opplyst gjennom sin henvendelse til fylkeskommunen at rapporteringen av gjennomføring av handlingsplanen til fylkestinget er gjennomført for 2019 og 2020. Det henvises til fylkestingsvedtak 85/2019 *Handlingsplan for universell utforming 2018-2021 – status for gjennomføring*. I fremlegget i saken står det at rapporten er en kort gjennomgang av status for tiltakene i handlingsplanen. Og i tillegg vurderes det om målene i handlingsplanen blir oppnådd. Det vises til at handlingsplanen inneholder 87 tiltak fordelt på 15 sektorovergrepene og 72 sektortiltak. 38 % av tiltakene er gjennomført, 55 % påbegynt og 7 % er ikke igangsatt.

I fylkestingsvedtak 111/2020 *Handlingsplan for universell utforming 2018-2021 – status for gjennomføringer pr september 2020* opplyses det om i saksfremlegget at handlingsplanen inneholder 87 tiltak fordelt på 15 fellestiltak og 72 avdelingstiltak. 54 % av tiltakene er gjennomført, 39 % er påbegynt og 7 % er ikke igangsatt.

Rapportering

I oppfølging av politiske saker 2018 informeres det om at handlingsplanen er iverksatt og følges opp i etatene. Det planlegges melding til fylkestinget i juni om status for gjennomføring av handlingsplanen (FT- 28/2019).

Revisors vurdering

Etter revisors vurdering er revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak som **oppfylt**.

Revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal rapportere om status for gjennomføringen er etter revisors vurdering også **oppfylt**.

5.2.8 Opplæring innenfor kriminalomsorgen

Sak 120/2018 Opplæring innenfor kriminalomsorgen

1. Fylkestinget vedtar med dette fylkesplan for opplæring innen kriminalomsorgen i Nordland 2018-2021.

2. Fylkestinget ber fylkesrådet arbeide for en bedre finansieringsordning for tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Revisor har fått opplyst fra fylkeskommunen at de har arbeidet med den endrede finansieringsordningen både administrativt og politisk. Revisor har mottatt dokumentasjon på brev som direktør for utdanning og kompetanse har sendt kunnskapsdepartementet *Ny modell for tilskuddsordning i kriminalomsorgen – tilbakemelding fra Nordland fylkeskommune* datert 26.04.2018. Her fremkommer det avslutningsvis i dokumentet at Nordland fylkeskommune opplever å ikke ha blitt invitert til å bidra i prosessen med valg av modell, og har ikke fått mulighet til å påvirke dette valget. Det står videre at gjennom brevet ønsker fylkeskommunen å synliggjøre ulike fordelingsmodeller for tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen.

Revisor har også mottatt svar fra Kunnskapsdepartementet datert 09. august 2018. I brevet står det avslutningsvis at kunnskapsdepartementet er klar over at omleggingen av tilskuddsmodellen, uansett innretning, vil føre til at noen fylker får mindre mens andre får mer. Eventuelle endringer vil bli gjort med en overgangsordning som sikrer at fylkeskommunene ikke får store endringer i tilskuddet fra ett år til det neste. Videre opplyses det om at kunnskapsdepartementet vil komme tilbake til saken i statsbudsjettet for 2019.

Rapportering

Det fremkommer informasjon gjennom den årlige rapporteringen til fylkestinget som omhandler vedtakets punkt 1. Det er ikke informasjon i rapporteringen om oppfølgingen av fylkestingets vedtak om arbeid for bedre finansieringsordning for tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen som er punkt nummer 2.

Revisors vurdering

Etter revisors vurdering har fylkesrådet **oppfylt** revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak.

Når det gjelder rapporteringen på status på gjennomføringen av vedtaket, er dette gjort i den årlige rapporteringen status for oppfølging av politiske saker 2018. Dermed er revisjonskriteriet at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen som **oppfylt**, da rapporteringen omhandler vedtaket i sin helhet.

5.2.9 Eiermelding - for eierskap i ulike virksomheter pr. 31. desember 2017

Sak 153/2018 Eiermelding - for eierskap i ulike virksomheter pr. 31. desember 2017

Det skal gjennomføres en evaluering av fylkeskommunens portefølje av eierposter med siktemål å vurdere om de strategiske premisene for eierskapet samsvarer med dagens nærings- og samfunnsmessige utfordringer.

Fylkestinget tar «Eiermelding - For eierskap i ulike virksomheter pr. 31. desember 2017» til orientering.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Fylkeskommunen opplyser på spørsmål fra revisor om at vedtaket er delvis iverksatt gjennom evaluering fra den enkelte avdeling med ansvar for oppfølging. Grunnet omorganiseringsprosessen har ressursene vært rettet mot spørsmål knyttet til organisering av forvaltning av eierskap.

Videre har revisor bedt om dokumentasjon på iverksettelsen av vedtaket. Fylkeskommunen henviser til følgende:

- Påbegynt evaluering av arbeids- og inkluderingsbedriftene - Rådsnotat
- Salg av eierandel i Rana Utviklingsselskap AS
- Påbegynt prosess med salg av eierandeler i Kunnskapsfondet Nordland, hentet tilbake innskutt kapital og dialog om verdivurdering av selskapet
- Utskillelse av Galvano Kompetanse AS fra Galvano Tia AS for å rendyrke attføringsdelen i konsernet.
- Helgeland Invest – dialog om strategisk samarbeid, og evt. avhendelse av NFK's eierandel
- Kommunemineral – det er signalisert til øvrige eiere at Nordland fylkeskommune ønsker å selge eierandel

På spørsmål fra revisor om det i forbindelse med gjennomføringen av vedtaket har oppstått uventede hendelser, avvik kapasitetsutfordringer eller lignende svarer fylkeskommunen at i forkant av og under omorganiseringen «Bring oss i front» ble arbeidet med oppfølging og forvaltning av eierskap gjennomgått. Det ble i 2020 besluttet å samle oppfølgingen under en enhet. Nå ligger ansvaret til fylkesrådsleder. Det er forankret i Fylkesrådets delegeringsreglement punkt 7.3: *d) Fylkesrådets myndighet til å følge opp fylkeskommunens eierskap og interesser i selskaper, andelslag og andre organer hvor fylkeskommunen er med, delegeres til fylkesrådets leder. Dette omfatter også å oppnevne eller foreslå styremedlemmer samt å utstede fullmakt til å representere fylkeskommunen på generalforsamlinger o.l. Oppnevning til representative politiske organer skal likevel behandles av fylkestinget.*

Videre opplyser fylkeskommunen om at videre ansvar for og samordning av oppfølging og forvaltning av eierskap er lagt til fylkesrådets kontor. Intensjonen er å ytterligere profesjonalisere forvaltningen og oppfølgingen av eierskapet. Det arbeides nå med en plan for revidering av strategier og prinsipper for eierskap, forvaltning, operativ oppfølging og synliggjøring av eierskapet. Det skal ifølge fylkeskommunen arbeides videre med å utrede hvordan rutiner for forvaltning, oppfølging og evaluering skal utvikles.

Rapportering

I den årlige rapporteringen fremkommer det informasjon om at saken ble tatt til orientering. Fylkestingets anmodning om at det skal gjennomføres en evaluering av fylkeskommunens portefølje av eierposter vil bli fulgt opp.

Revisors vurdering

Slik revisor forstår opplysningene mottatt fra fylkeskommunen er evalueringene av fylkeskommunens portefølje i en pågående prosess. Dette bekrefter rapporteringen som er blitt gjort til fylkestinget, da det fremkommer at evalueringen ikke er gjennomført, men vil bli fulgt opp. I denne prosessen har omorganiseringen *Bring oss i front* hatt betydning for iverksettelsen av vedtaket ifølge fylkeskommunen. På bakgrunn av dette vurderer revisor at revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak som **ikke oppfylt**. Når det gjelder rapportering tilbake til fylkestinget, har dette blitt gjort og revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen er **oppfylt**.

5.2.10 Endringer i tilbudsstrukturen ved videregående skoler – skoleåret 2019-2020

Sak 170/2018 Endringer i tilbudsstrukturen ved videregående skoler – skoleåret 2019-2020

1. Fylkestinget vedtar å etablere følgende nye tilbud:

- a. Vg0 innføringsklasser skoleåret 2019–2020 på Sandnessjøen, Mosjøen, Polarsirkelen, Bodø, Fauske, Narvik, Sortland, Hadsel, Aust-Lofoten og Vest Lofoten videregående skoler
- b. Vg2 klima-, energi- og miljøteknikk ved Hadsel videregående skole fra skoleåret 2019–2020
- c. Vg1 helse- og oppvekstfag med helsearbeiderfag og studiekompetanse, treårig ved Bodø videregående skole fra skoleåret 2019–2020 med påfølgende oppretting av Vg2 i 2020–2021 og Vg3 i 2021–2022
- d. Vg3 landbruk ved Sortland videregående skole fra skoleåret 2019–2020

2. Fylkestinget vedtar å legge ned følgende tilbud:

- a. Vg1 studiespesialisering med musikk ved Narvik videregående skole fra skoleåret 2019–2020 med nedlegging av Vg2 og Vg3 de påfølgende åra. Musikk kan tilbys som valgfritt programfag ved skolen.
- b. Vg2 byggteknikk ved Sortland videregående skole fra skoleåret 2019–2020
- c. Vg2 klima-, energi- og miljøteknikk ved Fauske videregående skole fra skoleåret 2019–2020
- d. Vg2 Blomsterdekoratør ved Saltdal Videregående skole fra skoleåret 2019-2020. Det arbeides med etablering av Lyd, Lys og Scene fag ved Saltdal Vgs.
- e. Vg2 design og tekstil ved Bodin Videregående skole fra skoleåret 2019-2020 avventes nedleggelse i forbindelse med ny nasjonal tilbudsstruktur fra og med 2020. Opprettelse av Vg2 blomsterdekoratør ses i sammenheng med struktursak for skoleåret 2020-2021.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Fylkestingets vedtak forutsetter at det blir iverksatt innenfor fristen for skoleåret 2019-2020. Revisor har etterspurt og mottatt dokumentasjon på iverksettelsen av vedtaket herunder *Tilbud og inntak videregående opplæring i Nordland 2019/2020*. Her fremkommer det hvilke skoletilbud som Nordland fylkeskommune gir dette året. Tilbudene samsvarer med vedtakets innhold.

Revisor får opplyst av fylkeskommunen om at strukturen ble lagt inn i det elektroniske søkesystemet vilbli.no i sin helhet.

Fylkeskommunen informerer videre at den endelige dimensjonen av antall elevplasser og klasser avgjøres på våren med bakgrunn i søkertall og best mulig utnyttelse av kapasitet. Det betyr at tilbud med få søkere ikke blir igangsatt, jf. fylkestingsvedtak 125/2007.

Revisor har mottatt rådsnotat datert 03.06.2021. *Melding om kapasitetstilpasningen av skoletilbudet for skoleåret 2019-2020*. Det henvises blant annet til fylkestingets vedtak, der de vedtok endringer i tilbudsstrukturen. Det står videre at i den forbindelse ble det gjort en del endringer og opprettinger av tilbud for å tilpasse tilbudsstrukturen etter næringslivets behov, læreplasstilgang og elevtallsnedgang. Det fremkommer også en oversikt over de tilbudene som er satt i gang til tross for lave søkertall.

Rapportering

Det fremkommer informasjon om iverksettelsen av vedtaket i den årlige rapporteringen til fylkestinget *oppfølging av politiske saker 2018*. Her står det følgende om vedtaket:

Vedtak1 a er tilbudet utlyst.

B: tilbudet er utlyst

C: tilbudet er utlyst for Vg1

D: tilbudet er utlyst

Vedtak 2a: Tilbudet påVg1 er ikke utlyst

B: tilbudet er ikke utlyst

C: tilbudet er ikke utlyst

D: tilbudet er ikke utlyst. Det jobbes videre med lyd, lys og scene

Vg2 design og tekstil er utlyst for kommende skoleår, og nedleggelse avventes ift ny nasjonal struktur fra og med 2020. Opprettelse av Vg2 blomsterdekoratør ses i sammenheng med dette.

Revisors vurdering

Slik revisor vurderer det har fylkesrådet **oppfylt** revisjonskriteriet om å gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak. Revisor legger vekt på beskrivelsene i dokumentet *Tilbud og inntak videregående opplæring i Nordland 2019/2020*.

Revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen vurderer revisor som **oppfylt**.

5.2.11 Sak By-regionsenterpolitikk – rapportering handlingsprogram 2018

009/2019 Sak By-regionsenterpolitikk – rapportering handlingsprogram 2018

1. Fylkestinget tar rapportering av handlingsprogrammet for Regional plan for by og regionsenterpolitikk 2018 til orientering.

2. Handlingsprogrammet rulleres i løpet av 2019. Nytt handlingsprogram fremmes i første fylkesting 2020, sammen med rapportering for 2019.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Fylkeskommunen opplyser om at vedtaket om nytt handlingsprogram ikke er iverksatt. Videre opplyser fylkeskommunen at det har blitt rapportert for 2019 og det har blitt redegjort for fylkestinget hvilke aktiviteter som skulle gjennomføres i 2020, jf. fylkestingssak 46/2020, i møte 20.4.2020. Det første fylkestingsmøtet i 2020 var i januar, mens møtet den 20.4. var årets andre fylkestingsmøte. I fremlegget til sak 46/2020 er fylkesrådets anbefaling er å vente med rulling av handlingsplan med nye tiltak til etter at fylkestinget har vedtatt Regional planstrategi for Nordland høsten 2020. Det vises til at behandlingen av den planen vil være retningsgivende for hvordan det kan arbeides med aktivitet og lokal samfunnsutvikling i fylket framover.

Rapportering

Årsregnskap og årsberetning 2019 har som vedlegg 6: Oppfølging av politiske saker 2019. Her opplyses det om status for gjennomføringen av alle politiske saker som fylkestinget har behandlet i 2019. Om oppfølgingen av fylkestingets vedtak i sak 009/2019 står det at ny rapportering vil skje til fylkestinget i april 2020. (FT-sak 046/2020).

Revisors vurdering

Etter revisors vurdering er revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak **ikke oppfylt**. Bakgrunnen for vår vurdering er det ikke i tråd med ordlyden i vedtaket ble gjort rulling av handlingsplan og fremlagt nytt handlingsprogram i første fylkestingsmøte i 2020. Revisor ser at vedtaket ble fulgt opp og fylkesrådet gikk tilbake til fylkestinget med saken og anbefalte å vente med rulling av handlingsplanen til etter at regional planstrategi for Nordland høsten 2020 ble vedtatt.

Fylkesrådet har rapportert til fylkestinget, både i den faste rapporteringen, men også i fylkestingssak 46/2020. På denne bakgrunnen vurderer revisor at revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen er **oppfylt**. Revisors vurdering er også at fylkeskommunen har oppfylt revisjonskriteriet om at det bør gå klart fram av rapporteringen til fylkestinget dersom gjennomføringen av politiske vedtak ikke skjer i tråd med vedtaket.

5.2.12 Eierskapskontroll – Vigo IKS

Sak 19/2019 Eierskapskontroll – Vigo IKS

1. Fylkestinget tar rapporten «Eierskapskontroll – Vigo IKS» til etterretning.
- 2. Fylkestinget ber fylkesrådet følge opp fylkesrevisjonens anbefalinger.**
- 3. Fylkestinget ber om skriftlig tilbakemelding fra fylkesrådet innen 30.04.2019.**

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Følgende anbefalinger fremkom i forvaltningsrevisjonsrapporten fra fylkesrevisjonen:

1. Det utarbeides en eierstrategi for fylkeskommunens eierskap i Vigo IKS.
2. Det nedfelles rutiner for hvordan fylkeskommunens oppfølging og evaluering av eierskapet i Vigo IKS skal være. Herunder bør det nedfelles rutiner som sikrer kvalitetssikring av de opplysningene som gis om formål, forvaltning og utvikling i Vigo IKS i den årlige eiermeldingen.
3. Fylkesrådets vedtak om valg av representant og varamedlem løftes opp og forankres i et særskilt fylkestingsvedtak.
4. Fylkesrådets vedtak om å godkjenne ny selskapsavtale løftes opp og forankres i et særskilt fylkestingsvedtak. I forkant av dette, men også uavhengig av dette, bør det avklares om ordlyden i den nye selskapsavtalens punkt om låneopptak må endres for å oppfylle krav satt i lov om interkommunale selskaper §22.

Revisor får opplyst fra fylkeskommunen at anbefaling nummer 1, ikke er fulgt opp. Vigo IKS utvider sitt virkeområde. Dermed må det utarbeides en eierskapsstrategi for det nye Vigo IKS: Ny selskapsavtale skal godkjennes i fylkestinget i april 2021. Revisors undersøkelse viser at denne selskapsavtalen ble behandlet i fylkestinget juni 2021, jf. fylkestingssak 072/2021 *Vigo IKS- ny selskapsavtale og kostnadsfordeling*.

Om anbefaling nummer 2 blir revisor informert om at det ikke er utarbeidet egne rutiner for fylkeskommunens oppfølging og evaluering av eierskapet. Fylkeskommunen opplyser om at de har forbedret egne rutiner for å legge arkivverdig dokumentasjon fra systemet Vigo IKS inn i fylkeskommunens arkivsystem. Dette arbeidet vil fylkeskommunen fullføre i løpet av våren 2021.

Punkt 3 i fylkesrevisjonens anbefalinger omhandler valg av representant og varamedlem som skal forankres i et særskilt fylkestingsvedtak. Dette har blitt gjennomført, jf. fylkestingsak 009/2020 *Oppnevning av ny representant/vararepresentanter til representantskapet i Vigo IKS*. Her blir det oppnevnt ny representant/vararepresentant til representantskapet i Vigo IKS. Nummer 4 i anbefalingene fra fylkesrevisjonen er iverksatt gjennom fylkestingsak 008/2020 *Godkjenning av selskapsavtale for Vigo IKS*. I saksfremlegget opplyses det om at denne saken omhandler godkjenning av mindre endringer i gjeldende selskapsavtale. Endringene er begrenset til det som vil være nødvendig med bakgrunn i sammenslåingen av fylkeskommuner ved årsskiftet 2019/2020, enkelte justeringer i bestemmelsen om formål og ansvarsområde, samt enkelte nødvendige endringer som å forenkle og gi et mer presist språk.

Når det gjelder den delen av vedtaket der fylkestinget ber om skriftlig tilbakemelding fra fylkesrådet innen 30.04.2019, har ikke revisor mottatt dokumentasjon på at fylkesrådet har gitt en skriftlig tilbakemelding til fylkestinget innen gitt frist.

Bakgrunnen til at deler av vedtaket ikke er iverksatt er ifølge opplysninger fra administrasjonen at det i de siste årene har vært en stor og krevende omstilling i fylkeskommunen og dette har gjort at kapasiteten til å følge dette opp ikke har vært til stede. I tillegg opplyser de om at det har vært knyttet noe usikkerhet til hvilken avdeling som har eierskapsansvar og styring i fylkeskommunes samlede eierskap i selskaper. Dette opplyser fylkeskommunen er godt ivarettatt i dag i ny organisering.

I fylkesrådsleders uttalelse til denne rapporten fremkommer det imidlertid at de i brev den 30.4.2019 til fylkesordføreren ga tilbakemelding om oppfølging av fylkesrevisjonens anbefalinger. Revisor har fått tilsendt dette brevet.

Rapportering

I den årlige rapporteringen til fylkestinget gjennom *oppfølging av politiske saker 2019* står det at vedtaket er sendt fylkesrådet for videre oppfølging. Fylkesråd for utdanning og kompetanse har vært orientert gjennom oppdateringer i postmøter blir revisor opplyst om. Slik revisor forstår det er ikke fylkestinget informert eller kjent med de faktiske forhold knyttet til iverksettelsen av dette vedtaket. Det ble sendt brev til fylkesordføreren der det ble orientert vedrørende anbefalingene i rapporten.

Revisors vurderinger

Revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak er etter revisors vurdering **delvis oppfylt**. Bakgrunnen til det er at to av fire punkt av de fire anbefalingene ikke har blitt fulgt opp. I tillegg når det gjelder punkt 3 i fylkestingets vedtak, er det ikke avgitt en skriftlig tilbakemelding innen fristen i vedtaket fra fylkesrådet *til fylkestinget*.

Når det gjelder rapportering, er det rapportert tilbake til fylkestinget på status for gjennomføringen ved den årlige *rapporteringen for status for politiske saker 2019*. Her står det kun at saken er sendt videre til fylkesråden, men ikke mer informasjon utover det. Revisor vurderer her at revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen som **delvis oppfylt**, da det ikke fremkommer mer informasjon enn at saken er sendt til fylkesråden. Videre er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at det bør gå klart fram av rapporteringen til fylkestinget dersom gjennomføringen av politiske vedtak ikke skjer i tråd med vedtaket **ikke er oppfylt**. Vi viser til at det er deler av vedtaket som ikke er iverksatt og det er ikke rapportert tilbake til fylkestinget.

5.2.13 Innføring og bompengavgift for nullkjøretøy

Sak 025/2019 Innføring og bompengavgift for nullkjøretøy

- 1. Det innføres bompenger for nullutslippskjøretøy i takstgruppe 1 i eksisterende prosjekter. Taksten settes til 50% av ordinær takst fratrukket brikkerabatt. Ordningen betinger bruk av brikke og gyldig brikkeavtale.**
2. Det innføres ikke bompenger for nullutslippskjøretøy i takstgruppe 2.
- 3. De nye takstene trer i kraft fra januar 2020.**
- 4. Fylkestinget ber fylkesrådet avklare med de berørte kommunene den lokale tilslutningen til takstendringene.**

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Revisor får opplyst fra administrasjonen at del 1 av vedtaket er iverksatt fra Nordland fylkeskommunes del. Informasjon fremkommer på hjemmesiden til Bomselskapet Nord AS at det er innført bompengebetaling for nullutslippskjøretøy. Takstene gjelder fra 2. januar 2020. Videre står det på hjemmesiden henvisning til vedtak i fylkestinget i Nordland av 25. februar 2019 der det legges til grunn at alle bompengeprojekter og pakker i Nordland skal ha 50 prosent bompenger for nullutslippskjøretøy i takstgruppe 1. Videre vises det til at Bodø og Fauske kommune har sluttet seg til betalingen for nullutslippskjøretøy.

Når det gjelder punkt 3 i vedtaket, blir revisor informert om at dette er ikke fullt innført. Garantikommunene må fatte likegyldige vedtak, og dette har så langt ikke skjedd i alle eksisterende bompengeprojekter i Nordland. Det må deretter behandles og gjennomføres i hvert enkelt prosjekt. Fylkeskommunen har ikke instruksjonsmyndighet ovenfor kommunene. Videre opplyses det om at vedtaket er gjennomført i de kommunene som har gjort likelydende vedtak. Administrasjonen sier videre at dette er et prinsippvedtak og at saken følges videre opp av Statens vegvesen/Vegdirektoratet og Bompengeselskapet Nord.

Rapportering

Det opplyses om i den årlige rapporteringen *oppfølging av politiske saker 2019* at det kun er kommunene i Salten som har fulgt fylkestingets vedtak. Øvrige kommuner med bomstasjon bør følges opp for etablering av lik prising av avgiften i hele fylket.

Revisors vurdering

Revisor vurderer det dithen at Nordland fylkeskommune har iverksatt vedtaket som forutsatt og innenfor tidsfristen som fylkestinget har satt. Dermed er revisjonskriteriet at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak som **oppfylt**.

Når det gjelder rapportering, har fylkesrådet gjort dette i den årlige rapporteringen *oppfølging av politiske vedtak 2019*, dermed vurderer revisor det dithen at revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen som **oppfylt**.

5.2.14 Karrieresenteret i Nordland – erfaringer, strategier og videre arbeid

Sak 028/2019 Karrieresenteret i Nordland – erfaringer, strategier og videre arbeid

1. Karriere Nordland omorganiseres i tre regionale karrieresenter. Faglig ledelse legges til utdanningsavdelingen og personalledelse legges til rektorer ved tre videregående skoler, - en skole i hver region. Det utarbeides handlingsplan for gjennomføring av omstillingen og tillitsvalgte og de berørte parter involveres.
2. Karriere Nordland skal gjennom omorganiseringen sikre et mest mulig likt tilbud til voksne uavhengig av bosted
- 3. Fylkestinget ber fylkesrådet jobbe videre med å sikre medfinansiering fra kommuner og Nav. Aktiviteten må tilpasses i forhold til medfinansiering fra samarbeidsparter**
4. Fylkestinget ber om at karrieresentrene som ressurs for rådgivingstjenesten i skolene følges opp og avklares. Dette skal sees i sammenheng med det pågående arbeidet med elev- og lærlingstjeneste i videregående skole
5. Fylkestinget anser Karriere Nordland som et viktig redskap ved omstilling i arbeidslivet, og bør involveres der fylkeskommunen er part i omstillingsprosesser
6. Fylkestinget mener det er viktig at Karriere Nordland er aktiv bidragsyter i det nasjonale arbeidet på karriereveiledningsfeltet. Dette gjelder både i utvikling av nasjonale digitale e-veiledningstjenester og andre satsinger
7. På bakgrunn av Stortingsmelding nr. 6 (2018-2019) Oppgaver til nye regioner, og arbeidet med kompetansepolitisk strategi for Nordland vurderes det hvordan karrieresentrene skal bidra i utvikling og realisering av regionale kompetanseplaner og hvilken rolle sentrene skal ha i organiseringen av dette arbeidet. Partnerskap for karriereveiledning samordnes i arbeidet med kompetansepolitisk strategi
8. Fylkestinget ber om at det i den årlige rapporteringen fra Karriere Nordland til fylkestinget redegjøres for oppfølging av denne saken.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Revisor får opplyst gjennom den skriftlige tilbakemeldingen fra administrasjonen at det uthevede delen av vedtaket ikke er iverksatt. Bakgrunnen for dette ifølge administrasjonen sammensatt, med blant annet omorganisering og sykemelding av sentrale arbeidstakere.

Videre opplyses det om at høsten 2019 ble det etablert en arbeidsgruppe med mandat om å utrede det videre arbeidet med omorganiseringen av karrieresentrene, herunder kriterier for valg av senter skoler, forslag stillingsinstruks, oppdatere risikovurdering for omstilling, samt andre personmessige hensyn. Arbeidsgruppen avsluttet sitt arbeid 31. januar 2020 og revisor har mottatt sluttrapporten fra deres arbeid. Det fremkommer i rapporten at arbeidsgruppens mandat er å:

- Foreslå kriterier for valg av senter skoler
- Utarbeide forslag til stillingsinstruks for karrieresenterlederne
- Se på hvordan de tre karrieresentrene kan samarbeide og utfylle hverandre
- Oppdatere risikovurderingen av omstillingen for karrieresentrene

- Utarbeide forslag til kravspesifikasjoner for lederstillingene for de regionale karrieresentrene
- Avklare spørsmål om fortrinnsrett/rekkrav til stillingene i samråd med HR ut fra kravspesifikasjonene
- Utarbeide personalplan for stillingene i hver region som hensyntar økonomiske rammer og føringer i FT-saken

I tillegg til oppgavene ovenfor, har arbeidsgruppen også vurdert noen områder de mente det var naturlig å diskutere i forbindelse med omorganiseringen:

- Fordelingen av faglig ledelse og økonomisk/personalledelse
- Partnerskapene
- Organiseringen av voksnes læring

I fylkestinget juni 2021 ble det lagt frem en orienteringssak fra fylkesråd som omhandler organiseringen av karriere Nordland, jf. fylkestingsak 104/2021 *Orientering fra fylkesråd for utdanning og kompetanse Elin Dahlseng om organiseringen av Karriere Nordland*. Det står i orienteringen at det i forbindelse med regionreformen ble gjennomført en omlegging av de fylkesvise partnerskapene mellom fylkeskommunene og Kompetanse Norge vedrørende finansiering av karrieresentrene. Det opplyses videre om at statens bidrag er lagt inn i rammeoverføringen til fylkeskommunen og de fylkesvise partnerskapene er avvirket. Det fremkommer også at statens finansiering fremdeles er ca. 1,8 millioner kroner på tross av at fylkeskommunene har fått en øking i lovpålagte oppgaver – blant annet karriereveiledning for nyankomne flyktninger.

I fylkesrådsleders uttalelse til denne forvaltningsrevisjonsrapporten blir det redegjort for at det er igangsatt et arbeid for å se på tjensteproduksjonen i Karriere Nordland. Det skal i den forbindelse også ses på finansieringsmodellen, slik den ligger i dag.

Rapportering

Det er rapportert om status for iverksettelsen av vedtaket i oppfølging av politiske saker 2019. Her står det at arbeidet er igangsatt med implementeringen av ny karrieresenterstruktur. Videre står det at det forventes at den er implementert innen 30.10.20.

Revisors vurdering

Revisors funn viser at den uthevede delen av vedtaket ikke er gjennomført. Dermed er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak **ikke er oppfylt**.

Når det gjelder rapporteringen tilbake til fylkestinget, er dette gjort i den årlige rapporteringen til fylkestinget. Dermed vurderer revisor at revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status om gjennomføringen for **oppfylt**.

5.2.15 Rønvikjordene – næringsarealer – avtale med Bodø kommune

Sak 029/2019 Rønvikjordene – næringsarealer – avtale med Bodø kommune

1. Fylkestinget godkjenner vedlagte fremforhandlede avtale mellom Bodø kommune og Nordland fylkeskommune om Rønvikjordene.
- 2. Fylkesrådet bes igangsette arbeid med områderegulering av nye N1 og oppfølging av avtalen når avtalen er godkjent av begge parter.**

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Administrasjonen opplyser til revisor at uthevede delen av vedtaket ikke er iverksatt og det kan kobles til uklare roller og ansvar internt i økonomiavdelingen. De sier videre at en ny fremdriftsplan for denne reguleringen er under utarbeidelse, men at avtalen ikke er signert av partene. I fylkesrådsleders uttalelse til denne rapporten fikk vi informasjon om status i saken. Revisor oppfatter at nødvendige vedtak i Bodø bystyre ikke er fattet ennå for å kunne iverksette vedtakets punkt nr. 2.

Rapportering

Det fremkommer i *oppfølging av politiske vedtak 2019* at Bodø kommune har endret standpunkt etter valget på nytt bystyret. Videre oppfølging er ikke igangsatt enda.

Revisors vurdering

Administrasjonen har ikke iverksatt de uthevende punktet i vedtaket. Dermed er revisors vurdering at revisjonskriteriet om å gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak **ikke er oppfylt**.

Når det gjelder rapportering til fylkestinget, er dette gjort i den faste årlige rapporteringen fra fylkesrådet. Dermed er vår vurdering at revisjonskriteriet om fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen **oppfylt**. Slik revisor vurderer det bør det rapporteres særskilt om vedtaket ikke lar seg gjennomføre eller at det blir forsinkelser, slik som er tilfelle for denne saken. På denne bakgrunnen vurderer revisor at revisjonskriteriet om at det bør gå klart fram av rapporteringen til fylkestinget dersom gjennomføringen av politiske vedtaket ikke skjer i tråd med vedtaket som **ikke oppfylt**.

5.2.16 Eierskap for båt og ferje

Sak 039/2019 Eierskap for båt og ferje

Fylkestinget tar saken til orientering og ber fylkesrådet legge frem sak med anbefalinger for fylkestinget våren 2019.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Fylkeskommunen opplyser om at saken ble lagt frem til *fylkestinget i sak 111/2019 Tertialrapport 1 – 2019*. Under punkt 4 i fylkesrådets innstilling til vedtak står det følgende: *Eierskap båt og ferje – felles båtpool med Trøndelag fylkeskommune*
Fylkestinget gir sin tilslutning til at Nordland fylkeskommune i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune utreder eventuelt etablering av felles båtpool, med ambisjon om at også flere fylkeskommuner skal inngå i denne.

I tillegg ble saken fulgt opp i *fylkestingsak 72/2020 Etablering av eierskap for ferge og hurtigbåt*. I denne saken blir det blant annet vedtatt av fylkestingets etablering av eierskap for fylkeskommunale fartøy og at selskapet etableres som aksjeselskap.

Rapportering

Det har blitt rapportert følgende i *oppfølging av politiske saker 2019*: Saken er under oppfølging og ny sak med endelig konklusjon fremlegges til behandling på fylkestinget i juni 2020.

Revisors vurderinger

På bakgrunn av ovennevnte funn vurderer revisor at revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak er **oppfylt**.

Når det gjelder rapportering, vurderer revisor det dithen at revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen er **oppfylt**. Vurderingen er begrunnet i våre funn om at det er rapportert i tråd med ordlyden i vedtaket og gjennom den årlige rapporteringen i oppfølging av politiske saker 2019.

5.2.17 Nettskolen i Nordland – Organisering, drift og den videre utviklingen av nettskolen i Nordland

Sak 065/2019 Nettskolen i Nordland – Organisering, drift og den videre utviklingen av nettskolen i Nordland

1. Fylkestinget tar innholdet i saken til orientering
2. Fylkestinget vedtar at Nettskolen i Nordland organiseres som en permanent enhet under utdanningsavdelingen i fylkeskommunen, og at tilbudet styrkes.
- 3. Fylkestinget ber fylkesrådet på egnet måte legge fram for fylkestinget en beskrivelse av ytterligere innhold, videre utvikling og drift av Nettskolen i Nordland.**

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Revisor har fått opplyst av administrasjonen at fylkestinget får en årlig tilstandsrapport for videregående opplæring inklusiv status for aktiviteten ved Nettskolen i Nordland. I tillegg er Nettskolen i Nordland nevnt i kompetansestrategien for Nordland. Fylkeskommunen har vist til rapporteringen om vedtaket i fylkestingets sak 209/2019 *Økonomiplan 2020-23 og Budsjett 2020 - I utkast økonomiplan 2020-2023*. Det fremkommer i denne at nettskolen i Nordland har utvidet sitt tilbud for å gi flere voksne tilbud om videregående opplæring uavhengig av bosted og familiesituasjon. Dette innebærer økt nettundervisning samt samlingsbaserte tilbud. Det står videre at i tillegg gir man et større tilbud også til ordinære elever som ellers ikke ville ha fått enkelttilbud ved sine nærskoler.

Det fremkommer også informasjon i *Fylkestingsak 25/2020 tilstandsrapport for videregående opplæring i Nordland 2019 – I vedlegg Videregående opplæring Statistikk 2019* står det at informasjon om studietilbudet til Nettskolen og antall deltakere på de ulike studiene.

Fylkestingsak 026/2020 Kompetanse for arbeidsliv i endring – Kompetansestrategi for Nordland 2020-2024 – Kompetansestrategi Nordland fylkeskommune 2020 ligger som vedlegg i saken. Her fremkommer det blant annet informasjon om at fylkeskommunen er i gang med å videreutvikle tilbudet i Nettskolen. Det fremkommer også at det er etablert stedsbaserte

tilbud for voksne fra og med høsten 2019, samt en hybridmodell med undervisning gjennom Nettskolen supplert med fysiske samlinger. Det står videre at fylkeskommunen er med på flere nasjonale forsøk med modulstrukturert opplæring, spesielt tilrettelagt som en raskere vei til fagbrev.

Fylkestingsak 150/2020 Økonomiplan 2021-24 Budsjett 2021 – i vedtaket står det under *punkt 2 Bevilgningsoversikt drift og underpunkt f)* Tilbudene innen videregående opplæring for voksne styrkes i perioden, herunder Nettskolen i Nordland, sted- og samlingsbaserte tilbud og nasjonale forsøksordninger for kvalifisering av voksne.

Fylkestingsak 021/2021 Tilstandsrapport for videregående opplæring i Nordland 2019 - Videregående opplæring statistikk 2020 ligger som vedlegg til saken. Her fremkommer det informasjon om studietilbudet til Nettskolen I Nordland og antall deltakere på de ulike studiene.

Videre opplyser administrasjonen at det under fylkestingets møte i oktober 2020 ble gitt en muntlig orientering om videregående opplæring for voksne i Nordland, herunder Nettskolen i Nordland. Revisor har mottatt program for fylkestinget og det fremkommer at Fylkesråd Hild-Marit Olsen har en tematime om voksenopplæring. Videre er satsingen på nettskolen nevnt i årsbudsjett 2020 og 2021 med tilhørende økonomiplaner.

Gjennom den skriftlige henvendelsen til administrasjonen blir revisor opplyst om at det har vært en omstillingsprosess over en lengre periode fra februar 2020 til februar 2021 og at i denne forbindelsen har nettskolen fokusert på ordinær drift og utvikling. Lederstillingen på nettskolen har vært vakant siden oktober 2020, og grunnet omstillingsprosessen har ikke stillingen blitt utlyst. Videre blir revisor informert om at det skal fremmes en handlingsplan for voksnes læring (2018-2021) til fylkestinget i desember 2021. Denne saken vil omhandle videregående opplæring for voksen, herunder den videre utviklingen av Nettskolen i Nordland. I fylkesrådsleders uttalelse til forvaltningsrevisjonsrapporten står det at saken vil bli lagt fram for fylkestinget våren 2022.

Rapportering

Informasjon om status for gjennomføringen ble rapportert til fylkestinget gjennom *oppfølging av politiske saker 2019*. Det opplyses her om at punkt 2 i vedtaket, permanent enhet, er gjennomført. Når det gjelder at tilbudet skulle styrkes, ble dette gjennomført for skoleåret 2019/2020 med hensyn til inntak av flere voksne deltakere. Tilbudet må antageligvis styrkes ytterligere. Punkt 3 må blant annet sees i sammenheng med innføring av Visma InSchool, ordning for frikjøp eller tilrettelegging av nettlærere med mer. Det står videre at de skal komme tilbake til dette punktet. Men det står ikke når eller i hvilken form.

Revisors vurderinger

Ut fra vedtakets og saksfremleggets innhold tolker revisor det dithen at fylkestinget ber fylkesrådet om å legge frem en beskrivelse av ytterligere innhold, videre utvikling og drift av Nettskolen i Nordland vedrørende omorganiseringen og vedrørende tilbudet som skal styrkes. Dermed mener revisor at tilstandsrapportene for videregående opplæring på generelt grunnlag ikke svarer ut bestillingen helt i dette vedtaket. Revisor vurderer at revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak som **delvis oppfylt**.

Når det gjelder rapportering, har fylkesrådet rapportert i den årlige rapporteringen på status for gjennomføringen. Revisors vurdering er dermed er revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen er **oppfylt**.

Slik revisor vurderer det bør det rapporteres særskilt til fylkestinget når deler av vedtaket ikke blir iverksatt som forutsatt, slik det uthevede punktet i vedtaket som revisor har undersøkt. På denne bakgrunnen vurderer revisor at revisjonskriteriet om at det bør gå klart fram av rapporteringen til fylkestinget det som gjennomføringen av politiske vedtak ikke skjer i tråd med vedtaket som **delvis oppfylt**.

5.2.18 Innbyggerforslag – Erklær klimakrise NÅ

Sak 167/2019 Innbyggerforslag – Erklær klimakrise NÅ

Saken oversendes fylkesrådet, og ber om at innbyggerforslaget tas med i arbeidet med oppfølging av interpellasjon vedtatt i juni 2019 fra Bent Bakkan, MDG – Nordland erkjenner klima og miljøkrise.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

Gjennom den skriftlige tilbakemeldingen fra administrasjonen har revisor fått opplyst at oppfølgingen av dette vedtaket foreligger i fylkesrådets vedtak 048/2020. Oversendelse av vedtak i fylkestinget: *FT-sak 167-2019 Innbyggerforslag – Erklær klimakrise NÅ! Nordland*. Det fremkommer i saksfremlegget at arbeidet med å følge opp interpellasjonen kan ses i sammenheng med flere strategiske prosesser i fylkeskommunen, herunder:

- Arbeidet med klimabudsjett 2020 (FT-sak 2016-2019) og oppfølging av denne
- Arbeidet med planstrategi som gjennomføres med stor vekt på FNs bærekraftsmål
- Arbeidet med revisjon av regional klimaplan hvor fylkestinget gjennom interpellasjon har vedtatt at målsetningen må være 60% klimakutt mot 2030
- Arbeidet med revisjon av arealpolitiske retningslinjer som gjennomføres med stor vekt på FNs bærekraftsmål og hvor naturmangfold vil stå som et sentralt tema.

Videre opplyses det om hvordan fylkeskommunen kan gjennomføre de ulike tiltakene som fremkommer i saken. Revisor har ikke undersøkt nærmere de konkrete sakene som fremkommer i dette saksfremlegget.

Rapportering

Saken er sendt fylkesrådet blir det opplyst i rapporteringen til fylkestinget i oppfølging av politiske saker 2019.

Revisors vurderinger

Slik revisor vurderer det er revisjonskriteriet om at fylkesrådet skal gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak **oppfylt**. Bakgrunnen er saken fylkesrådet fremmet til fylkestinget med hvordan oppfølgingen av interpellasjonen er tenkt gjennomført. Revisor kan ikke vurdere utover dette om de konkrete sakene som foreslås i saksfremlegget er gjennomført.

Når det gjelder rapportering, blir det rapportert i den årlige tilbakemeldingen til fylkestinget gjennom status på oppfølging av politiske saker 2019. Revisors vurdering er dermed at revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen er **oppfylt**.

5.2.19 Digitaliseringsstrategi for Nordland fylkeskommune 2020-2023

Sak 185/2019 Digitaliseringsstrategi for Nordland fylkeskommune 2020-2023

1. Fylkestinget godkjenner fylkesrådets forslag til digitaliseringsstrategi for Nordland fylkeskommune.

2. Fylkestinget ber fylkesrådet iverksette digitaliseringsstrategien og etablere en helhetlig og samordnet styring av fylkeskommunens digitaliseringsarbeid.

Revisors funn

Iverksettelse av vedtak

I saksfremlegget til denne saken er det lagt vekt på at organisering og styring av digitaliseringsarbeidet må ses i sammenheng med omstillingsprosjektet *Bring oss i front*, og de konsekvensene det får for fremtidig organisasjonsstruktur.

I saksfremlegget er det lagt vekt på at digitaliseringsstrategien omhandler flere områder og det er lagt opp til at dette er en prosess som krever langsiktig innsats. Herunder:

- Organisering og styring
- Porteføljestyring
- Kompetansehevning
- Bygge felles kultur
- Avklare ansvarsforhold

Revisor blir opplyst av fylkeskommunen at vedtaket er under oppfølging. Det jobbes løpende med digitaliseringsprosjekter i fylkeskommunen. Videre opplyses det om at det er gjennomført en omstillingsprosess i fylkesadministrasjonen, der det er etablert fire nye avdelinger, samt fylkesrådsleders kontor. Dette er en del av omstillingsprosjektet *Bring oss i front* og oppfølgingen av Agenda Kaupang rapporten, der digitaliseringsarbeidet ble vektlagt som en viktig satsning videre. Det ble som en del av Agenda Kaupangs oppdrag gjennomført en analyse av fylkeskommunens digitale modenhet i regi av selskapet Vivento.

Fylkeskommunen informerer videre at den nye avdelingsstrukturen ble iverksatt 10.02.2020 og det ble ansatt ny fylkesdirektør og det ble jobbet med ny organisasjonsstruktur og bemanningsplan i hver avdeling. Ny struktur i avdelingene ble iverksatt 01.01.2021. Det ble etablert en egen enhet for Utvikling og digitalisering i avdelingen Finans og organisasjon. Det er denne enheten som er ansvarlig for å følge opp digitaliseringsstrategien.

Videre blir revisor informert om at det arbeides nå med å etablere porteføljestyring av digitaliseringsprosjekter og andre større utviklingsprosjekter. Fylkesrådsleders kontor har ansvaret for strategi og samordning, herunder porteføljestyring og porteføljekontor. Videre opplyser fylkeskommunen om at det er laget utkast til overordnet plan for porteføljestyring og gjennomføres innføring i porteføljestyring for direktørgruppen 22. mars 2021. Porteføljestyringen skal bidra til helhetlig samordning og prioritering av digitaliserings- og utviklingsprosjekter.

Dokumentasjonen fylkeskommunen henviser til er *Fylkesrådssak 345/2019 Ny organisering av Nordland fylkeskommune*. Her fremkommer det under punktet *tjenesteutvikling og digitalisering at* gjennomgående ansvar for tjenesteutvikling og digitalisering er foreslått lagt til Finans og organisasjon. Dette må ses i sammenheng med digitaliseringsstrategien som behandles i fylkestinget i desember.

Rapportering

Det står i rapporteringen til fylkestinget i *oppfølging av politiske saker 2019* at fylkesrådet har gjennomført omorganisering på nivå 1 og lagt ansvaret for området tjenesteutvikling og digitalisering til den nye avdelingen finans og organisasjon. Helhetlig og samordnet styring av fylkeskommunens digitaliseringsarbeid skal iverksettes i samarbeid med de øvrige avdelingene.

I sak 042/2020 *Orientering fra fylkesrådsleder Tomas Norvoll om Ny organisering av Nordland fylkeskommune*, blir det gitt informasjon om ulike deler av fylkeskommunen. Norvoll nevner blant annet at fylkesrådet forventer effekter av organisasjonsarbeidet både i form av mer fremoverlent og omstillingsdyktig organisasjon, men også en organisasjon som er mindre enn den som er i dag. Med dette har fylkeskommunen behov for å omstille seg i takt med de endringer som ellers er i samfunnet, samt at fylkeskommunen må tilpasse seg de økonomiske rammebetingelser som blir gitt. Stikkord blir økt effektivitet, bedre samordning, og mer helhetlig styring og økt satsing på digitalisering.

Revisors vurderinger

Revisor merker seg at vedtaket er under oppfølging og ansvarsforholdet er avklart med at det er enheten Utvikling og digitalisering som har ansvaret for å følge opp digitaliseringsstrategien. Det er en langsiktig innsats som kreves for å gjennomføre en digitaliseringsstrategi og det er en omstendelig prosess som berører ulike deler av fylkeskommunen. Dette er noe som vil kreve ressurser og vil ta tid å få gjennomført helhetlig. På bakgrunn av informasjonen revisor har, er dette arbeidet godt i gang. Revisors vurdering er dermed at revisjonskriteriet om å gjennomføre tiltak i henhold til ordlyden i fylkestingets vedtak er **oppfylt**.

Rapporteringen tilbake til fylkestinget er gjort i den årlige *oppfølging av politiske saker 2019* til fylkestinget. Dermed er revisjonskriteriet om at fylkesrådet bør rapportere om status for gjennomføringen **oppfylt**.

5.3 Oppsummering og konklusjon problemstilling 2 og 3

Revisor svarer ut to problemstillinger i dette kapitlet. Problemstilling 2 er om fylkesrådet har iverksatt politiske vedtak. Undersøkelsen er gjort gjennom å undersøke oppfølgingen av et utvalg av fylkestingets vedtak. Revisors funn baserer seg på beskrivelser i dokumentasjon og informasjon som fylkeskommunens administrasjon har gitt til oss på vår forespørsel om oppfølging av de utvalgte vedtakspunktene i de ulike fylkestingssakene.

Revisor har undersøkt oppfølgingen av vedtakspunkter i 19 saker fra fylkestinget. Vi har funnet at fylkesrådet for 11 av 19 undersøkte vedtak har iverksatt vedtaket i henhold til ordlyden i vedtaket. Fire av 19 vedtak er delvis iverksatt i henhold til ordlyden i vedtaket og fire av 19 vedtak er ikke iverksatt. I tabellen nedenfor har vi satt inn informasjon om de undersøkte sakene og vår vurdering opp mot revisjonskriteriet. Punkt 1 i tabellen svarer på om vedtaket er iverksatt i henhold til ordlyden i vedtaket. Punkt 2 og 3 i tabellen gjelder våre undersøkelser

under problemstilling 3 som gjelder om fylkesrådet sikrer at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelse av vedtaket. Punkt 2 i tabellen svarer på om det har blitt rapportert om status for gjennomføringen av vedtaket. Her viser våre undersøkelser at for 17 av 19 vedtak er rapportert til fylkestinget om status for gjennomføringen. Vi fant at for ett av 19 er det delvis rapportert om status og for ett av 19 har fylkesrådet ikke rapportert om status for gjennomføringen.

Når det gjelder rapportering tilbake til fylkestinget på status for gjennomføringen, er dette ivare tatt i den årlige rapporteringen som vedlegg til årsregnskap og årsberetning til fylkestinget. Samtidig er denne rapporteringen kort, og enkelte av vedtakene som blir vedtatt i fylkestinget kan inneholde flere punkter. Dermed fremkommer ikke detaljert informasjon for hvert punkt i vedtaket.

I problemstilling 3 har revisor undersøkt om fylkesrådet sikrer at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelsen av vedtaket. Revisor har med henvisning til kommuneloven lagt til grunn at det må rapporteres til fylkestinget om det er faktiske eller rettslige forhold som gjør at vedtaket ikke iverksettes som forutsatt. Revisor har funnet vedtak som ikke har blitt iverksatt. Revisor har vurdert det slik at av de undersøkte vedtakene er det fem vedtak som bør ha blitt rapportert om særskilt utenom den faste rapporteringen. Ett vedtak har det blitt rapportert om iverksettelsen av til fylkestinget utenom fast rapportering, mens fire vedtak ikke har blitt rapportert særskilt om til fylkestinget til tross for at de ikke har blitt iverksatt som forutsatt.

Tabell 3 Oversikt over undersøkte saker. Punkt 1 omhandler iverksettelse av vedtak. Punkt 2 omhandler rapportering og punkt 3 omhandler særskilt rapportering

Nr.	Sak	Tittel	1	2	3
1.	016/2018	Endring av kulturkortordningen i Nordland	Oppfylt	Oppfylt	
2.	018/2018	Søknad program for folkehelsearbeid i kommunene	Oppfylt	Oppfylt	
3.	022/2018	Strategi og utviklingsmål for utdanning og opplæring i Nordland	Delvis oppfylt	Oppfylt	
4.	044/2018	Privat forslag-Strakstiltak for bedre trafikksikkerhet og stabil fremkommelighet alternativt til FV 12 (kun iverksetting)	Oppfylt	Oppfylt	
5.	054/2018	Tilflytting og rekruttering – Nordland fylke	Delvis Oppfylt	Ikke oppfylt	Delvis oppfylt
6.	057/2018	Overføring av ansvar for kjøp av innenlandske flyruter til nye folkevalgte regioner	Oppfylt	Oppfylt	
7.	080/2018	Handlingsplan for universell utforming	Oppfylt	Oppfylt	
8.	120/2018	Opplæring innenfor kriminalomsorgen	Oppfylt	Oppfylt	
9.	153/2018	Eiermelding- for eierskap i ulike virksomheter pr. 31 desember 2017	Ikke oppfylt	Oppfylt	
10	170/2018	Endringer i tilbudsstrukturen ved videregående skoler- skoleåret 2019-2020	Oppfylt	Oppfylt	
11	009/2019	By-regionssenterpolitikk- rapportering handlingsprogram 2018	Ikke oppfylt	Oppfylt	Oppfylt
12	19/2019	Eierskapskontroll – Vigo IKS	Delvis oppfylt	Delvis oppfylt	Ikke oppfylt
13	025/2019	Innføring av bompengavgift for nullutslippskjøretøy	Oppfylt	Oppfylt	

14	028/2019	Karrieresenteret i Nordland- erfaringer, strategier og videre arbeid	Ikke oppfylt	Oppfylt	
15	029/2019	Rønvikjordene- næringsarealer- avtale med Bodø kommune	Ikke oppfylt	Oppfylt	Ikke oppfylt
16	039/2019	Eierskap for båt og ferge	Oppfylt	Oppfylt	
17	065/2019	Nettskolen i Nordland- Organisering, drift og den videre utviklingen av nettskolen i Nordland	Delvis oppfylt	Oppfylt	Delvis oppfylt
18	167/2019	Innbyggerforslag – Erklær klimakrise NÅ (kun iverksetting)	Oppfylt	Oppfylt	
19	185/2019	Digitaliseringsstrategi for Nordland fylkeskommune 2020-2023	Oppfylt	Oppfylt	

Revisors konklusjon på problemstilling 2 er at fylkesrådet for de undersøkte sakene har i stor grad iverksatt politiske vedtak fra fylkestinget som forutsatt.

Revisors konklusjon i problemstilling 3 er at fylkesrådet for de undersøkte sakene i noen grad sikrer at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelse av vedtaket.

6 ARKIVPLAN

I hvilken grad har Nordland fylkeskommune et system som er egnet til å ivareta arkivplikten knyttet til saksbehandling av politiske saker?

Revisjonskriterier

- Nordland fylkeskommune skal ha en arkivplan som gir informasjon om
 - Organisatorisk forankring, ansvar, - og oppgavedeling
- Nordland fylkeskommune bør ha etablert rutiner og retningslinjer for arkivarbeidet, herunder:
 - Rutiner for journalføring og arkivering av inngående- og utgående saksdokument

Revisors funn

Arkivverkets tilsyn

Arkivverket var på tilsyn hos Nordland fylkeskommune 20.02.2019. Revisor tar denne informasjonen med for å opplyse om at arkivverket har hatt tilsyn. Vi har ikke undersøkt videre om påleggene fra arkivverket er lukket, siden det er arkivverket som er ansvarlig for å følge dette opp hos fylkeskommunen. Følgende punkter fikk fylkeskommunen pålegg om:

1. Oppdater arkivplanen
2. Dokumenter alle systemer som inngår i fylkeskommunens arkiv
3. Utarbeid rutiner for elektronisk behandling av arkivdokumenter
4. Utarbeid rutiner for kvalitetssikring og ajourfør registreringene i sak-/arkivsystemet
5. Utarbeid plan for deponering av elektronisk journal- og arkivsystem
6. Utarbeid en plan for å ordne og listeføre bortsatte, eldre og avsluttede papirarkiver
7. Sikre eldre og avsluttede papirarkiver

Det står i *Endelig rapport og pålegg om utbedring fra arkivverket* at fylkeskommunen skal oversende dokumentasjon etter hvert som tiltakene for å utbedre avvikene fra tilsynsrapporten, fortløpende etter hvert som tiltakene er gjennomført, og senest innenfor fristene for å ha imøtekommet påleggene. Ifølge leder på dokumentasjonssentret er alle påleggene som fylkeskommunen fikk fra arkivverket lukket eller under utarbeidelse.

Arkivplan

Nordland fylkeskommune benytter en elektronisk arkivplan som er en mal fra arkivplan.no. Under punktet organisering og ansvar i arkivplanen fremkommer det informasjon om dokumentorganisering i WebSak. WebSak er et fullelektronisk system som er bygd etter NOARK-standarden¹⁴. Systemet skal brukes av alle saksbehandlere i Nordland fylkeskommune. Videre står det at i systemet registrer arkivet det som fylkeskommunen har mottatt av inngående post, det kan være brev, e-post, SMS etc. Saksbehandlere produserer utgående brev, interne brev og notater i WebSak. I systemet har de mulighet til å kategorisere/organisere sakene med arkivdeler, klassifikasjon, journalenheter, sakstyper,

¹⁴ NOARK er en norsk standard for elektronisk dokumentforvaltning. Standarden er utviklet og den blir vedlikeholdt av Riksarkivaren. Løsninger for journalføring og arkivering av saksdokumenter i offentlige virksomheter skal følge Noark og arkivforskriften. Hentet fra arkivverket.no

avgjørelseskoder, journalkategorier m.m. slik at dokumentene skal enkelt søkes opp igjen i systemet.

Arkivplanen inneholder flere faner som beskriver innholdet, herunder:

- Innledning og målsetning
- Organisering og ansvar
- Lover, forskrifter og interne reglement
- Rutiner
- Arkivoversikt

Under hver fane er det flere underfaner med mer informasjon om de enkelte områdene. Det fremkommer under fanen *innledning og målsetning* at arkivplanen blir oppdatert kontinuerlig, og minst en gang i året.

Organisatorisk forankring

Når det gjelder organisatorisk forankring og ansvar- og oppgavedeling, informeres dette under fanen *organisering og ansvar*. Her står det at fylkesrådet har det overordnede ansvar for organet, jf. arkivforskriften § 1.

Fylkesråden for kultur og miljø har fått delegert ansvaret for den samlede arkivtjenesten jf. FT-sak 177/2012. i forbindelse med at det ble etablert et felles arkiv for Nordland fylkeskommune. I FT-sak 231/2017 ble sentralarkivet organisert under stabsavdelingen, og endret navn til Dokumentasjonssenter. I FR- sak 342/2017 ble det overordnede ansvaret for fylkeskommunens arkiv og oppfølging av arkivarbeidet gitt til fylkesråd for plan og økonomi.

Det fremkommer under samme punkt i arkivplan.no at leder for dokumentasjonssentret har fått delegert arkivansvaret fra fylkesråd for økonomi 06.02.2018.

Oppgaver

Arkivtjenestens oppgaver ligger under i en link under punkt *organisering og ansvar*, deretter under linken *arkivorganisering og arkivansvar*. Her beskrives de daglige oppgavene og periodiske oppgavene som arkivtjenesten har. Eksempelvis journalføre og kvalitetssikre interne dokumenter, inngående- og utgående post. Offentlig journal (postliste) med mer. Eksempler på periodiske oppgaver er oppdatering av arkivplan, oppgradering i sak-/arkivsystemet med mer. Det står videre at alle oppgavene beskrives i arkivets rutiner i kvalitetssystemet.

Ansvar og oppgavedeling

Arkivleder og arkivmedarbeideres ansvar og fullmakt er beskrevet også her fra en link under punkter *organisering og ansvar*. Her er det en punktliste med ansvarsområder både for arkivleder og arkivmedarbeidere.

Rutiner og retningslinjer for arkivarbeidet (på systemnivå)

Nordland fylkeskommune har mange skriftlige rutiner for arkivarbeidet. Revisor ser ikke på alle rutinene, men på de som er knyttet opp til politiske saker. Revisor har mottatt en oversikt over rutiner for politisk saksbehandling.

Informasjon om rutiner ligger under fanen rutiner. Her står det at Nordland fylkeskommune har arkiv- og saksbehandlerrutiner som er tilgjengelig i kvalitetssystemet. Og der er en link til kvalitetssystemet fra arkivplanen. Når revisor trykker på linken til kvalitetssystemet kommer

man til en innloggingsside. Revisor har ikke bedt om å få tilgang igjennom innloggingen til kvalitetssystemet.

Lederen på dokumentcenteret opplyser om at Nordland fylkeskommune har arkiveringsplikt på alle dokumenter som blir til i som ledd i virksomheten, dersom dokumentene har verdi som dokumentasjon eller er gjenstand for saksbehandling, uavhengig om dokumentene er utvekslet med eksterne eller utarbeidet for internt bruk. På enkelte av dokumentene er det også journalføringsplikt. Videre sier lederen at det er arkiveringsplikt og journalføringsplikt på saksfremlegg.

Revisor har mottatt rutiner som omhandler blant annet journalføring, og saksbehandlers ansvar.

Rutinen D08761 «*Vurdering av hva som skal journalføres i Nordland fylkeskommune*», er under arbeid og ikke ferdig står det som overskrift på rutinen revisor har mottatt. Men det er en liste av ulike dokumenter som fylkeskommunen får og det står at saksbehandler/arkivar skal vurdere hva som har dokumentasjonsverdi og dermed skal journalføres. Dette gjelder både inngående, utgående og interne dokumenter. Videre informeres det om tre «knagger» som kan anvendes for å vurdere dokumentasjonsverdien på dokumentene. Og de er hentet fra arkivlovens formålsparagraf:

- Saksbehandlingsmessig verdi- vurderingen av informasjon knyttet til en intern eller ekstern prosess som kan føre frem til vedtak eller annen avgjørelse
- Juridisk/økonomisk verdi
- Historisk verdi

D13592 «*Saksbehandlers ansvar i WebSak*» er en rutine som beskriver at arkivverdige dokumenter som saksbehandler mottar direkte og/eller oppretter skal registreres i WebSak av saksbehandler. Denne rutinen har revisor mottatt.

Rutinen «*Saksbehandlers ansvar*» inneholder beskrivelser av arbeidsoppgaver knyttet til dokumenthåndtering i WebSak. Det står beskrevet hva saksbehandler skal gjøre når de mottar dokumentfiler, herunder sørge for at dokumentfiler med bevaringsverdi blir registrert i WebSak. Det står at e-poster overfører saksbehandler selv til WebSak, mens papir leveres arkivtjenesten. SMS skal sendes fra mobil til jobbmail og registreres derfra til WebSak. Når det gjelder arkivering av dokumentasjon fra sosiale medier som for eksempel Facebook, lagres et skjermbilde av kommunikasjonen og arkiveres som bildefil. Det beskrives videre i rutinen hva saksbehandler må sjekke når arkivtjenesten har registrert, samt hva saksbehandler skal gjøre for å produsere dokumentfiler. I tillegg beskrives det hva saksbehandler skal sjekke når han/hun sender ut dokumentfiler.

Rutinen D13624 «*Hvordan overføre e-post og SMS til Web Sak*» er en mer praktisk rutine, som beskriver hvordan saksbehandler skal lagre e-poster og SMS-er inn i WebSak for journalføring.

Ansvar for journalføring av saksfremlegg er gitt møtesekretærene og fylkesråd. Dette blir gjort når en sak er ferdig behandlet. Grunnen til det er at møtesekretær har kontroll på hvilken versjon som er behandlet i utvalget, sier leder på dokumentasjonssentret. Kvalitetssikringen blir gjort av arkivar før den publiseres i offentlig journal. Revisor har mottatt «*Rutine for enhetsarkivar- kvalitetssikring av arkivsaker og journalposter i WebSak*». Denne rutinen beskriver kvalitetssikring av journalpost. Det er punkter som skal kontrolleres før statusen

endres til J (journalført). Det er møtesekretær som kvalitetssikrer at rutiner knyttet til saksbehandling i politiske saker blir fulgt.

Revisors vurderinger

På bakgrunn av ovennevnte funn vurderer revisor det dithen at revisjonskriteriet om at Nordland fylkeskommune skal ha en arkivplan som gir informasjon om organisatorisk forankring, ansvar- og oppgavedeling som **oppfylt**.

Når det gjelder rutiner og retningslinjer for arkivarbeidet, er det et stort felt og revisor har kun undersøkt deler av dette. Det som er fremtredende, er at det er saksbehandlers ansvar å sikre at all dokumentasjon som tilhører en sak blir registrert i WebSak, derfor er det viktig at det fins rutiner og retningslinjer for saksbehandlere, slik at all relevant informasjon som tilhører en sak blir registrert korrekt. Revisor vurderer det slik at Nordland fylkeskommune har rutiner som ivaretar dette. Revisors vurdering er på denne bakgrunn at Nordland fylkeskommune har oppfylt revisjonskriteriet om å ha etablerte rutiner og retningslinjer for arkivarbeidet, herunder, rutiner for journalføring og arkivering av inngående- og utgående saksdokument som **oppfylt**.

7 FORDELING AV SAKER

Hvilke rutiner er det for fordeling mellom fylkesrådet og fylkesordfører av saker som fremmes for fylkestinget?

Her fremkommer informasjon som fylkesordfører og rådgiver i politisk sekretariat har gitt revisor om praksis for fordeling av politiske saker mellom fylkesordfører og fylkesrådet. I tillegg er relevante dokumenter og reglementer som omhandler fylkesordførers rolle tatt med.

I fylkestingssakene 95/99, 96/99 og 97/99 som utgjør nye reglementer for parlamentarisk styring Nordland fylkeskommune, er fylkesordførers formelle ansvar beskrevet blant annet. Fylkesordfører vil være fylkestingets leder, men vervet vil ha en mer begrenset politisk funksjon. Med parlamentarisk styring vil hovedvekten av oppgaver være knyttet til fylkestingets drift. Videre står det at hovedvekten av oppgaver blir av intern karakter som å være møteleder for fylkestingets samlinger, fordele saker til komitéene, samt å ivareta arbeidsvilkårene for fylkestingets representanter. Mellom fylkestingets samlinger vil den formelle funksjonen til fylkesordfører være avgrenset til formelt å være fylkeskommunens rettslige representant. Det vil si den som tar imot forkynnelser og meldinger for fylkeskommunen i anledning rettsaker, og som underskriver på fylkeskommunes vegne. I praksis kan funksjonen i stor grad delegeres.

I reglement for fylkesråd (FT-sak 166/2019) er fylkesordføreren nevnt ved to anledninger. Det første er under § 1 *Valg av fylkesråd* her står det at fylkesordfører er ansvarlig for at det blir dannet fylkesråd. Under § 2 *Funksjonstid* fremkommer det dersom fylkesrådet fratrer etter fylkestingets vedtak eller etter eget ønske, gis fylkesordfører omgående underretning.

I Reglement for Nordland fylkesting – med presiseringer i FT-sak 095-99, sist i FT-sak 104/2020 Punkt 3 *Forberedelser av saker til fylkestinget* fremkommer det at fylkesrådet avgir innstilling i alle saker som skal avgjøres av fylkestinget, med unntak for saker som fremlegges av fylkesordfører, kontrollutvalget og valgmennda.

I reglement for *delegering av myndighet fra fylkestinget* (FT-sak 031/20) opplyses det om hvilken delegering fylkestinget har gitt fylkesordfører. Vi finner delegasjoner til fylkesordfører blant annet i kapittel 4 som omhandler «*Annen delegering etter lovverk*». Herunder står det at myndighet til å begjære påtale på fylkeskommunens vegne i saker der fylkeskommunen er fornærmet, jf. straffeprosessloven § 7 delegeres til fylkesordfører og til fylkesrådet. Vedrørende domstolloven § 191, 1 ledd som gjelder forkynnelser og meddelelser for fylkeskommunen, er det fylkesordfører som skal motta disse.

I delegasjonsreglementet er det også gitt nærmere bestemt budsjettfullmakter til fylkesordfører. Fylkesordfører er innenfor rammen av vedtatt årsbudsjett gitt myndighet til å gjennomføre nødvendige omdisponeringer innenfor budsjettammen for politikk, med unntak av formålene fylkesrådet og kontrollutvalget. Under punkt 5.7.1. står det at anvisningsmyndigheten følger fylkesordfører, kontrollutvalgets leder og fylkesrådets ansvarsområder innenfor gjeldene budsjettvedtak. Under punkt 5.7.2. *Unntaksbestemmelser* fremkommer det informasjon om anvisning. Fylkesordføreren anviser for fylkesråden, fylkesrevisor og kontrollutvalgets leder. Fylkesråden skal peke ut en administrativ leder som skal anviser for fylkesordføreren.

I kapittel 6 i *delegering av myndighet fra fylkestinget*, under punkt 6.1. informeres det om at fylkesordfører er øverste leder for fylkestingets kontor, herunder arbeidsgiveransvaret og ansvar for organisering.

Fylkestinget vedtok i februar 2002 å innføre en forsøksordning med private forslag i Nordland fylkesting og fra 2003 ble ordningen permanent, *Om å fremme private forslag i Nordland fylkesting*. Dette er en ordning for å gi representantene bedre mulighet til selv å ta initiativ til saker og få disse underlagt grundig politisk behandling. Det opplyses i dokumentet at private forslag skal leveres til fylkesordfører senest en uke før fylkestinget har møte. Fylkestinget vil avgjøre etter forslag fra fylkesordfører hvordan forslaget skal behandles. Videre står det at ansvaret for innstillingen i private forslag tilligger komiteene i fylkestinget. Fylkesordfører skal oversende fylkesrådets vurdering til vedkommende komiteleder som videreformidler til saksordfører.

I *reglement for Nordland fylkeskommunes klagenemd* (FT-sak 106/2011) står det under punktet saksforberedelse og sekretariat at fylkesordfører har ansvaret for å stille saksbehandlerkapasitet til rådighet for å tilrettelegge grunnlaget for klagenemdas behandling og avgjørelser. Fylkesordføreren stiller sekretariat for klagenemda.

På hjemmesiden til Nordland fylkeskommune ligger det informasjon om de ulike medvirkningsrådene, herunder:

- Ungdommens fylkesråd
- Nordland eldreråd
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse
- Lærlingerådet i Nordland

Medvirkningsrådenes oppgave er å uttale seg om alle typer saker som omhandler disse gruppene. Det står videre at Nordland fylkesting har i FT-sak 089/2020 vedtatt rutiner for medvirkning. I rutinen beskrives det på hvilken måte medvirkningsrådene skal gjøre dette i praksis. Fylkesordføreren blir omtalt i rutinen under punkt 5. Det står at medvirkningsrådet deltar i drøftingsmøter med fylkesordfører og gruppeledere før hvert fylkesting. Under punkt 6 står det at fylkesordfører informerer fylkestinget om eventuelle skriftlige kommentarer fra medvirkningsrådene til fylkestingsaker. I punkt 9 står det at medvirkningsrådene kan be om møter med fylkesordfører, varaordfører og gruppeledere.

Revisor sendte skriftlige spørsmål til fylkesordfører per e-post for å få informasjon om praksis for fordeling av saker mellom fylkesordfører og fylkesrådet. På det svarer fylkesordfører at fordelingen av saker skjer av administrasjonen. Fylkestingets kontor er i dialog med fylkesrådsleders kontor, der de fordeler saker ut fra sakens tilhørighet. På spørsmål om det er vanskelig å vurdere om en sak skal fremmes av fylkesordfører eller fylkesråd, svarer fylkesordfører at det oppleves ikke som en vanskelig vurdering. Revisor spurte om det har vært tilfeller av tvil på hvem som skal fremme saken til fylkestinget, svarer fylkesordfører at det er sjelden tvil om dette, men dersom det skulle være tvil vil det bli diskutert seg frem en løsning mellom de to kontorene. Fylkesordfører nevner en sak som ble behandlet i oktober 2020, en sak om høring av valglov. Denne saken ble fremlagt av fylkesrådet, men i ettertid kan det være at den skulle ha vært fremmet av fylkesordfører.

Administrasjonen er enig med fylkesordfører og opplyser til revisor at det er sjelden tvil om det er fylkesordfører eller om det er fylkesrådet som skal fremme en sak til fylkestinget.

Utover de dokumentene som er nevnt innledningsvis her, fins det ingen egne skriftlige rutiner på fordeling av saker som skal fremmes av fylkesordfører og fylkesråd.

Revisor får opplyst at hittil i år (september 2021) har fylkesordføreren fremmet følgende 16 saker til fylkestinget:

Fylkestinget i februar 2021:

Tabell 4 Oversikt over Saker fylkesordfører har fremmet i fylkestinget februar 2021

FT-sak	Tittel
006/21	Nyvalg til diverse utvalg etter Hilde Holands fritak fra fylkeskommunale verv
008/21	Årsmelding – Mobbbeombudet
010/21	Nyvalg til fylkesvalgstyret for perioden 2021-2023
011/21	Årsmelding for elev- og lærlingombudet 2020
024/21	Fylkestingets møteplan for 2022
025/21	Suppleringsvalg Rådet for personer med funksjonsnedsettelse mars 2021
026/21	Årsmelding Yrkesopplæringsnemnda – 2020
028/21	Suppleringsvalg Nordland eldreråd 2019-2023
040/21	Valg av fylkesvaraordfører for perioden 07.04.2021 – 06.05.2021

Fylkestinget april 2021:

Tabell 5 Oversikt over saker fylkesordfører har fremmet til fylkestinget april 2021

FT-sak	Tittel
063/21	Årsmelding Nordland eldreråd 2020
064/21	Endring i komitesammensetning 2021-2023
065/21	Årsmelding 2020 – Rådet for funksjonsnedsettelse
067/21	Valg av nestleder i komite for samferdsel 2021-2023

Fylkestinget juni 2021:

Tabell 6 Oversikt over saker fylkesordfører har fremmet til fylkestinget juni 2021

FT-sak	Tittel
074/21	TV-aksjonen NRK – Plan International Norge
095/21	Godkjenning av ny selskapsavtale – KomRev NORD IKS
101/21	Suppleringsvalg – Yrkesopplæringsnemnda 2021-2023

8 OPPSUMMERING OG KONKLUSJONER

Sikrer fylkesrådet at saker til politisk behandling i fylkestinget er forsvarlig utredet?

Revisors konklusjon på **problemstilling 1** er at fylkesrådet i de undersøkte sakene sikrer at saker til politisk behandling i fylkestinget er forsvarlig utredet. Konklusjonen bygger på følgende vurderinger:

Ut fra det revisor kan se har Nordland fylkeskommune et system som ivaretar at lovbestemte og interne krav blir etterlevd i forberedelse av saker som legges frem for fylkestinget. Det fins retningslinjer for saksbehandling og rutiner for saker til politisk behandling for fylkeskommunen, der det blir gitt beskrivelser for saksgangen i et saksfremlegg til politisk behandling. I tillegg er det rutiner for kvalitetssikring i saksbehandlerprosessen, slik at det er flere som er vurderer og godkjenner saksfremlegget før det går til endelig politisk behandling. Gjennom undersøkelsene av et utvalg av saksfremlegg har revisor belyst praksis. Av de punktene som revisor har utledet som kriterier at et saksfremlegg bør inneholde, har Nordland fylkeskommune i sine egne rutiner en mal for saksfremlegg som inneholder tilsvarene punkter. Av de 17 undersøkte saksfremleggene inneholder 16 av dem den etterspurte informasjonen.

Har fylkesrådet iverksatt politiske vedtak fra fylkestinget som forutsatt?

Vi har vurdert om fylkesrådet har iverksatt et utvalg av politiske vedtak i samsvar med forutsetningene i vedtakene. Revisors konklusjon på **problemstilling 2** at fylkesrådet for de undersøkte sakene har i stor grad iverksatt politiske vedtak fra fylkestinget som forutsatt. Bakgrunnen for konklusjonen er følgende oppsummerende funn og vurderinger:

Revisor har undersøkt oppfølgingen av 19 fylkestingsvedtak for om fylkesrådet har iverksatt disse i henhold til ordlyden i vedtaket. 11 av 19 vedtak har blitt iverksatt i henhold til ordlyden i vedtaket. Fire av 19 vedtak har blitt delvis iverksatt og fire av 19 er ikke iverksatt etter revisors vurdering. Det står i rutinen *Politisk saksbehandling- kortversjon av saksgang* at saksbehandler er ansvarlig for iverksettelse av det aktuelle vedtak de mottar gjennom saksbehandlersystemet WebSak.

Sikrer fylkesrådet at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelse av vedtaket?

Revisors konklusjon på **problemstilling 3** er at fylkesrådet for de undersøkte sakene i noen grad sikrer at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelse av vedtaket. Bakgrunnen til denne konklusjonen er følgende:

Nordland fylkeskommune har ikke utarbeidet skriftlige rutiner eller retningslinjer på området rapportering av vedtak. I praksis blir det rapportert årlig om status for gjennomførelsen av de politiske vedtakene til fylkestinget, som vedlegg til årsregnskap og årsberetningen. Av de 19 undersøkte vedtakene vurderer revisor det slik at for 18 vedtak er det rapportert om status for gjennomførelsen, gjennom den årlige rapporteringen til fylkestinget. Det siste vedtaket er et større vedtak med flere punkter, og punktet vi har undersøkt oppfølgingen av er ikke omtalt i den faste rapporteringen.

Den faste rapporteringen er basert på noen få setninger. Det betyr at vedtak som har mange punkter og som er komplekse ikke nødvendigvis blir redegjort i den grad det er behov for dersom vedtaket ikke er fulgt opp.

Dersom vedtaket ikke iverksettes som forutsatt bør administrasjonen rapportere om dette. Av de 19 vedtakene vi har undersøkt oppfølgingen av, er det fem vedtak der revisor mener at det kunne vært rapportert særskilt til fylkestinget om status for gjennomføringen. Ett av vedtakene er blitt rapportert særskilt på. Fire av vedtakene har ikke blitt rapportert utover den årlige statusrapporteringen. Se tabell nedenfor.

Tabell 7 Oversikt over saker når det gjelder særskilt rapportering

Nr.	Sak	Tittel	Rapportert særskilt
1.	054/2018	Tilflytting og rekruttering – Nordland fylke	Delvis oppfylt
2.	009/2019	By-regionsenterpolitikk- handlingsprogram 2018	Oppfylt
3.	19/2019	Eierskapskontroll – Vigo IKS	Ikke oppfylt
4.	029/2019	Rønvikjordene- næringsarealer- avtale med Bodø kommune	Ikke oppfylt
5.	065/2019	Nettskolen i Nordland- Organisering, drift og den videre utviklingen av nettskolen i Nordland	Delvis oppfylt

I hvilken grad har Nordland fylkeskommune et system som er egnet til å ivareta arkivplikten knyttet til saksbehandling av politiske vedtak?

Revisors konklusjon på **problemstilling 4** at Nordland fylkeskommune har et system som er egnet til å ivareta arkivplikten knyttet til saksbehandling av politiske vedtak. Bakgrunnen for denne vurderingen er følgende:

Nordland fylkeskommune har en arkivplan som gir informasjon om organisatorisk forankring, ansvar- og oppgavedeling.

Rutiner og retningslinjer for arkivarbeidet er et stort felt og revisor har kun undersøkt deler av dette. Det er saksbehandlers ansvar å sikre at all dokumentasjon som tilhører en sak blir registrert i WebSak, derfor er det viktig at det fins rutiner og retningslinjer for saksbehandlere, slik at all relevant informasjon som tilhører en sak blir registrert korrekt. Revisor vurderer det slik at Nordland fylkeskommune har rutiner og retningslinjer som ivaretar dette.

Hvilke rutiner er det for fordeling mellom fylkesrådet og fylkesordfører av saker som fremmes for fylkestinget?

Under denne problemstillingen beskriver vi med utgangspunkt i fylkeskommunens reglementer blant annet hvilke områder fylkesordfører er delegert myndighet på fra fylkestinget. Vi har fått beskrevet at det sjelden er tvil om det er fylkesordfører eller fylkesrådet som skal fremme en sak til fylkestinget. Fylkesordfører har på de tre første fylkestingsmøtene i 2021 fremmet til sammen 16 saker.

9 UTTALELSE

Revisor sendte forvaltningsrevisjonsrapporten til Nordland fylkeskommune v/fylkesrådsleder for uttalelse 23.11.2021. Vi satt frist for uttalelse til 08.12.2021. Vi mottok fylkesrådslederens uttalelse innen fristen. Uttalelsen gjengis i sin helhet i det følgende. I uttalelsen har vi fått tilbakemeldinger på noen av de sakene som vi har undersøkt fylkesrådets oppfølging av. Når det gjelder sak 54/19, har revisor gjort enkelte suppleringer i rapportens kapittel 5.2.5 som følge av opplysningene i uttalelsen. Vi har korrigert noe i vurderingen av revisjonskriteriet om å rapportere om status for gjennomføringen. For de øvrige sakene omtalt i uttalelsen har vi i rapporten inntatt noen supplerende opplysninger, men ikke funnet grunnlag for å endre noen vurderinger.

Vår dato: 07.12.2021
Vår referanse: 21/3997- 10
JournalpostId: 21/152239
Deres dato: 23.11.2021
Deres referanse: ME/
Org.nr: 964 982 953

Komrev Nord Iks
Mailen Evjen
Sjøgata 3

9405 HARSTAD

Uttalelse fra fylkesrådet til rapport fra forvaltningsrevisjon om saksbehandling

Det vises til brev av 23.11.2021 og KomRev Nords utkast til rapport fra forvaltningsrevisjon om saksbehandling med revisors konklusjoner på de 5 problemstillingene som er undersøkt:

1. Sikrer fylkesrådet at saker til politisk behandling i fylkestinget er forsvarlig utredet?
2. Har fylkesrådet iverksatt politiske vedtak fra fylkestinget som forutsatt?
3. Sikrer fylkesrådet at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelse av vedtaket?
4. I hvilken grad har Nordland fylkeskommune et system som er egnet til å ivareta arkivplikten knyttet til saksbehandling av politiske vedtak?
5. Hvilke rutiner er det for fordeling mellom fylkesrådet og fylkesordfører av saker som fremmes for fylkestinget?

Fylkesrådet er tilfreds med revisors konklusjon (problestilling 1) om at fylkesrådet i de 17 undersøkte sakene sikrer at saker til politisk behandling i fylkestinget er forsvarlig utredet. Det er utarbeidet gode retningslinjer for saksbehandling, rutiner for saker til politisk behandling og rutiner for kvalitetssikring i saksbehandlerprosessen, som alle inngår i fylkeskommunens kvalitetssystem.

På spørsmålet om fylkesrådet har iverksatt politiske vedtak fra fylkestinget er revisors konklusjon (problestilling 2) at fylkesrådet for de undersøkte sakene i stor grad har iverksatt politiske vedtak fra fylkestinget som forutsatt. Det rapporteres at 11 av 19 vedtak er iverksatt i henhold til ordlyden i vedtaket, mens 4 er delvis iverksatt og 4 ikke er iverksatt.

Fylkesrådet utarbeider en årlig rapport til fylkestinget på oppfølgingen av alle vedtatte fylkestingssaker siste år. Revisor legger til grunn at det skal rapporteres særskilt til fylkestinget om det er faktiske eller rettslige forhold som gjør at vedtak ikke iverksettes som forutsatt og viser til at det for 4 vedtak mangler slik rapportering. Revisors konklusjon (problestilling 3) er at fylkesrådet for de undersøkte sakene i noen grad sikrer at fylkestinget blir kjent med de faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelse av vedtaket.

Fylkesrådet ønsker å knytte kommentarer til problemstilling 2 og 3 for noen av sakene som er undersøkt i rapporten.

Sak 54/2018 Tilflytting og rekruttering – Nordland fylke

Undersøkt vedtakspunkt: «Problemstillinger knyttet til rekruttering av arbeidskraft bør følges opp som et prioritert satsingsområde, herunder vikarutviklingen i arbeidslivet. Fylkesrådet bes om å fremme en egen sak til Fylkestinget om hvordan dette kan følges aktivt opp.»

Fylkesrådet har ikke forstått vedtakspunktet slik at fylkestinget ber om at det fremmes en egen sak om vikarutviklingen i arbeidslivet, men at utviklingen i vikarbruk inngår som en del av det videre arbeidet med tilflytting og rekruttering. Det er fremmet flere saker som omhandler rekruttering på ulike måter, selv om det ikke er utarbeidet en egen sak om vikarbruk. I sak 89/2021 «Et bærekraftig Nordland – Planstrategi for samarbeid og grønn omstilling 2021-2024» ble oppstart av arbeid med en regional plan for sosial bærekraft og livskraftige lokalsamfunn vedtatt. Tilflytting og rekruttering skal være sentralt i denne planen. Sak 154/2021 «Program for samfunnsutvikling i det grønne skiftet» omhandler utfordringer knyttet til tilflytting og rekruttering. De mange store prosjektene i næringslivet viser at tilgang på arbeidskraft er en sentral utfordring og fylkesrådet foreslår oppstart av et program for å finne nye verktøy og tiltak i arbeidet med rekruttering.

Sak 153/2018 Eiermelding for eierskap i ulike virksomheter pr 31. desember 2017

Undersøkt vedtakspunkt: «Det skal gjennomføres en evaluering av fylkeskommunens portefølje av eierposter med siktemål å vurdere om de strategiske premissene for eierskapet samsvarer med dagens nærings- og samfunnsmessige utfordringer.»

Eiermeldingen for 2017 ble vedtatt i november 2018. I senere eiermeldinger har fylkestinget vedtatt fortløpende evaluering av fylkeskommunens portefølje av eierposter.

Oppfølging og forvaltning av det enkelte eierskapet lå tidligere til den fylkesråden og avdelingen som i sin tid fremmet saken om etablering av eierskapet. I forbindelse med omorganiseringen i 2020 ble det lagt et overordnet koordinerende ansvar for eierskap til fylkesrådslederen og fylkesrådsleders kontor. Intensjonen med dette var en mer enhetlig eierskapsstyring og profesjonalisering av fylkeskommunens rolle som eier. Fylkesrådsleders kontor skal bistå med tjenester etter behov og inneha en koordinerende og tilretteleggende rolle knyttet til overordnet forvaltning av eierskap. Faglige spørsmål knyttet til selskapets virksomhet skal fortsatt ivaretas av vedkommende fagavdeling. Fylkesrådsleders kontor skal bistå med spørsmål av generell og teknisk karakter knyttet til etablering og forvaltning av eierskap, vedtekter, styresammensetning, generalforsamling, avhending, rapportering, overordnet strategi for fylkeskommunale eierskap mv. Minst én gang i valgperioden fremmer fylkesrådet en eierskapsmelding til fylkestinget der overordnet strategi og fylkeskommunens prinsipper for eierstyring i selskaper gjennomgås, jfr. kommuneloven § 26-1.

Sak 9/2019 By- og regionsenterpolitikk – rapportering handlingsprogram 2018

Undersøkt vedtakspunkt: «Handlingsprogrammet rulleres i løpet av 2019. Nytt handlingsprogram fremmes i første fylkesting 2020, sammen med rapportering for 2019.»

Det ble ikke fremmet nytt handlingsprogram til fylkestinget i februar 2020, men sak 46/2020 «Regional plan for by- og regionsenterpolitikk – rapportering 2019 og hovedaktiviteter 2020» ble fremmet på apriltinget samme år. Nytt handlingsprogram ble utsatt fordi saken skulle koordineres med andre saker, bl.a. regional planstrategi. I planstrategien behandlet fylkestinget hvilke planer som skal utarbeides og hvilke som skal termineres. Her ble det avklart at regional plan for by- og

regionsenterpolitikk skal termineres når ny regional plan for sosial bærekraft og livskraftige lokalsamunn blir vedtatt. Fylkestinget ønsker et mer effektivt og helhetlig plansystem, med en god sammenheng mellom regionale planer og strategier, samt budsjett og økonomiplan. For å få til dette foreslås det å lages færre regionale planer og strategier slik at ulike tema kan ses i sammenheng.

Sak 19/2019 Eierskapskontroll – Vigo IKS

Undersøkte vedtakspunkt: «Fylkestinget ber fylkesrådet følge opp fylkesrevisjonens anbefalinger.» og «Fylkestinget ber om skriftlig tilbakemelding fra fylkesrådet innen 30.04.2019.»

Fylkesrådet har i brev av 30.04.2019 til fylkesordføreren (ref. 19/3469-2, jpid. 19/56283) gitt tilbakemelding til fylkestinget om oppfølgingen av fylkesrevisjonens anbefalinger. Det har blitt fremlagt flere saker til fylkestinget i 2019 - 2021 som omhandler selskapet. Vigo IKS er i stadig endring og utvikling. Fylkestinget behandlet sist ny selskapsavtale og finansiering av selskapet i sak 72/2021. Det fylkeskommunale samarbeidet gjennom Vigo IKS utvides til å omfatte flere områder. Tidligere har samarbeidet i hovedsak omfattet utdanning. I den nye selskapsavtalen er selskapets formål justert for å ivareta IKT-samarbeid på utdannings- og samferdselsområdet samt andre felles områder innen digitalisering og IKT, nye digitale tjenestoområder og IKT-løsninger innen sikkerhet og integrasjon. Fylkesrådet vil i den videre oppfølgingen av eierskapet ivareta hensynet til endringene i selskapets virksomhet.

Sak 28/2019 Karrieresenteret i Nordland – erfaringer, strategier og videre arbeid

Undersøkt vedtakspunkt: «Fylkestinget ber fylkesrådet jobbe videre med å sikre medfinansiering fra kommuner og Nav. Aktiviteten må tilpasses i forhold til medfinansiering fra samarbeidsparter.»

Det er igangsatt et arbeid for å se på tjenesteproduksjonen i Karriere Nordland. Det skal i den forbindelse også ses på finansieringsmodellen, slik den ligger i dag. Det er behov for å se på hvilke tjenester som kan effektiviseres og om det er tjenester som ikke skal utføres lengre. Det er behov for å se på samfunnsmandatet til Karriere Nordland og hvordan tjenesten kan få til et større samarbeid med lokalt næringsliv. Med en tydeligere oversikt over tjenesteproduksjonen, vil det også bli lettere å inngå avtaler med kommunene. Det skal komme tydeligere frem hvilke tjenester kommunene får fra karrieresentrene. Våren 2022 skal det legges fram en sak til fylkestinget som omhandler voksnes læring innen videregående opplæring i Nordland. I saken vil Karriere Nordland være en viktig aktør for å oppfylle målsetningene. I løpet av 2022 skal fylkesrådet også starte arbeidet med å utvikle en regional plan for utdanning og kompetanse. En regional plan vil være forpliktende for partene som inngår i planen.

Sak 29/2019 Rønvikjordene – næringsarealer – avtale med Bodø kommune

Undersøkt vedtakspunkt: «Fylkesrådet bes igangsette arbeid med områderegulering av nye N1 og oppfølging av avtalen når avtalen er godkjent av begge parter.»

Fylkesrådet viser til at arealbruken på Rønvikjordene er et omstridt tema politisk. Etter kommunevalget i 2019 har ikke det politiske flertallet i Bodø kommune ønsket å gå videre med den opprinnelige intensjonen om arealdisponeringen på jordene i den da fremforhandlede avtalen. Det har derfor ikke vært mulig å få på plass en avtale om arealdisponeringen og er dermed heller ikke grunnlag for å gjennomføre en områderegulering. Bodø bystyre vedtok i oktober 2020 å starte arbeidet med kommuneplanens arealdel 2022-2034. Bystyret vedtok samtidig at N1 skal vurderes endret fra næring til landbruksformål. Forslag til ny kommuneplanens arealdel skal behandles

politisk og sendes på høring og offentlig ettersyn på slutten av 2021. Planen skal vedtas i bystyrets junimøte i 2022.

Sak 65/2019 Nettskolen i Nordland – Organisering, drift og den videre utviklingen av nettskolen i Nordland

Undersøkt vedtakspunkt: «Fylkestinget ber fylkesrådet på egnet måte legge fram for fylkestinget en beskrivelse av ytterligere innhold, videre utvikling og drift av Nettskolen i Nordland.»

Innhold, videre utvikling og drift av Nettskolen i Nordland vil være sentrale elementer i det videre arbeidet med handlingsplanen til strategien mot ungt utenforskap, jf. sak 126/2021, og saken til fylkestinget om voksnes læring i videregående opplæring i Nordland (våren 2022). Arbeidet med å utvikle en regional plan for utdanning og kompetanse må også ses i sammenheng med drift og videre utvikling av Nettskolen i Nordland.

Revisor konkluderer (problemstilling 4) med at Nordland fylkeskommune har et system som er egnet til å ivareta arkivplikten knyttet til saksbehandling av politiske saker. Fylkesrådet viser til utarbeidede rutiner og retningslinjer for saksbehandling som det er lagt ned stor innsats i, og som er viktige for å sikre god kvalitet på saksbehandlingen i fylkeskommunen. I tillegg til omfattende skriftlige rutiner i kvalitetssystemet avholdes det jevnlig kurs for ansatte i saksbehandling og det er utarbeidet en rekke e-læringskurs som den enkelte kan ta på egenhånd.

Fylkesrådet er også tilfreds med revisors konklusjon (problemstilling 5) om at rutinene for fordeling av saker mellom fylkesrådet og fylkesordføreren fungerer godt og at det sjelden er tvil rundt dette.

Forvaltningsrevisjonsrapporten er grundig og gir god oversikt over problemstillingene og sakene som er undersøkt. Fylkesrådet merker seg punktene til forbedring og vil se på hvordan en kan oppnå enda bedre oppfølging av fylkestingets vedtak og rapportering tilbake til fylkestinget på gjennomføringen.

Med vennlig hilsen

Tomas Norvoll
fylkesrådsleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

10 ANBEFALING

I uttalelse til rapporten er det redegjort for at fylkesrådet merker seg punktene til forbedring og vil se på hvordan en kan oppnå bedre oppfølging av fylkestingets vedtak og rapportering tilbake til fylkestinget på gjennomføringen. På bakgrunn av revisors funn, vurderinger og konklusjoner anbefaler vi at Nordland fylkeskommune videreutvikler sine rutiner for å påse at det rapporteres til fylkestinget om forhold som har faktisk eller rettslig betydning for iverksettelse av vedtaket.

11 REFERANSER

- Lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (gammel kommunelov)
- Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (ny kommunelov)
- Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv (arkivlova)
- Lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova)
- Forskrift 15. desember 2017 nr. 2105 om forskrift om offentlege arkiv
- Forskrift 19. desember 2017 nr. 2286 om utfyllende tekniske og arkivfaglige bestemmelser om behandling av offentlige arkiver (riksarkivarens forskrift)
- Ot.prp. nr. 42. (1991-92) Om lov om kommuner og fylkeskommuner
- Prop. 46 L (2017-2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner
- Kommunesektorens organisasjonsveileder for internkontroll, *Orden i eget hus. Kommunedirektørens internkontroll 2020*
- Kommunesektorens organisasjonsveileder, *Rådmannens internkontroll 2013*

Hjemmesiden til arkivverket:

www.arkivverket.no

Tabelloversikt

Tabell 1 Oversikt over undersøkte saker når det gjelder iverksettelse av vedtak og rapportering. Vi har undersøkt saksfremleggene til 17 av de 19 fylkestingsakene	16
Tabell 2 Samlet oversikt over undersøkte saksfremlegg og resultat av gjennomgåelsen.....	48
Tabell 3 Oversikt over undersøkte saker. Punkt 1 omhandler iverksettelse av vedtak. Punkt 2 omhandler rapportering og punkt 3 omhandler særskilt rapportering	74
Tabell 4 Oversikt over Saker fylkesordfører har fremmet i fylkestinget februar 2021.....	82
Tabell 5 Oversikt over saker fylkesordfører har fremmet til fylkestinget april 2021	82
Tabell 6 Oversikt over saker fylkesordfører har fremmet til fylkestinget juni 2021.....	82
Tabell 7 Oversikt over saker når det gjelder særskilt rapportering	84

Om selskapet og vår forvaltningsrevisjonskompetanse

KomRev NORD IKS utfører helhetlig revisjon av kommuner og fylkeskommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper, offentlige stiftelser, kirkeregnskap og legater. Selskapets eiere og oppdragsgivere er Troms og Finnmark fylkeskommune, Nordland fylkeskommune, tolv kommuner i Nordland og 28 kommuner i Troms og Finnmark.

Vårt hovedkontor ligger i Harstad, og vi har avdelingskontorer i Tromsø, Narvik, Finnsnes, Bodø, Sortland, Sjøvegan, Leknes og Svolvær.

Vi har 45 medarbeidere som samlet innehar lang erfaring fra og god kunnskap om offentlig sektor og revisjon.

Selskapet er uavhengig i forhold til kommuner, stat, privat næringsliv og andre institusjoner i samfunnet.

Vårt forvaltningsrevisjonsteam består av 14 medarbeidere med høyere utdanning innen ulike fag:

- Rettsvitenskap
- Sosiologi
- Statsvitenskap
- Samfunnsøkonomi

KomRev NORD har tidligere gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i Nordland fylkeskommune:

<i>Eierskapskontroll Nordlandskraft AS</i>	2021
<i>Kollektivtransport – oppfølging av bruttokontrakter</i>	2021
<i>Bompengeselskap Nord AS</i>	2020

